

Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in Schiedam 2011

De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en criminaliteit (meting 2)

J. de Boom

P. van Wensveen

A. Weltevrede

P. Hermus

Y. Seidler

M. van San

**Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in Schiedam 2011
De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en
criminaliteit (meting 2)**

**Auteurs: J. de Boom, P. van Wensveen, A. Weltevrede, P. Hermus
Y. Seidler en M. van San
Rotterdam: Risbo, Erasmus Universiteit.**

Oktober 2011

**Secretariaat Risbo
Erasmus Universiteit Rotterdam
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141**

**© Copyright Risbo. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan
ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het
Instituut.**

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Methode	6
1.3	Leeswijzer	7
1.4	Opbouw van het rapport	8
Hoofdstuk 2	Demografie en Migratie	11
2.1	Inleiding	11
2.2	Bevolkingssamenstelling	11
2.3	Geslacht	13
2.4	Generatie	14
2.5	Leeftijd	15
2.6	Burgerlijke staat	17
2.7	Buitenlandse migratie	19
Hoofdstuk 3	Onderwijs	21
3.1	Inleiding	21
3.2	Gebruikte begrippen en databron	21
3.3	Leerlingen en deelnemers	23
3.4	Nieuwe voortijdig schoolverlaters	27
Hoofdstuk 4	Arbeid en Uitkering	33
4.1	Inleiding	33
4.2	Gebruikte begrippen en databronnen	33
4.3	Werkzoekenden	34
4.4	Uitkeringen	42
Hoofdstuk 5	Criminaliteit	53
5.1	Inleiding	53
5.2	Gebruikte begrippen en databron	53
5.3	Verdachten 2010	55
5.4	Verdachten 2006-2010	64
5.5	Pleegcarrière	65
5.6	Aard van de criminaliteit	66

Inhoudsopgave

Bijlage bij hoofdstuk 2	69
Bijlage bij hoofdstuk 3	71
Bijlage bij hoofdstuk 4	77
Bijlage bij hoofdstuk 5	87
Begrippenlijst	95
Technische toelichting	101

1.1 Inleiding

Met een groot deel van de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren gaat het goed, zij boeken goede resultaten in het hoger en wetenschappelijk onderwijs en doen het goed op de arbeidsmarkt. Een ander deel van deze jongeren heeft echter nog steeds met achterstanden te maken. Zij zijn oververtegenwoordigd in de registratie van voortijdig schoolverlaters, werkzoekenden, uitkeringsontvangers en verdachten. In een tweetal samenwerkingsverbanden werken Rijk en gemeenten samen om de problemen aan te pakken en oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren op deze aspecten te reduceren.

Voor de betrokken gemeenten en het Rijk is het belangrijk dat de ontwikkelingen in hun gemeenten kunnen worden gevolgd, onderling vergeleken en gerelateerd aan de gekozen aanpak. Daarom is besloten om de positie van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en criminaliteit, jaarlijks in kaart te brengen zodat alle gemeenten over actuele en gelijksoortige cijfers beschikken.

In 2010 heeft Risbo een nulmeting (over het jaar 2009) uitgevoerd voor de gemeenten die zijn aangesloten bij de Aanpak Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse risicjongeren. In de voorliggende rapportage worden de resultaten van de eerste vervolgmeting over het jaar 2010 beschreven. Voor de kernaspecten voortijdig schoolverlaten, werkloosheid, uitkeringsafhankelijkheid en criminaliteit wordt er tevens ingegaan op de ontwikkeling van deze aspecten ten opzichte van de situatie in 2009.

De monitor geeft een cijfermatig beeld van de positie van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders op bovengenoemde aspecten. Om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen wordt er daarnaast ook gerapporteerd over andere grote bevolkingsgroepen.

In dit rapport worden geen verklaringen gegeven voor de vaak achtergestelde positie van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren. Interpretatie van de cijfers vergt echter enige nuance. Zo moet gerealiseerd worden dat de sociaal economische uitgangspositie van Antilliaanse en Marokkaanse (en andere niet-westerse) migranten en hun kinderen vaak

minder gunstig is dan die van westerse migranten en autochtonen. In combinatie met verschillen in de gezinssituatie, opvoeding en taalbeheersing van de ouders kan dit er voor zorgen dat Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse kinderen ten opzichte van autochtone kinderen met een achterstand in het basisonderwijs instromen en hier ook in het vervolg van de schoolloopbaan hinder van ondervinden. Ook voor de oververtegenwoordiging van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in de verdachtenregistraties worden in dit rapport geen verklaringen geboden. In diverse onderzoeken is echter aangetoond dat voor criminaliteit onder etnische minderheden (groten)deels algemene verklaringen van toepassing zijn.¹ Zo zijn zowel voor Antilliaanse en Marokkaanse als voor autochtone Nederlanders sociaaleconomische factoren, opvoeding en gebrek aan sociale controle belangrijke verklarende factoren voor crimineel gedrag. Doordat deze factoren vaker voorkomen bij Antilliaanse en Marokkaanse dan bij autochtone Nederlanders, komt ook crimineel gedrag bij deze groep vaker voor. Kortom het voorliggende rapport laat alleen de cijfers zien maar gaat niet in op mogelijke interpretaties en verklaringen van de resultaten.

1.2 Methode

Het achterliggende doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Antilliaanse Nederlanders in de 22 Antillianengemeenten² en van Marokkaanse Nederlanders in de 22 gemeenten behorende tot het samenwerkingsverband aanpak Marokkaans-Nederlandse risicjongeren³ om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren.

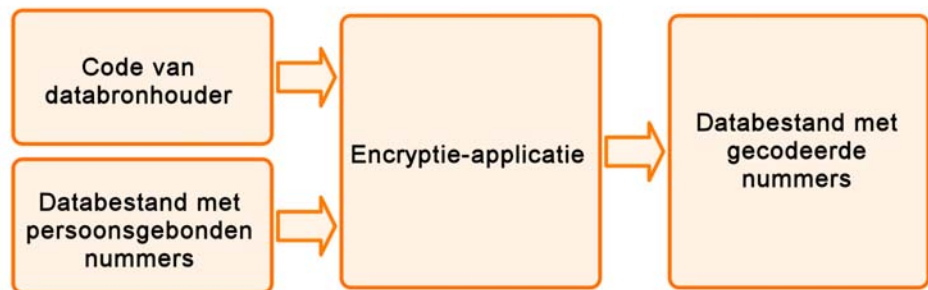
De monitor is gebaseerd op informatie uit bestaande registratiesystemen zoals de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) en het Herkenningsdienstsysteem (HKS) van de politie. De gegevens zijn opgevraagd bij de bronnen die uit het oogpunt van uniformiteit van de gegevens en haalbaarheid het meest geschikt waren. Essentieel in de monitor is dat de gegevens op persoonsniveau zijn opgevraagd en gekoppeld. Dit maakt het onderzoek flexibel en geeft de mogelijkheid dwarsverbanden te leggen tussen de informatie uit de diverse bronnen.

¹ Zie bijvoorbeeld SCP (2009). *Jaarrapport integratie 2009*.

² Het betreft de gemeenten: Almere, Amersfoort, Amsterdam, Breda, Capelle a/d IJssel, Den Haag, Den Helder, Dordrecht, Eindhoven, Groningen, Hellevoetsluis, Leeuwarden, Lelystad, Nijmegen, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Tilburg, Vlaardingen, Vlissingen, Zoetermeer en Zwolle.

³ Het betreft de gemeenten: Amersfoort, Amsterdam, Culemborg, Den Haag, Ede, Eindhoven, Gorinchem, Gouda, Helmond, Leiden, Lelystad, Maassluis, Nijmegen, Oosterhout, Roosendaal, Rotterdam, Schiedam, 's-Hertogenbosch, Tilburg, Utrecht, Veenendaal, Zeist.

De monitor sluit qua methodiek aan bij de werkwijze die sinds 2007 in Rotterdam wordt gevolgd en bij de werkwijze van de nulmeting van vorig jaar. Met het oog op de privacy van de betrokkenen zijn de persoonsgebonden nummers met behulp van een encryptieprogramma en een unieke code aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers werden de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo. Risbo heeft vervolgens de uit de diverse bronnen afkomstige gegevens op basis van het versleutelde persoonsnummer aan elkaar gekoppeld. Deze gegevens zijn ten slotte omgewerkt tot een voor onderzoeksdoeleinden geschikt onderzoeksbestand waarop de benodigde analyses zijn uitgevoerd.

Figuur 1.1: Versleutelingproces persoonsgebonden nummers

1.3 Leeswijzer

In het rapport gebruiken we in navolging van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) zoveel mogelijk de termen Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in plaats van Antillianen en Marokkanen. De definitie van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlander sluit echter naadloos aan bij de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gehanteerde definitie voor Antilliaan en Marokkaan. Een Antilliaanse Nederlander is een op de Nederlandse Antillen of Aruba geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren (de tweede generatie). Een Marokkaanse Nederlander is een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de

vader in Marokko is geboren (de tweede generatie).⁴ In de tabellen en figuren worden Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders om praktische reden met de kortere term 'Antilliaans' en 'Marokkaans' aangeduid. Dit geldt eveneens voor de overige onderscheiden groepen.

In het rapport wordt nog een groot aantal andere begrippen gebruikt. Voor een volledig overzicht van de in dit rapport gehanteerde begrippen en definities verwijzen we naar de begrippenlijst.

In de figuren in deze rapportage worden niet alleen de resultaten voor de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders gepresenteerd maar, om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen, ook van andere herkomstgroepen en de totale bevolking van de gemeente. Naast Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders onderscheiden we Surinaamse en Turkse Nederlanders. De overige migranten en hun nakomelingen worden samengenomen in twee categorieën te weten: 'overig niet-westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de niet-westerse landen en 'westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de westerse landen. Ten slotte onderscheiden we autochtone Nederlanders.

In de meeste figuren worden percentages weergegeven en beschreven. Deze moeten echter met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd, aangezien ze soms gebaseerd zijn op een klein aantal personen. Dit geldt met name wanneer er voor een kleine gemeente uitgesplitst wordt naar herkomstgroep en verdere achtergrondkenmerken. In de tekst worden op diverse plaatsen ook aantallen genoemd. Voor een volledig overzicht van absolute aantallen, de populatieomvang, verdere uitsplitsingen et cetera wordt verwezen naar de tabellen in de bijlagen bij de hoofdstukken. Aantallen en percentages worden alleen gepresenteerd als de populatie groter is dan 5 personen.

1.4 Opbouw van het rapport

In deze monitor wordt informatie gepresenteerd over migratie en demografische kenmerken (hoofdstuk 2), onderwijspositie en voortijdig schoolverlaten (hoofdstuk 3), arbeid en uitkeringen (hoofdstuk 4) en criminaliteit (hoofdstuk 5). In hoofdstuk 5 wordt tevens ingegaan op de vraag of en in welke mate factoren zoals voortijdig schoolverlaten en uitkeringsafhankelijkheid, samenhangen met criminaliteit.

⁴ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

Inleiding

Deze monitor gaat in op de situatie van de Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse bevolking. Samen met voorliggende rapportage verschijnen er twee overkoepelende rapportages waarin de gegevens van de betrokken gemeenten zijn samengevoegd.

Hoofdstuk 2 **Demografie en Migratie**

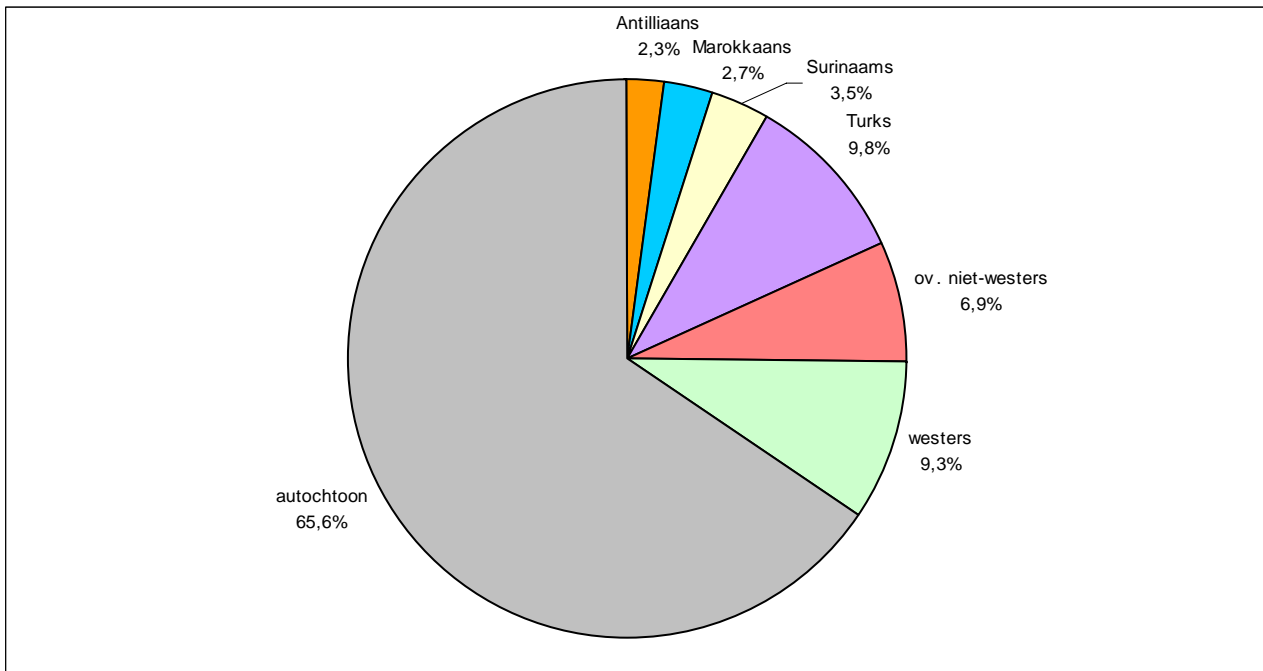
2.1 Inleiding

Om inzicht te krijgen in de omvang en samenstelling van de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in de gemeente Schiedam zetten we in dit hoofdstuk hun demografische kenmerken en hun migratiegeschiedenis uiteen. Achtereenvolgens gaan we in op de volgende kenmerken: bevolkingssamenstelling (paragraaf 2.2), geslacht (paragraaf 2.3), generatie (paragraaf 2.4), leeftijd (paragraaf 2.5), burgerlijke staat (paragraaf 2.6) en buitenlandse migratie (paragraaf 2.7).

2.2 Bevolkingssamenstelling

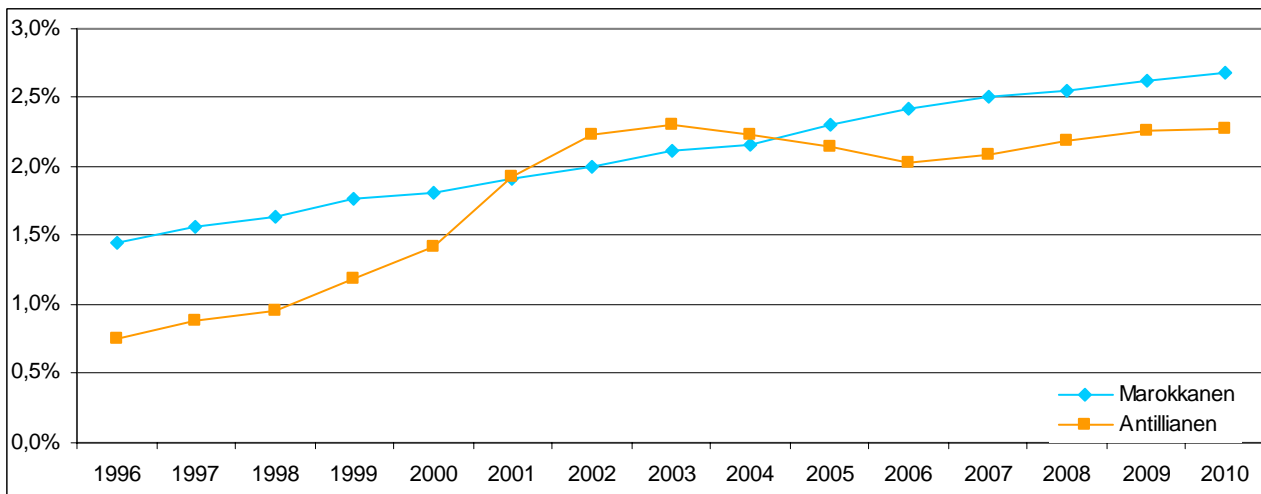
Per 1 januari 2010 telt Schiedam in totaal 75.676 inwoners (zie tabel b2.1). Hiervan zijn 1.727 inwoners (2,3 procent) van Antilliaanse en 2.029 inwoners (2,7 procent) van Marokkaanse herkomst. Zij vormen hiermee kleinere groepen dan de Turkse (9,8 procent) en Surinaamse Nederlanders (3,5 procent) in Schiedam.

Nederland heeft per 1 januari 2010 bijna 16,6 miljoen inwoners. Hiervan zijn er bijna 138.000 (0,8 procent) van Antilliaanse en bijna 349.000 (2,1 procent) van Marokkaanse herkomst.

Figuur 2.1: Bevolking naar herkomstgroep, 1 januari 2010 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: GBA, bewerking Risbo

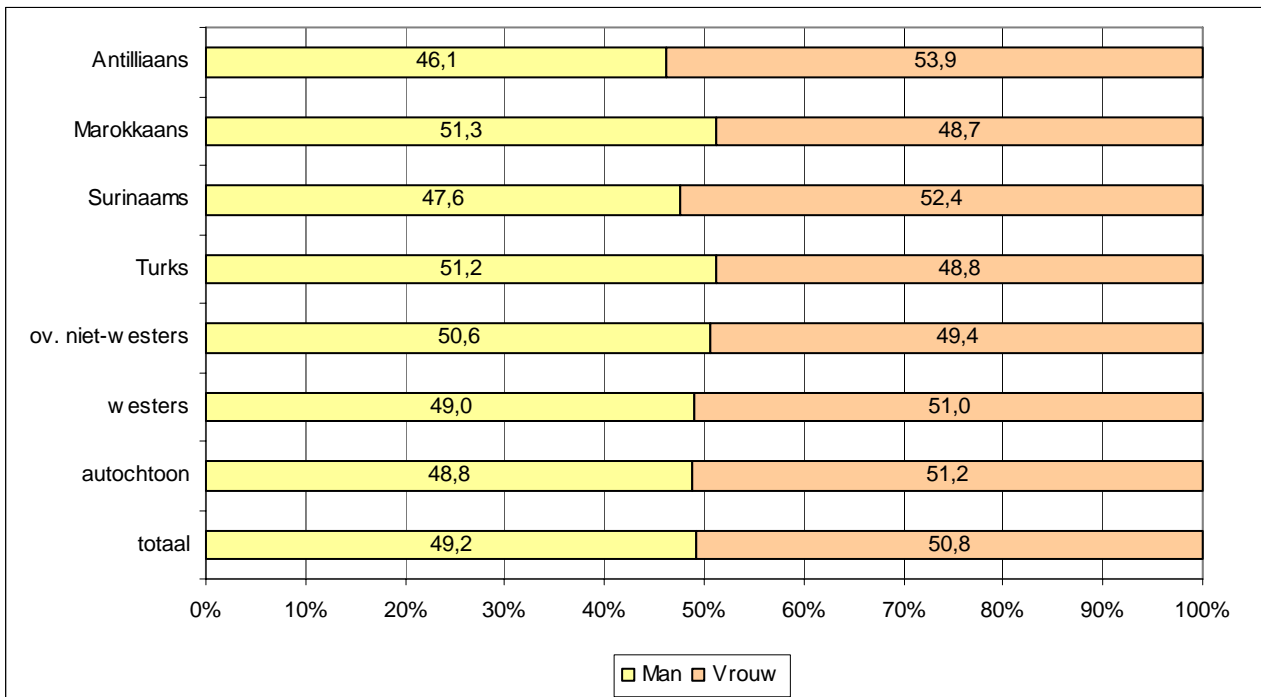
Figuur 2.1a: Aandeel Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders, 1996-2010 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: CBS, statline, bewerking Risbo

Het aandeel Marokkaanse Nederlanders neemt de afgelopen jaren geleidelijk toe van 1,5 procent in 1996 tot 2,7 procent in 2010. Het aandeel Antilliaanse Nederlanders betreft in 1996 0,7 procent en stijgt tot 2,3 procent in 2010.

2.3 Geslacht

Van de Antilliaans-Nederlandse bevolking in Schiedam is 53,9 procent vrouw en 46,1 procent man (zie figuur 2.2). Van de Marokkaans-Nederlandse bevolking is 48,7 procent vrouw en 51,3 procent man. Hiermee wijken beide groepen enigszins af van de totale bevolking van Schiedam waarvan 49,2 procent man en 50,8 procent vrouw is.

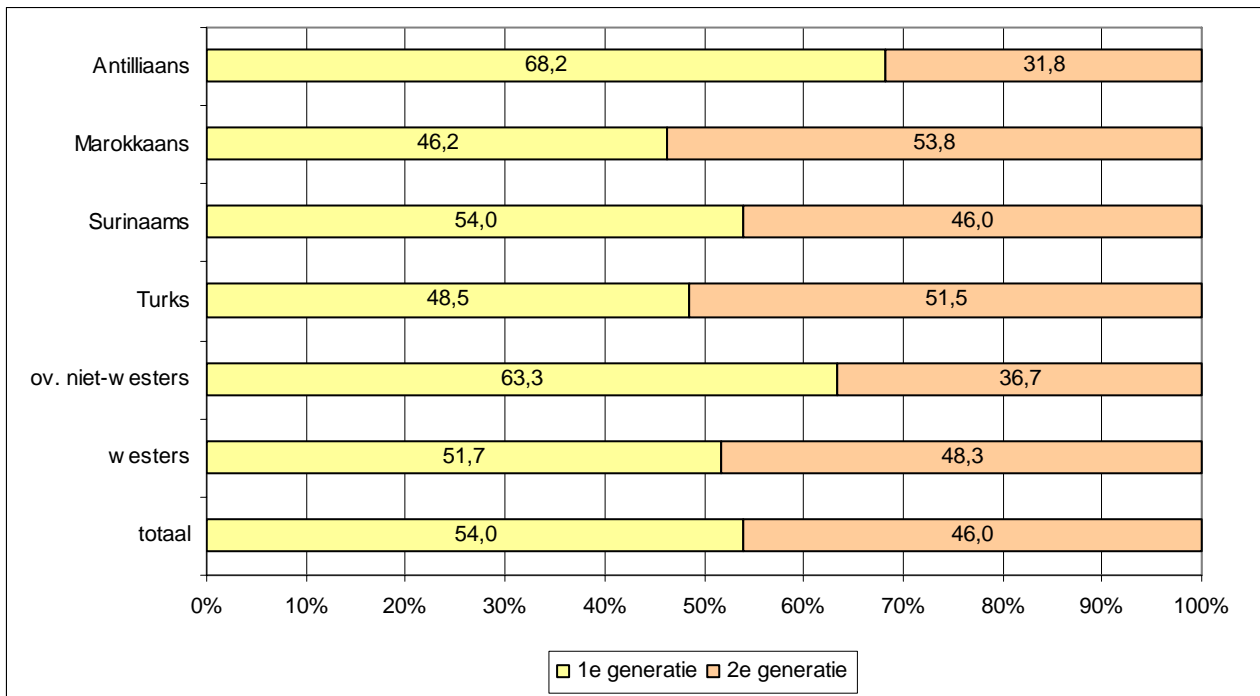
Figuur 2.2: Bevolking naar geslacht, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.4 Generatie

In figuur 2.3 wordt de allochtone bevolking uitgesplitst naar eerste en tweede generatie. Allochtonen die niet in Nederland, maar in het herkomstland geboren zijn, worden tot de eerste generatie gerekend. In Nederland geboren personen met één of twee in het herkomstland geboren ouders worden tot de tweede generatie gerekend. Voor een uitgebreide toelichting op de definities verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Van de Antilliaans-Nederlandse inwoners van Schiedam is bijna een derde (31,8 procent) in Nederland geboren. De tweede generatie Antilliaanse Nederlanders is in relatieve zin de kleinste van de verschillende onderscheiden herkomstgroepen, waarvan gemiddeld 46,0 procent van de tweede generatie is. Van de bevolking van Marokkaanse herkomst is meer dan de helft (53,8 procent) van de tweede generatie. De tweede generatie onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking van Schiedam is hiermee in relatieve zin de grootste van de verschillende onderscheiden bevolkingsgroepen.

Figuur 2.3: Allochtone bevolking naar generatie, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

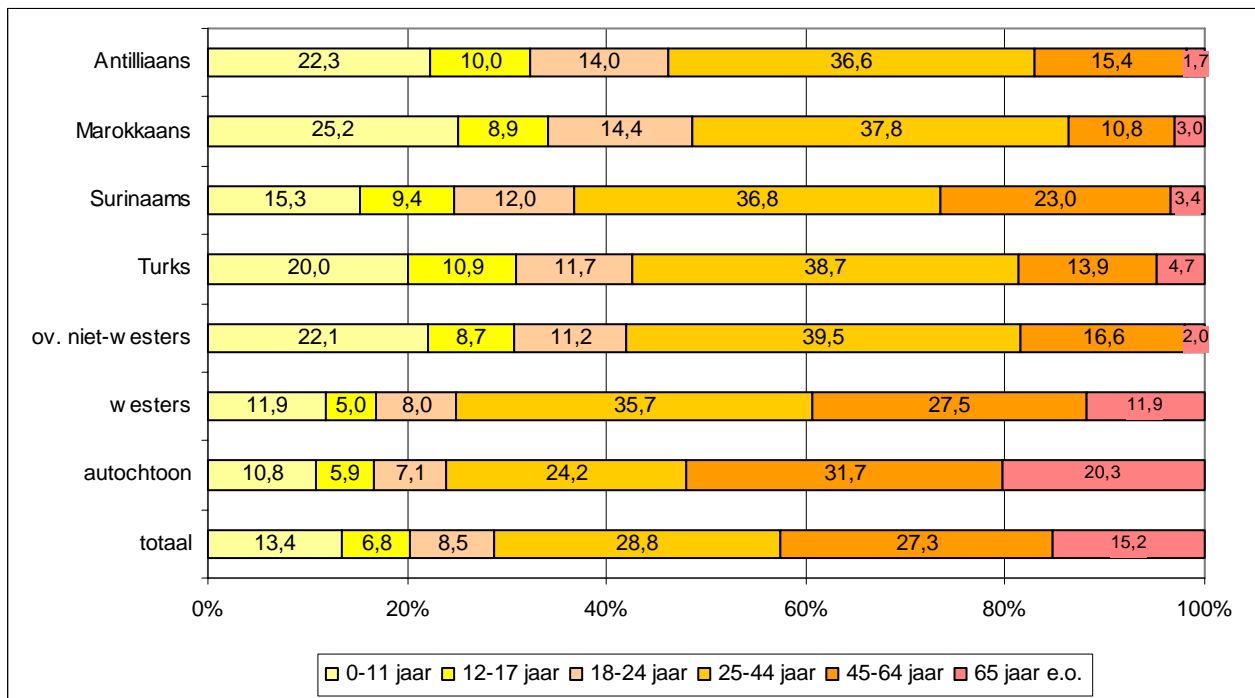
Bron: GBA, bewerking Risbo

2.5 Leeftijd

In figuur 2.4 wordt de leeftijdsopbouw van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse inwoners van Schiedam vergeleken met andere herkomstgroepen in Schiedam. De Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse bevolking is relatief jong. In vergelijking met de andere onderscheiden herkomstgroepen hebben zij relatief het grootste aandeel minderjarigen (0-17 jaar) en jongvolwassenen (18-24 jaar). Een kwart van de Marokkaans-Nederlandse en ruim een vijfde van de Antilliaans-Nederlandse bevolking is jonger dan twaalf jaar.

Dit verschilt sterk van de totale bevolking van Schiedam waarvan 13,4 procent jonger is dan twaalf jaar.

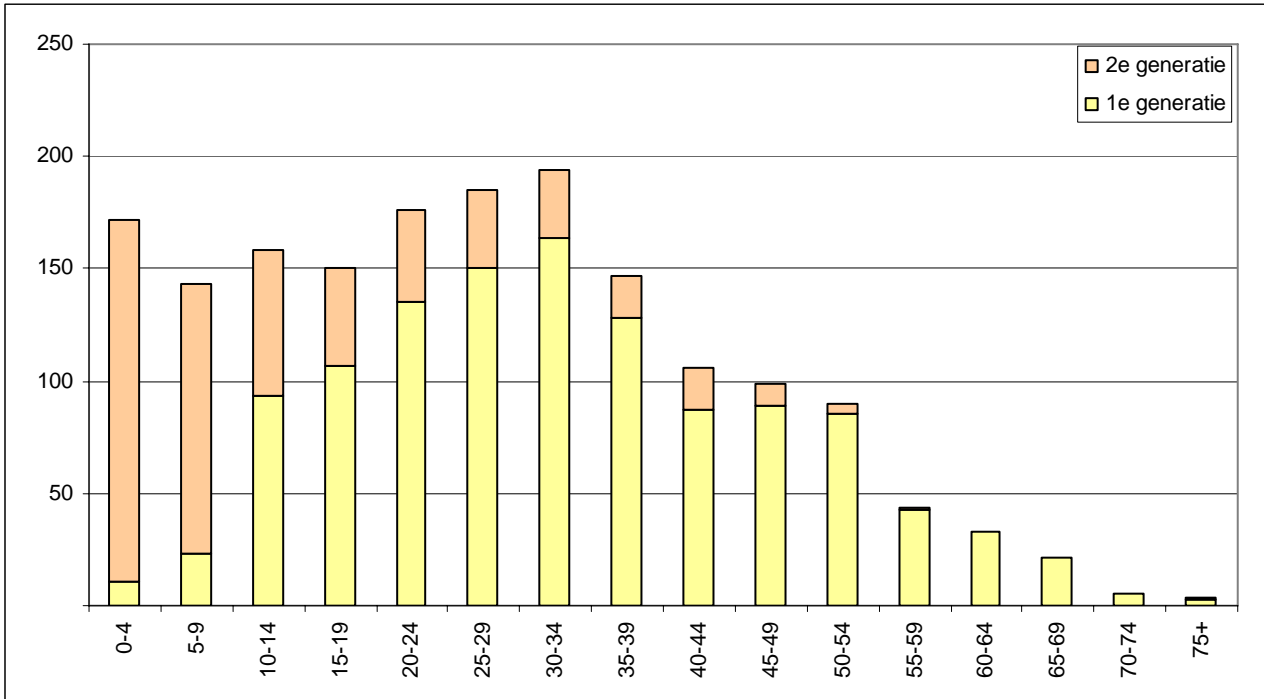
Van de Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse bevolking is slechts een klein deel 65 jaar of ouder (respectievelijk 1,7 procent en 3,0 procent). Dit verschilt sterk van de totale bevolking van Schiedam waarvan 15,2 procent 65 jaar of ouder is.

Figuur 2.4: Bevolking naar leeftijd, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

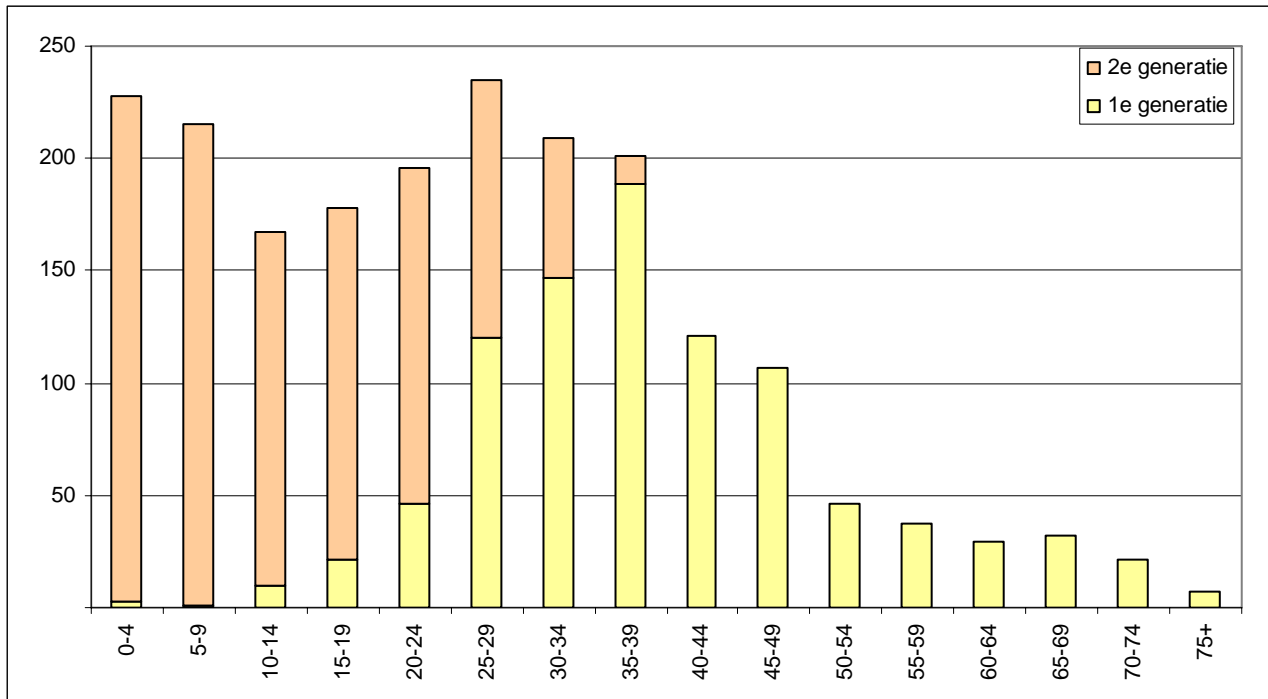
Figuur 2.5a laat zien dat er een samenhang is tussen leeftijd en generatie; hoe hoger de leeftijd, hoe groter het aandeel eerste generatie migranten. Het grootste deel van de Antilliaans-Nederlandse kinderen jonger dan 9 jaar, is in Schiedam geboren. In de leeftijdsgroep 10-14 jaar is de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders in Schiedam al groter dan de tweede generatie. Er zijn nauwelijks Antilliaanse Nederlanders van 45 jaar en ouder die tot de tweede generatie migranten behoren.

Figuur 2.5a: Antilliaanse Nederlanders naar leeftijd en generatie, 1 januari 2010 (in absolute aantallen)

Bron: GBA, bewerking Risbo

Voor de Marokkaanse Nederlanders geldt dat het overgrote deel van de Marokkaans-Nederlandse jongeren in Nederland is geboren (tweede generatie) (figuur 2.5b). Vanaf de leeftijdsgroep 25 t/m 29 jaar is de eerste generatie groter dan de tweede generatie. Er zijn nauwelijks Marokkaanse Nederlanders van 40 jaar en ouder die tot de tweede generatie migranten behoren.

Figuur 2.5b: Marokkaanse Nederlanders naar leeftijd en generatie, 1 januari 2010 (in absolute aantallen)

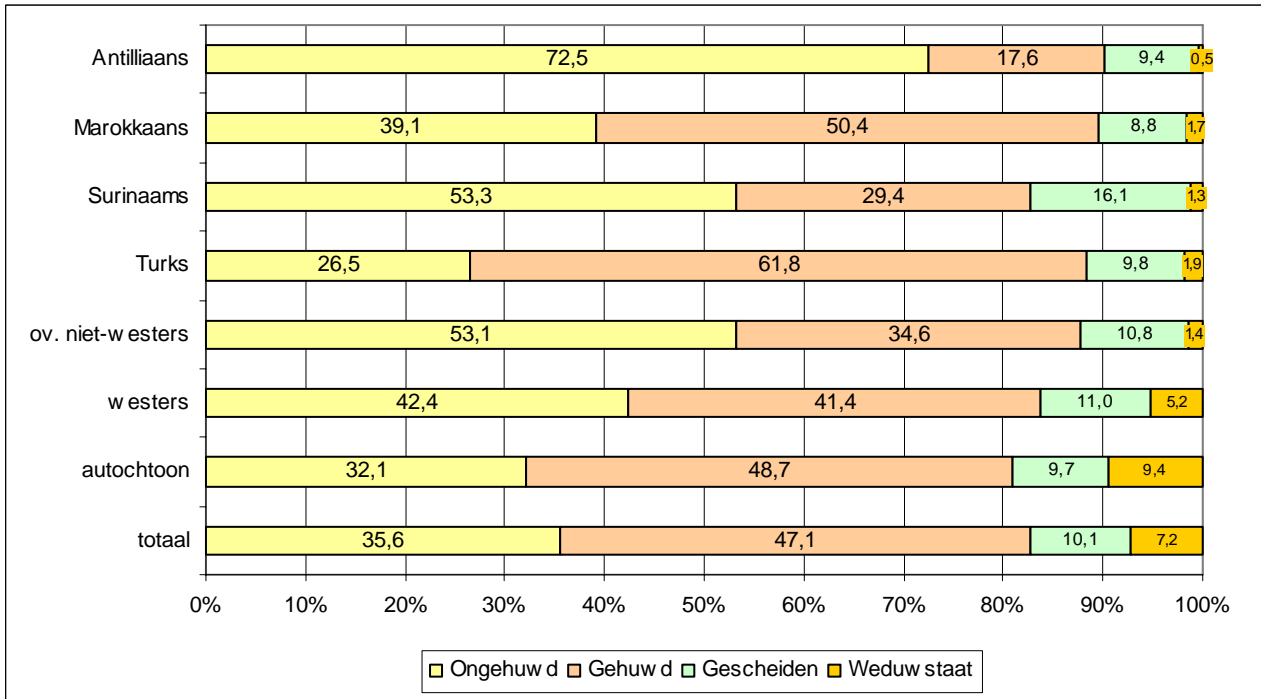
Bron: GBA, bewerking Risbo

2.6 Burgerlijke staat

Van alle inwoners van Schiedam van 16 jaar en ouder is ongeveer een derde ongehuwd (35,6 procent), bijna de helft gehuwd (47,1 procent) en de rest gescheiden (10,1 procent) of weduwe/weduwnaar (7,2 procent) (zie figuur 2.6). Onder de Antilliaans-Nederlandse bevolking zien we een heel ander beeld. Het aandeel ongehuwden onder Antilliaanse Nederlanders is veel groter dan gemiddeld. Van de Antilliaanse Nederlanders is 72,5 procent ongehuwd, 17,6 procent gehuwd en van 0,5 procent is weduwe/weduwnaar. Het aandeel personen dat gescheiden is (9,4 procent) komt ongeveer overeen met het gemiddelde onder alle inwoners van Schiedam.

De verdeling van de burgerlijke staat onder Marokkaanse Nederlanders komt enigszins overeen met die van de totale bevolking, met uitzondering van het percentage weduwen/weduwnaren dat met 1,7 procent aanzienlijk lager ligt dan

gemiddeld. Dit laatste komt onder andere door de leeftijdsopbouw onder de migrantengroepen (zie figuur 2.4). Aangezien de migrantengroepen relatief minder ouderen kennen dan gemiddeld, is het aandeel weduwen/weduwenaars logischerwijze ook kleiner dan gemiddeld.

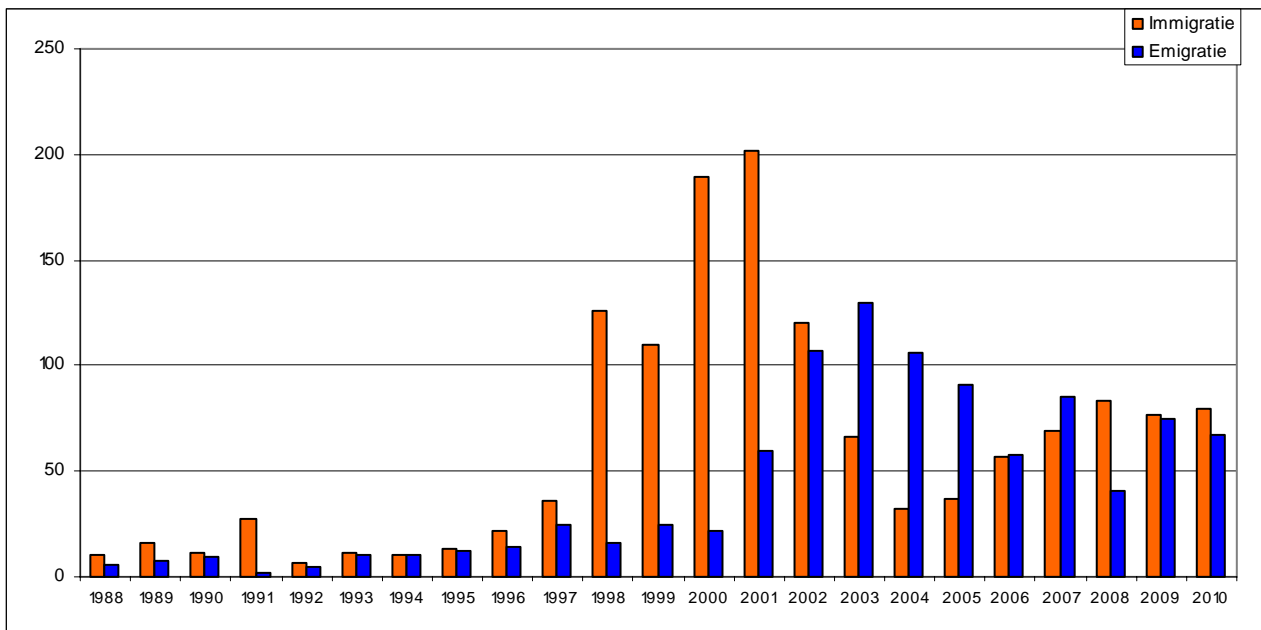

Figuur 2.6: Bevolking (16 jaar en ouder) naar burgerlijke staat, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.7 Buitenlandse migratie

In figuur 2.7a wordt de immigratie en emigratie van Antillianen in de afgelopen 22 jaar weergegeven. Met immigratie bedoelen we hier de vestiging van Antillianen (en Arubanen) vanuit het buitenland in Schiedam, met emigratie het vertrek van Antillianen (en Arubanen) vanuit Schiedam naar het buitenland. We zien dat het aantal Antillianen dat vanuit het buitenland naar Schiedam migreert de afgelopen twintig jaar sterk fluctueert. In de periode 1988-1997 komen jaarlijks gemiddeld ongeveer 15 Antillianen vanuit het buitenland naar Schiedam. Sinds 1998 neemt de immigratie sterk toe met als hoogtepunt het jaar 2001. In dat jaar komen er 202 Antillianen naar Schiedam. De sterke toename van het aantal immigranten wordt gevolgd door een al even scherpe afname in de jaren daarna. In 2004 komen er nog slechts 32 Antillianen naar Schiedam. In datzelfde jaar vertrekken er 106 vanuit Schiedam naar het buitenland. Er is dus sprake van een vertrekoverschot. Sinds 2005 neemt de immigratie weer toe en de emigratie verder af. In 2006 houden immigratie (57 personen) en emigratie (58 personen) elkaar nagenoeg in evenwicht. In 2007 is sprake van een klein vertrekoverschot, in 2008 van een aanzienlijk vestigingsoverschot. In 2009 en 2010 liggen de aantallen vertrekkende en vestigende Antillianen weer dicht bij elkaar. In 2010 vestigen 80 Antillianen zich in Schiedam en vertrekken er 67.

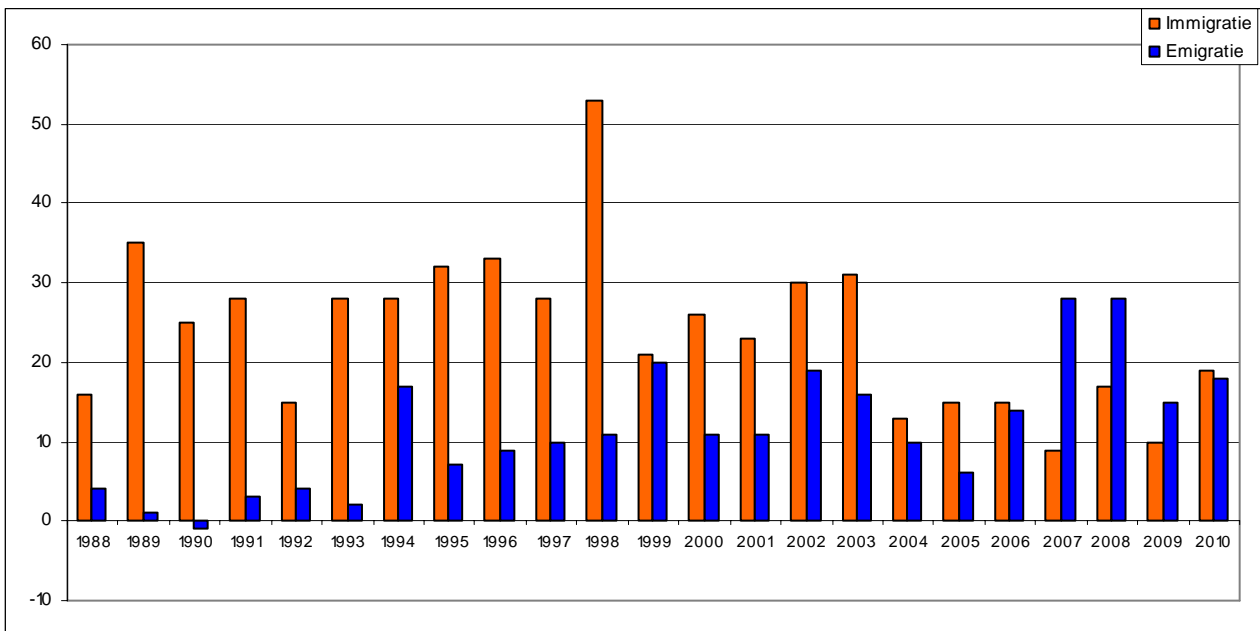

Figuur 2.7a: Buitenlandse migratie van Antillianen, 1988-2010 (in absolute aantallen)

Bron: CBS, statline

Het aantal Marokkanen dat vanuit het buitenland naar Schiedam migreert, fluctueert in de afgelopen twintig jaar minder sterk dan het aantal immigrerende Antillianen (vgl. figuur 2.7b en 2.7a). In 1998 komen 53 Marokkanen vanuit het buitenland naar Schiedam. Het jaar erna, in 1999, daalt het aantal immigranten weer tot 21 personen, waarmee het vrijwel gelijk aan het aantal emigranten (20) is. De immigratie neemt vervolgens in periode erna weer iets toe tot 31 personen in 2003. In de periode erna schommelt het aantal rond 15 personen. Vanaf 2007 stijgt de emigratie boven de immigratie uit en is er voor het eerst sprake van een vertrekoverschot in Schiedam.

In 2010 houden de immigratie en de emigratie elkaar nagenoeg in evenwicht. Dan komen 19 Marokkanen naar Schiedam en vertrekken er 18 Marokkaanse Nederlanders.

Figuur 2.7b : Buitenlandse migratie van Marokkanen, 1988-2010 (in absolute aantallen)

Bron: CBS, statline

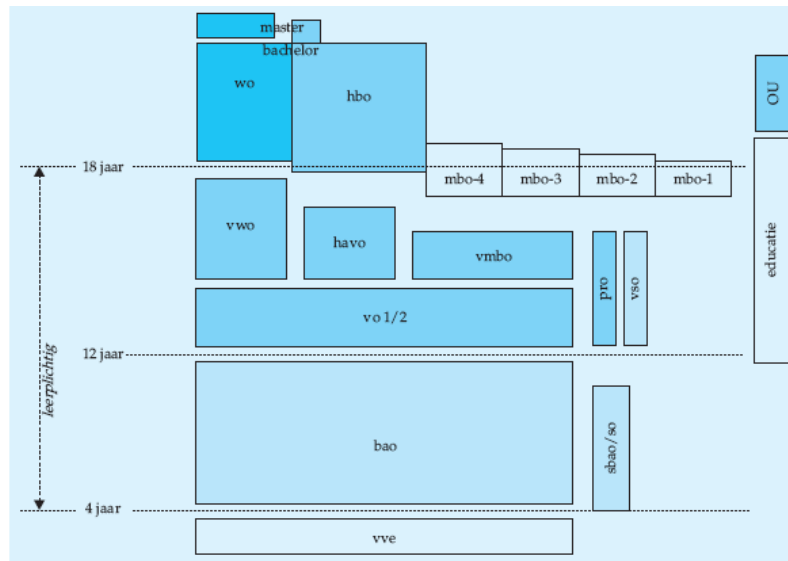
3.1 Inleiding

Een goede opleiding is belangrijk voor de latere positie op de arbeidsmarkt. Een laag opleidingsniveau leidt in het algemeen tot geringere arbeidsmarktkansen, zowel in termen van participatie als het niveau waarop men werkzaam wordt. In paragraaf 3.2 wordt eerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. Vervolgens staan we in paragraaf 3.3 stil bij de positie van jongeren in de leeftijd 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Een van de hoofddoelstellingen van het beleid is het terugdringen van voortijdig schoolverlaten onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders. In paragraaf 3.4 presenteren we cijfers over nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2009/2010. We bekijken of (en zo ja in welke mate) er een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente en of zich hierin ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 veranderingen hebben voorgedaan.

3.2 Gebruikte begrippen en databron

Leerlingen, deelnemers en voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 3.3 rapporteren we over jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs (vo), middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en hoger onderwijs (ho). De cijfers hebben uitsluitend betrekking op het bekostigde onderwijs. Jongeren die particulier onderwijs volgen blijven buiten beschouwing. In dit hoofdstuk gebruiken we voor jongeren die onderwijs volgen in het algemeen de term leerlingen. Leerlingen die een mbo-opleiding volgen worden ook wel aangeduid als deelnemers. In schema 3.1 is, ter verduidelijking van de gebruikte termen en de niveaus, het Nederlandse onderwijsstelsel schematisch weergegeven.

Bron: OCW.

bao	basisonderwijs	so	speciaal onderwijs
bbl	beroepsbegeleidende leerweg	vmbo	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
bol	beroepsopleidende leerweg	vo	voortgezet onderwijs
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs	vso	voortgezet speciaal onderwijs
hbo	hoger beroepsonderwijs	vve	voor- en vroegschoolse educatie
mbo	middelbaar beroepsonderwijs	vwo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
OU	Open Universiteit	wo	wetenschappelijk onderwijs
pro	praktijkonderwijs		
sbao	speciaal basisonderwijs		

Schema 3.1: Het Nederlandse onderwijsstelsel

Bron: CBS

In paragraaf 3.4 gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten. Voor de berekening van het percentage nieuwe vsv-ers is het aantal nieuwe vsv-ers in het schooljaar 2009/2010 gedeeld door het totaal aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in de gemeente per 1 januari 2010 en vermenigvuldigd met 100.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde onderwijsgegevens zijn gebaseerd op registraties in de Basisregistratie Onderwijs (BRON) en aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Alle leerlingen in het bekostigd voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd.

Voorlopige cijfers

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. Een voorbeeld: de voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2009/2010 zijn in maart 2011 bekend en worden in oktober 2011 definitief vastgesteld.⁵ In dit rapport presenteren we de voorlopige cijfers. Dit geldt zowel voor de cijfers van het schooljaar 2008/2009 als die van het schooljaar 2009/2010.

Koppeling

Nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2009 en 2010. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is, zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook jongeren die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeente zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De in dit hoofdstuk gepresenteerde cijfers kunnen daardoor licht afwijken van eerder door DUO gepresenteerde cijfers.

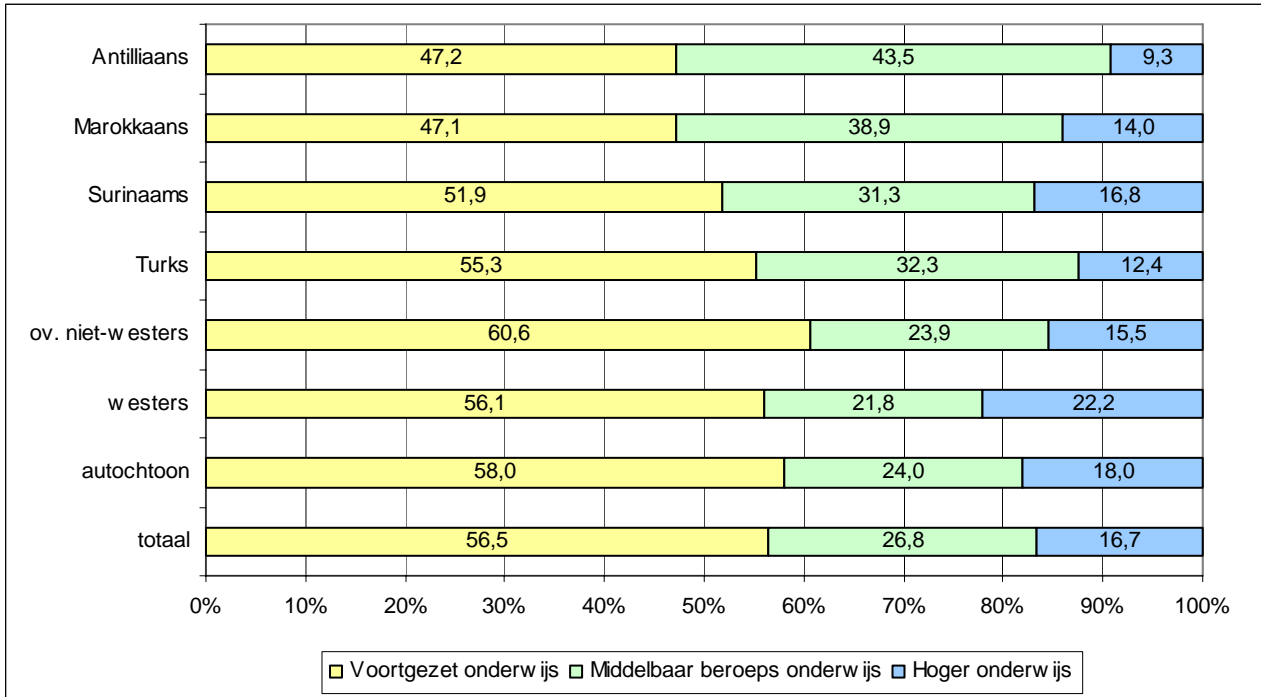
3.3 Leerlingen en deelnemers

Figuur 3.1 gaat in op de positie van 12 t/m 22-jarige jongeren in het bekostigde onderwijs. We zien dat meer dan de helft van de 12 t/m 22-jarige leerlingen uit Schiedam voortgezet onderwijs volgt (56,5 procent), ruim een kwart middelbaar beroepsonderwijs (mbo) volgt (26,8 procent) en de resterende 16,7 procent hoger beroepsonderwijs (hbo) of wetenschappelijk onderwijs (wo) volgt.⁶ Het aandeel Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse leerlingen dat nog op het voortgezet onderwijs zit (respectievelijk 47,2 en 47,1 procent) is iets kleiner dan

⁵ OCW (2010). *Handleiding vsv-cijferproducten*, p. 17

⁶ Een deel van de 12-jarigen (en ook 13 jarigen) volgt nog basisonderwijs. Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

van de totale groep leerlingen. Van de Antilliaans-Nederlandse leerlingen volgt een bovengemiddeld groot deel een mbo-opleiding (43,5 procent). Ook van de Marokkaans-Nederlandse leerlingen volgt een relatief groot deel een mbo-opleiding (38,9 procent). Een relatief klein deel van de Antilliaans-Nederlandse leerlingen volgt hoger onderwijs (9,3 procent).

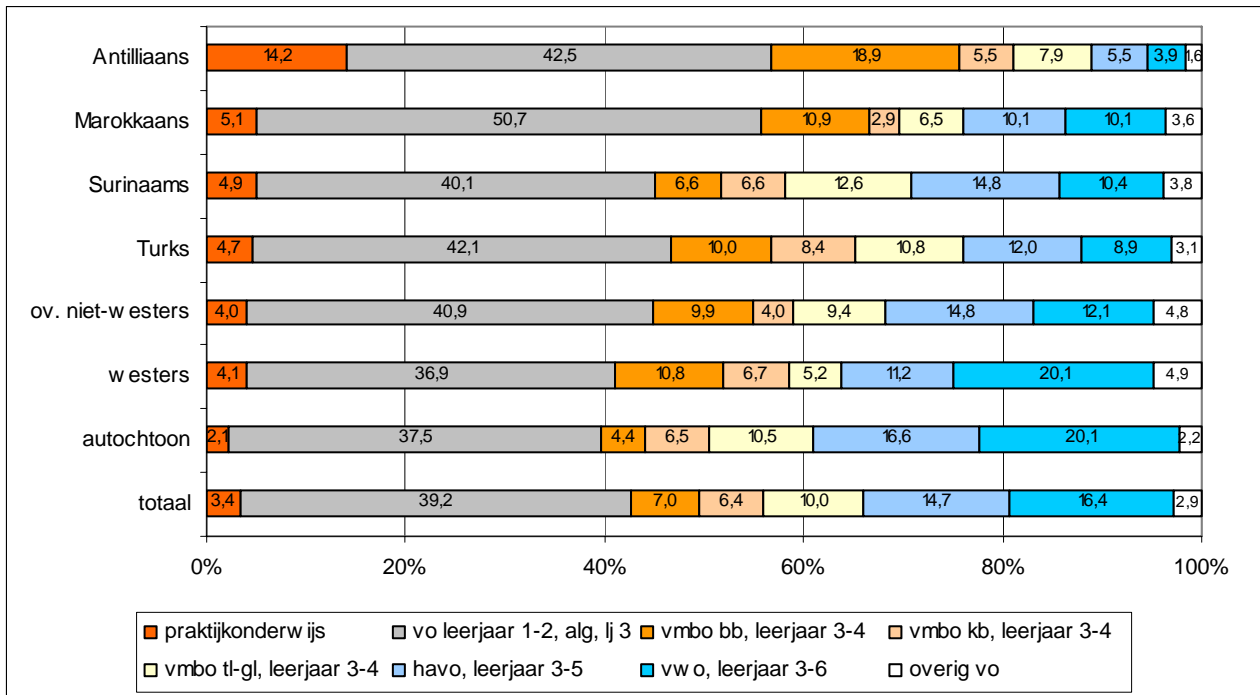

Figuur 3.1: Leerlingen in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

3.3.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse leerlingen in het voortgezet onderwijs

In deze paragraaf gaan we in op schoolgaande jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 in het voortgezet onderwijs. In figuur 3.2 wordt per herkomstgroep aangegeven welk deel van de leerlingen praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo volgt.⁷

Figuur 3.2: Leerlingen in het voortgezet onderwijs naar onderwijsniveau en etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Uit figuur 3.2 wordt duidelijk dat een bovengemiddeld groot deel van de Antilliaans-Nederlandse jongeren in Schiedam praktijkonderwijs volgt (14,2 procent). Het aandeel van de Marokkaans-Nederlandse jongeren dat praktijkonderwijs volgt (5,1 procent) is hoger dan gemiddeld (3,4 procent). Het praktijkonderwijs is bestemd voor leerlingen die niet in staat zijn om een diploma te behalen in het vmbo. Het beoogt de leerlingen op te leiden voor zeer eenvoudig werk op de arbeidsmarkt. Stages zijn daarbij een essentieel onderdeel.

⁷ Leerlingen in het speciaal onderwijs zijn in deze figuur buiten beschouwing gelaten. Het speciaal onderwijs is voor leerlingen met een functiebeperking (zie schema 3.1). Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

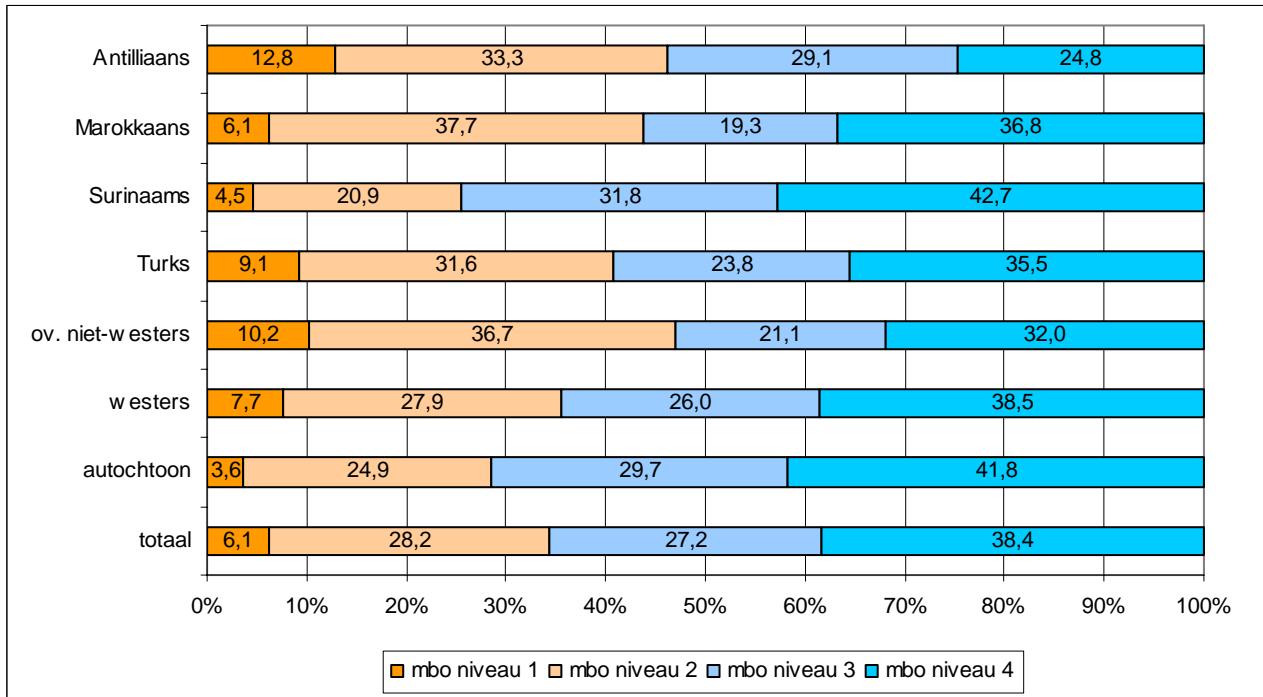
Binnen het vmbo volgen Antilliaans-Nederlandse jongeren vaker dan alle andere herkomstgroepen de lagere leerweg (de basisberoepsgerichte leerweg) van het vmbo. Van de Antilliaans-Nederlandse leerlingen volgt 18,9 procent een opleiding op vmbo-bb niveau. Gemiddeld is dit 7,0 procent. Ook onder jongeren van Marokkaanse herkomst is het aandeel vmbo-ers in de lagere leerweg met 10,9 procent groter dan onder de totale groep leerlingen uit Schiedam. We zien verder dat van de totale groep leerlingen van 12 t/m 22 jaar uit Schiedam 14,7 procent in de bovenbouw van de havo zit en 16,4 procent in de bovenbouw van het vwo. Onder Antilliaans-Nederlandse jongeren liggen deze percentages veel lager, namelijk op respectievelijk 5,5 en 3,9 procent. Marokkaans-Nederlandse leerlingen doen het ten opzichte van Antilliaans-Nederlandse leerlingen beter, maar blijven ook achter bij de totale groep leerlingen uit Schiedam. Van de Marokkaans-Nederlandse leerlingen volgt 10,1 procent de bovenbouw van de havo en 10,1 procent de bovenbouw van het vwo.

3.3.2 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse deelnemers in het mbo

Figuur 3.3 heeft betrekking op de 12-22-jarige schoolgaande jongeren in het mbo. Het mbo kent met name in de beroepsbegeleidende leerweg een aanzienlijk aantal leerlingen dat ouder is dan 22 jaar. Deze blijven hier buiten beschouwing omdat er geen gegevens over beschikbaar zijn.

Figuur 3.3 laat zien dat van alle Antilliaans-Nederlandse deelnemers aan het mbo 12,8 procent een assistent-opleiding volgt, dat wil zeggen een opleiding op het laagste niveau binnen het middelbaar beroepsonderwijs. Dit percentage is hoger dan bij de andere herkomstgroepen. Verder zien we dat een derde van de Antilliaans-Nederlandse deelnemers de basisberoepsopleiding (niveau 2) en 29,1 procent de vakopleiding (niveau 3) volgt. Van de Antilliaanse Nederlanders in het mbo volgt bijna een kwart een opleiding op het hoogste niveau, namelijk een middenkader- of specialistenopleiding. Antilliaanse Nederlanders blijven daarmee achter bij de andere herkomstgroepen.

De Marokkaans-Nederlandse mbo-leerlingen zijn oververtegenwoordigd op mbo-niveau 2 en ondervertegenwoordigd op mbo-niveau 3. Het percentage dat een assistent-opleiding volgt is gelijk aan dat van de totale groep mbo-leerlingen (6,1 procent). Verder volgt het ruim een derde van de Marokkaans-Nederlandse deelnemers een mbo-opleiding op het hoogste niveau (niveau 4). Dit percentage is ongeveer gelijk aan het gemiddelde van 38,4 procent.

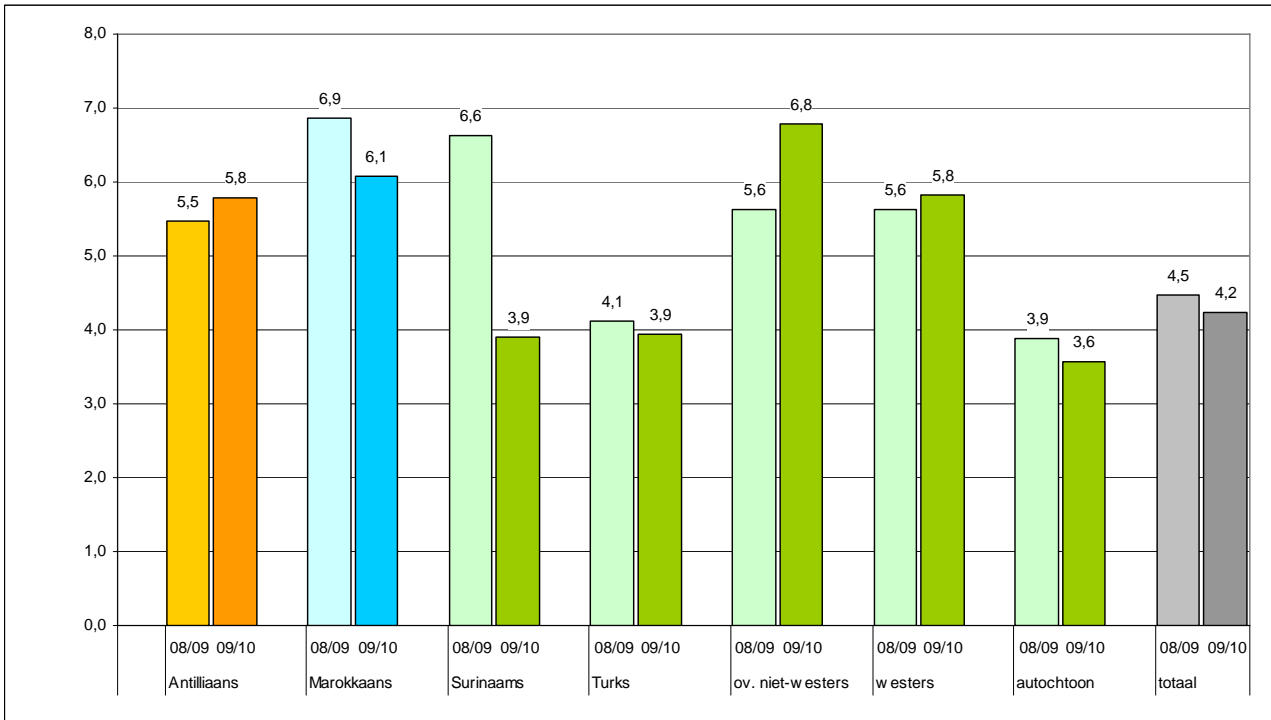

Figuur 3.3: Leerlingen (12-22 jaar) aan het mbo naar niveau en etnische herkomstgroep, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

3.4 Nieuwe voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). We bekijken het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren en relateren dit aan het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder alle jongeren in Schiedam. We maken daarbij tevens een vergelijking tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de schooljaren 2008/2009 en 2009/2010. In figuur 3.4 is het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar per schooljaar opgenomen.

Figuur 3.4: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Per 1 januari 2010 wonen er in Schiedam 5.866 jongeren van 12 t/m 22 jaar die voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs volgen (zie tabel 3.1). In het schooljaar 2009/2010 hebben er hiervan 249 (4,2 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters is gedaald ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 toen 4,5 procent van de jongeren zonder startkwalificatie uitstroomde.

Van de 225 Antilliaans-Nederlandse jongeren die voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs volgen hebben er 13 (5,8 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel Antilliaans-Nederlandse jongeren dat de school voortijdig verlaat is toegenomen ten opzichte van het schooljaar 2008/2009, toen 5,5 procent de school voortijdig verliet. Van de 247 Marokkaans-Nederlandse jongeren hebben er 15 (6,1 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel Marokkaans-Nederlandse jongeren dat de school voortijdig verlaat is afgenomen ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 waarin 6,9 procent de school voortijdig verliet.

Oververtegenwoordiging

Een belangrijke doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil

tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de totale groep en de groep van Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.⁸ In tabel 3.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle jongeren die voortgezet of middelbaar beroepsonderwijs volgen is 4,2 procent een nieuwe voortijdig schoolverlater. Van de Antilliaans-Nederlandse jongeren heeft 5,8 procent de school voortijdig verlaten. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters komt daarmee uit op 36 procent.⁹ Dat is 13 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 23 procent in het schooljaar 2008/2009. Onder Antilliaans-Nederlandse schoolverlaters gaat het om een toename van 1 persoon. Onder de totale groep schoolverlaters gaat het om een afname van 14 personen.

Van de Marokkaans-Nederlandse jongeren heeft 6,1 procent de school voortijdig verlaten. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters komt daarmee uit op 43 procent. In het vorige schooljaar was de oververtegenwoordiging 11 procentpunten hoger (54 procent). Onder Marokkaans-Nederlandse schoolverlaters gaat het om een afname van 1 persoon.

Tabel 3.1: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	08-09	09-10	verschil	08-09	09-10	verschil	08-09	09-10	verschil
leerlingen vo/mbo 12 t/m 22 jaar	219	225		233	247		5.880	5.866	
nieuw voortijdig schoolverlaten (N)	12	13	1	16	15	-1	263	249	-14
nieuw voortijdig schoolverlaten (%)	5,5	5,8	0,3	6,9	6,1	-0,8	4,5	4,2	-0,3
oververtegenwoordiging (%)	23	36	13	54	43	-11	nvt	nvt	nvt

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In de tabellen b3.3 en b3.4 in de bijlage wordt het aantal, het percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

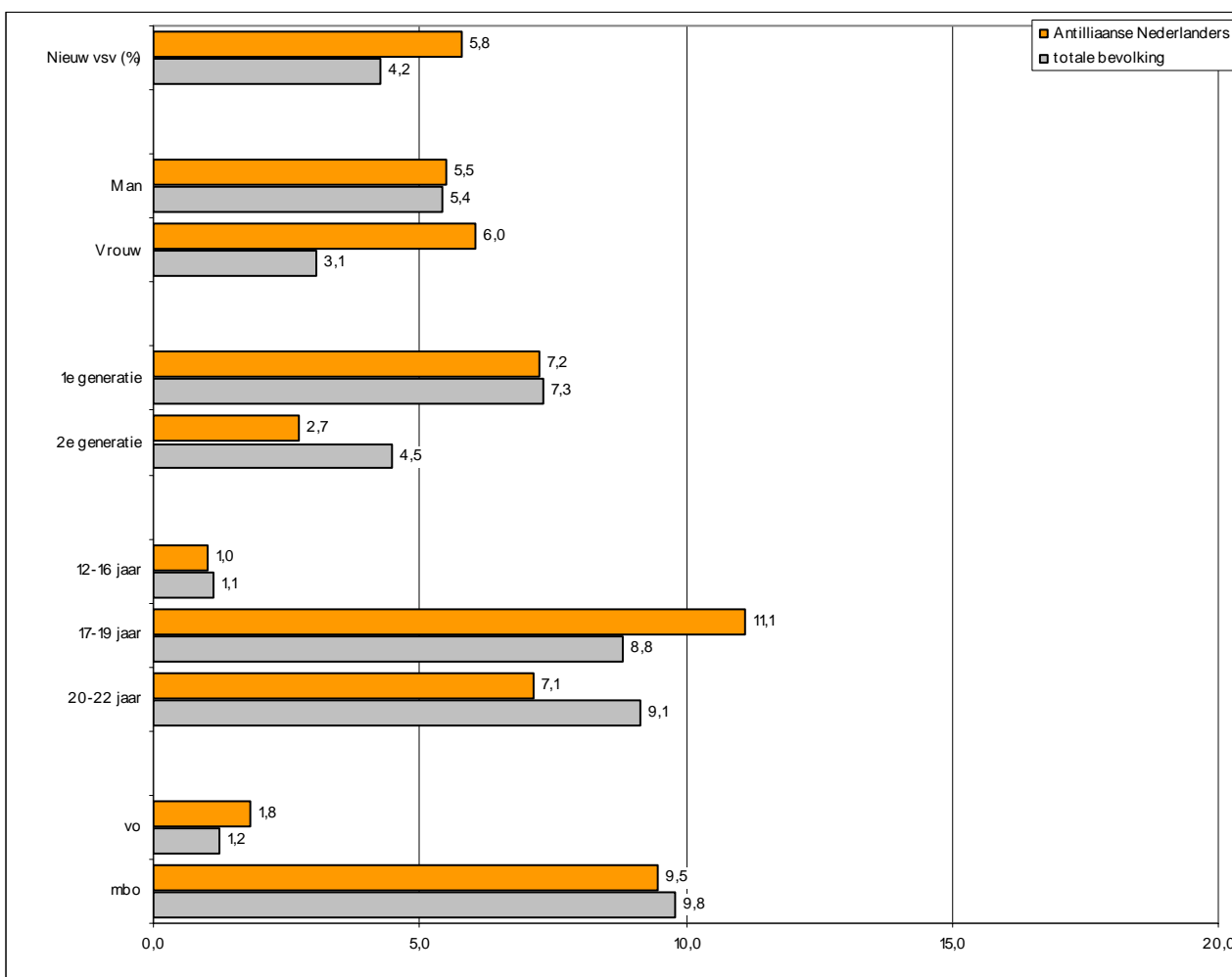
⁸ Een rekenvoorbeeld: als van alle jongeren in de gemeente 5% de school voortijdig verlaat en van de jongeren in de herkomstgroep 7,5% dan is de oververtegenwoordiging: $((7,5-5)/5)*100=50\%$

⁹ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

3.4.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters naar achtergrondkenmerken

In figuur 3.5a en b splitsen we de vsv-cijfers uit naar geslacht, generatie en leeftijd.

Onder Antilliaans-Nederlandse jongens is het aandeel voortijdig schoolverlaters 5,5 procent onder de Antilliaans-Nederlandse meisjes is dat 6,0 procent. Onder de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders is het aandeel vsv-ers hoger dan onder de tweede generatie (respectievelijk 7,2 procent versus 2,7 procent). Het percentage Antilliaans-Nederlandse schoolverlaters is met name hoog onder 17-19-jarigen (11,1 procent).

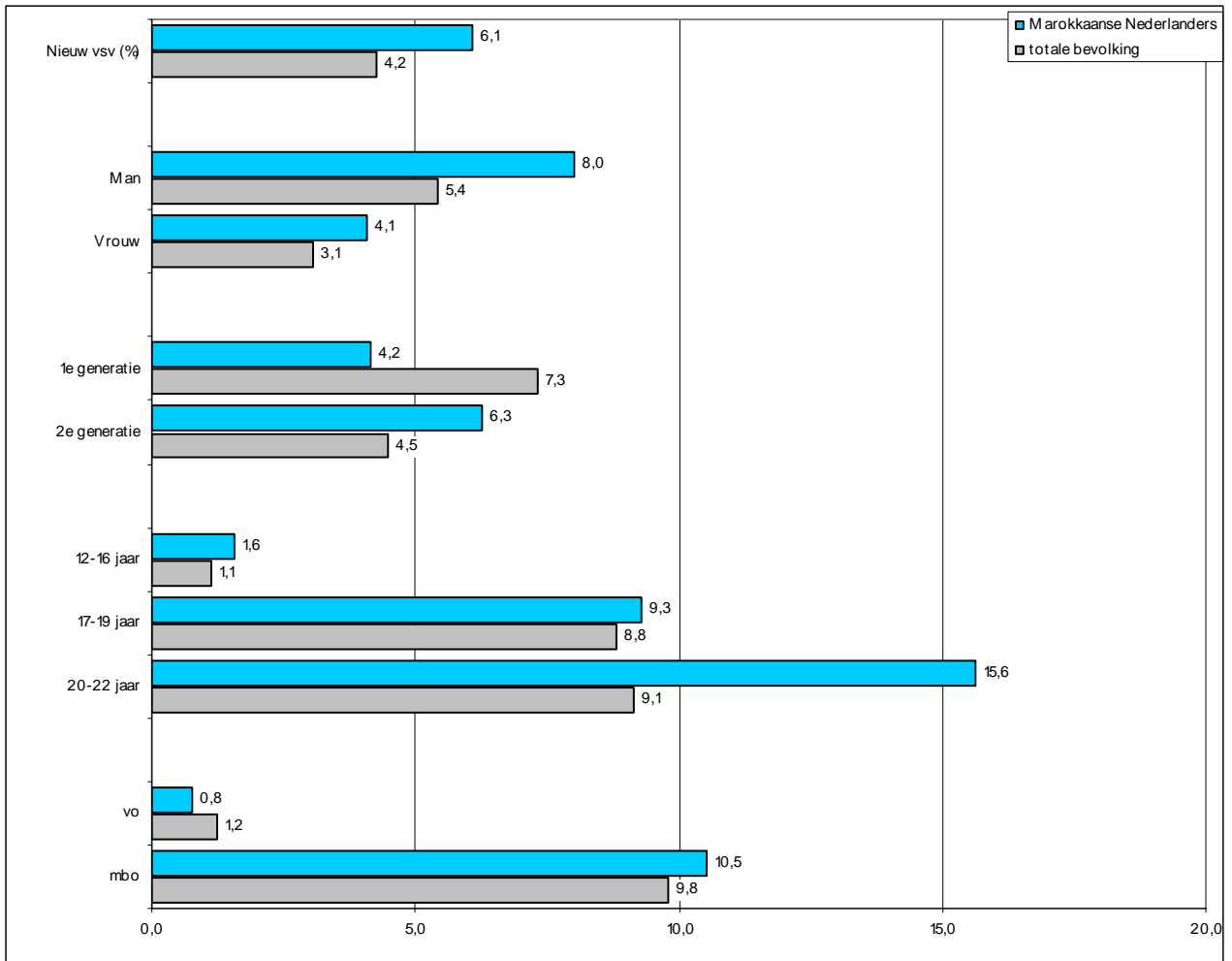
Figuur 3.5a: Aandeel nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) onder Antilliaanse Nederlanders naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Onder Marokkaans-Nederlandse jongens is het aandeel vsv-ers bijna twee keer zo hoog als onder meisjes (respectievelijk 8,0 procent versus 4,1 procent) (zie

figuur 3.5b). Over het algemeen is het aandeel voortijdig schoolverlaters onder de eerste generatie is veel groter dan onder de tweede generatie en onder jongens iets groter dan onder meisjes. Onder leerlingen van Marokkaanse herkomst is het aandeel voortijdig schoolverlaters groter onder de tweede generatie dan onder de eerste generatie (respectievelijk 6,2 procent en 4,2 procent).

Bij Marokkaans-Nederlandse jongeren is het aandeel voortijdig schoolverlaters met name onder de 20 t/m 22-jarigen relatief hoog, 15,6 procent). Ten slotte zien we dat voortijdig schoolverlaten in het mbo vaker voorkomt dan in het vo. Opgemerkt wordt dat het aantal Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse schoolverlaters (zeer) beperkt is waardoor de resultaten met zorg geïnterpreteerd moeten worden. Voor absolute getallen over voortijdig schoolverlaters verwijzen we naar tabel b3.2 in de bijlage.

Figuur 3.5b: Aandeel nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) onder Marokkaanse Nederlanders, naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Hoofdstuk 4 **Arbeid en Uitkering**

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de arbeids- en uitkeringsituatie van de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking. In paragraaf 4.2 wordt allereerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en databronnen. Vervolgens wordt in paragraaf 4.3 gerapporteerd over het aandeel niet-werkende werkzoekenden. Het aandeel werkzoekenden onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders is landelijk gezien hoger dan in de totale bevolking. Het reduceren van de oververtegenwoordiging van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders op dit terrein is een belangrijke doelstelling van het beleid gericht op Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. In paragraaf 4.4 doen we een soortgelijke analyse voor het aandeel uitkeringsontvangers onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders.

4.2 Gebruikte begrippen en databronnen

Niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 4.3 rapporteren we over niet-werkende werkzoekenden (NWW) in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar. Een niet-werkende werkzoekende is gedefinieerd als een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum. In paragraaf 4.4 gaan we in op personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet investeren in jongeren (WIJ) en/of de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze

werknemers, respectievelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAW en IOAZ).¹⁰

Veelal wordt gerapporteerd over het percentage niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers. Deze percentages zijn berekend door het aantal NWW-ers (respectievelijk het aantal uitkeringsontvangers) te delen door het aantal personen in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar (de potentiële beroepsbevolking) en te vermenigvuldigen met 100.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2009 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1-1-2010 als peildatum.

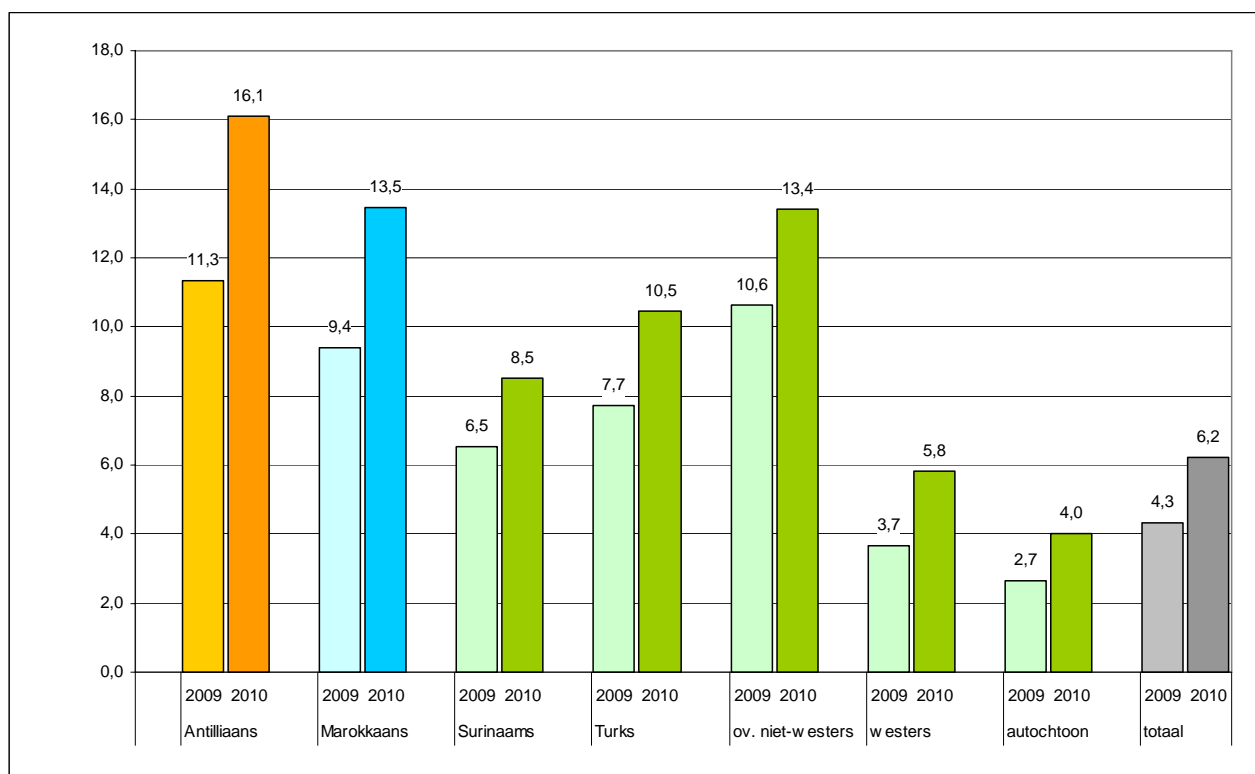
4.3 Werkzoekenden

In figuur 4.1a is het aandeel werkzoekenden in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar in 2009 en 2010 opgenomen. Per 1 januari 2010 wonen in Schiedam 51.549 personen van 15 t/m 64 jaar. Daarvan staan er 3.217 (6,2 procent) als niet-werkende werkzoekende bij het UWV WERKbedrijf ingeschreven (zie ook tabel 4.1). Het aandeel niet-werkende werkzoekenden is gestegen ten opzichte van 2009. Toen stond 4,3 procent van de 15 t/m 64-jarigen als niet-werkende werkzoekende ingeschreven.

Van de 1.224 Antilliaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar zijn er 197 (16,1 procent) als niet-werkende werkzoekende geregistreerd. Het aandeel Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden is toegenomen ten opzichte van 2009, toen 11,3 procent als niet-werkende werkzoekende stond ingeschreven.

Van de 1.359 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar zijn er 183 (13,5 procent) als niet-werkende werkzoekende geregistreerd. Dit aandeel is groter dan het percentage van 9,4 in 2009.

¹⁰ In een paar gemeenten zijn ook enkele personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet inkomensvoorziening kunstenaars (WIK) in het bestand opgenomen. Deze blijven in de navolgende analyses buiten beschouwing.

Figuur 4.1a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel niet-werkende werkzoekenden onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders is hoger dan in de totale bevolking van Schiedam. Een doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse niet-werkende werkzoekenden. De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel werkzoekenden in de totale groep en de groep van Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹¹ In tabel 4.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 64-jarigen en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven voor de afgelopen twee jaar. Van alle 15 t/m 64-jarigen is 6,2 procent werkzoekend. Van de Antilliaanse Nederlanders in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar is 16,1 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden ten

¹¹ Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64 jarigen in de gemeente 8% al werkzoekende staat ingeschreven en van de 15-64 jarigen in de herkomstgroep 10% dan is de oververtegenwoordiging: $((10-8)/8)*100=25\%$

opzichte van de totale bevolking is 158 procent.¹² Dat is 3 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 161 procent in 2009. Onder de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden gaat het om een toename van 61 personen, onder de totale groep werkzoekenden om een toename van 997 personen. Van de 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders is 13,5 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden is 116 procent. Dat is 1 procentpunt lager dan de oververtegenwoordiging van 117 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden gaat het om een toename van 59 personen.

Tabel 4.1: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 15 t/m 64 jaar	1.201	1.224		1.319	1.359		51.167	51.549	
werkzoekenden	136	197	61	124	183	59	2.220	3.217	997
% werkzoekenden	11,3	16,1	4,8	9,4	13,5	4,1	4,3	6,2	1,9
oververtegenwoordiging	161	158	-3	117	116	-1	nvt	nvt	nvt

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

¹² Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Jongeren

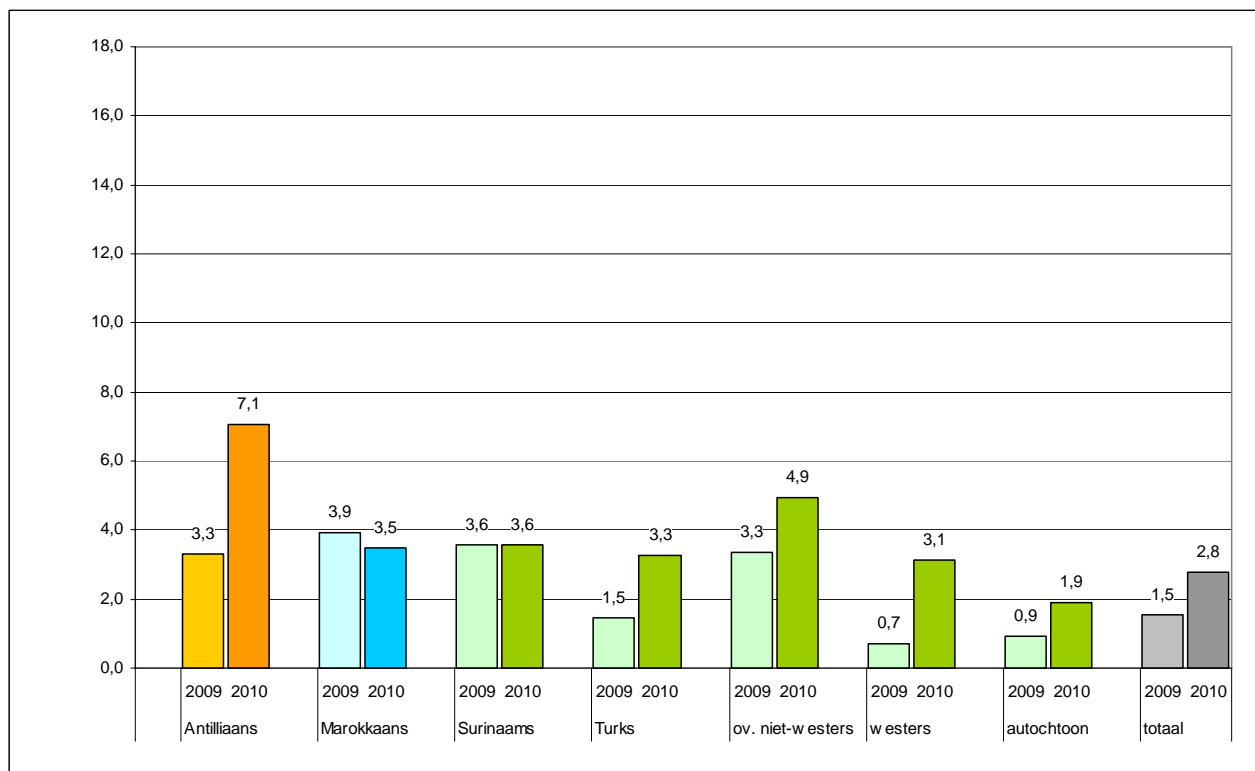
In deze paragraaf kijken we naar het aandeel werkzoekenden onder Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met het aandeel werkzoekenden onder alle jongeren in Schiedam. Als we figuur 4.1a vergelijken met figuur 4.1b zien we dat het aandeel werkzoekenden onder jongeren van 15 t/m 24 jaar lager is dan onder ouderen.

Er wonen 9.097 jongeren van 15 t/m 24 jaar in Schiedam (zie ook tabel 4.2).

Daarvan staan er 254 (2,8 procent) als werkzoekende geregistreerd. Het aandeel werkzoekende jongeren is toegenomen in vergelijking met 2009. Toen was 1,5 procent als werkzoekende ingeschreven (zie figuur 4.1b).

Van de 326 Antilliaanse Nederlanders jongeren zijn er 23 (7,1 procent) werkzoekend. In 2009 was het percentage werkzoekenden lager, namelijk 3,3 procent.

Van de 374 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 24 jaar zijn er 13 (3,5 procent) werkzoekend. In 2009 was dit 3,9 procent. Onder Marokkaans-Nederlandse jongeren is het aandeel werkzoekenden afgelopen jaar juist afgenomen.

Figuur 4.1b: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen twee jaar. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren ten opzichte van de totale groep jongeren is 153 procent. Dit is 37 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 116 procent in 2009. Onder de Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren gaat het om een toename van 13 personen, onder de totale groep jongeren om een toename van 117 personen.

De oververtegenwoordiging van de 15 t/m 24-jarige Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden ten opzichte van de totale bevolking komt voor Schiedam uit op 24 procent. Dat is 135 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 159 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekende jongeren gaat het om een afname van 1 persoon.

Tabel 4.2: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 15 t/m 24 jaar	304	326		355	374		8.983	9.097	
werkzoekenden	10	23	13	14	13	-1	137	254	117
% werkzoekenden	3,3	7,1	3,8	3,9	3,5	-0,4	1,5	2,8	1,3
oververtegenwoordiging	116	153	37	159	24	-135	nvt	nvt	nvt

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

In de tabellen b4.5 en b4.6 in de bijlage wordt het aantal en het percentage werkzoekenden en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

4.3.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden naar achtergrondkenmerken

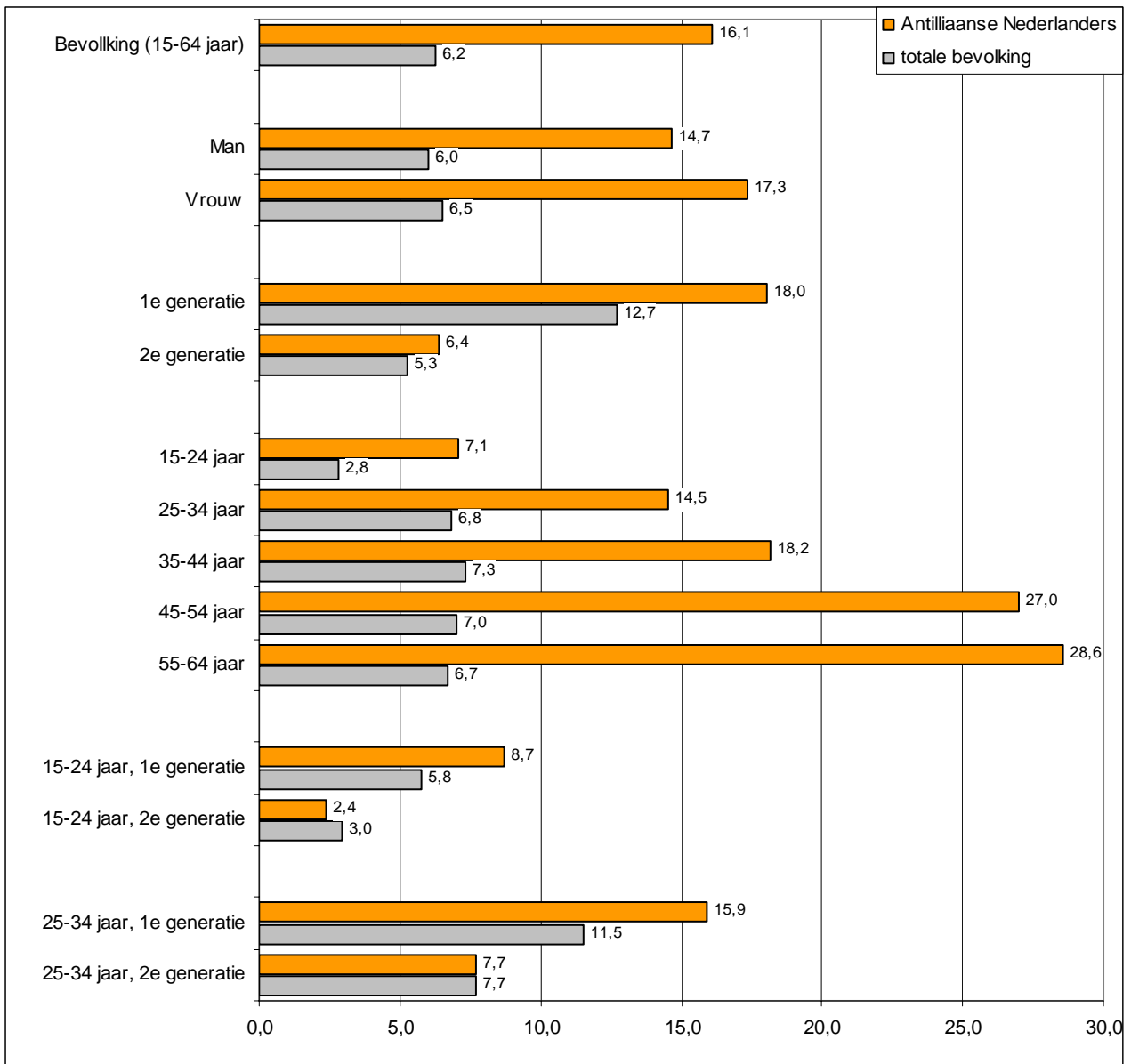
In figuur 4.2a en b wordt het aandeel werkzoekenden uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en generatie (zie ook b4.1 in de bijlage).

In figuur 4.2a zien we dat van de Antilliaans-Nederlandse vrouwen een groter deel (17,3 procent) werkzoekend is dan van de Antilliaans-Nederlandse mannen (14,7 procent).

Het percentage werkzoekenden onder de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders is met 18,0 procent veel hoger dan onder de tweede generatie (6,4 procent).

Over het algemeen geldt dat het percentage werkzoekenden toeneemt met het stijgen van de leeftijd. Pas onder 55 t/m 64-jarigen neemt het percentage iets af.

Dit geldt echter niet voor de Antilliaanse Nederlanders in Schiedam. Bij de Antilliaans-Nederlandse bevolking zien we het hoogste percentage werkzoekenden onder 55 t/m 64-jarigen (28,6 procent). Van de Antilliaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 15 t/m 24 jaar is 7,1 procent werkzoekend. De percentages werkzoekenden onder de Antilliaans-Nederlandse bevolking liggen voor elke onderscheiden leeftijdscategorie ruim boven het gemiddelde.

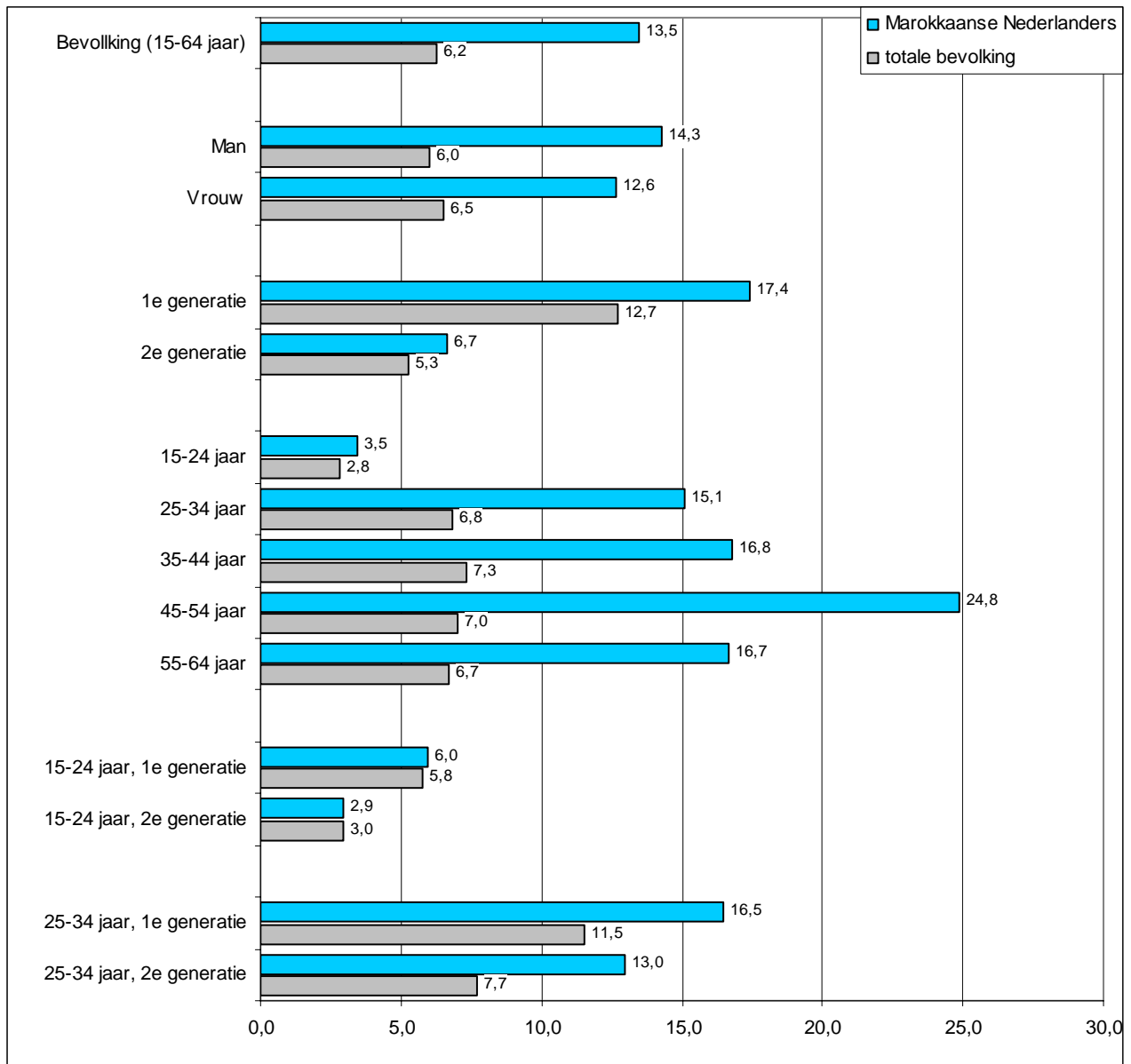

Figuur 4.2a: Aandeel Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar) naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

In figuur 4.2b zien we dat het percentage werkzoekenden onder Marokkaans-Nederlandse mannen iets hoger ligt dan onder Marokkaans-Nederlandse vrouwen (respectievelijk 14,3 procent en 12,6 procent).

Het hoogste aandeel werkzoekenden vinden we onder de 45-54-jarige Marokkaanse Nederlanders (24,8 procent). Dit percentage ligt ver boven het gemiddelde van deze leeftijdsgroep in Schiedam (7,0 procent). Bij de Marokkaanse Nederlanders is het percentage werkzoekenden, net als bij de Antilliaans-Nederlandse Nederlanders, onder de eerste generatie veel hoger dan onder de tweede generatie. Dit kan voor een deel het gevolg zijn van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie. De tweede generatie is gemiddeld genomen veel jonger (zie figuur 2.5b) en het aandeel werkzoekenden onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. Ook als we hiervoor corrigeren door generaties te vergelijken binnen de onderscheiden leeftijdsgroepen is het aandeel werkzoekenden onder de eerste generatie Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders aanzienlijk hoger dan onder de tweede generatie Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders. De verschillen worden relatief gezien wel iets kleiner.

Figuur 4.2b: Aandeel Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar) naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Kenmerken van werkzoekenden

In tabel b4.3 in de bijlage wordt stilgestaan bij enkele andere kenmerken van de werkzoekenden, namelijk; duur, opleidingsniveau en beroepsniveau.

Van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden is 41,1 procent korter dan 6 maanden werkzoekend. Dit verschilt nauwelijks met het gemiddelde van de totale groep werkzoekenden in Schiedam (39,7 procent). Het percentage Marokkaanse Nederlanders dat korter dan 6 maanden werk zoekt is iets lager dan gemiddeld (34,4 procent).

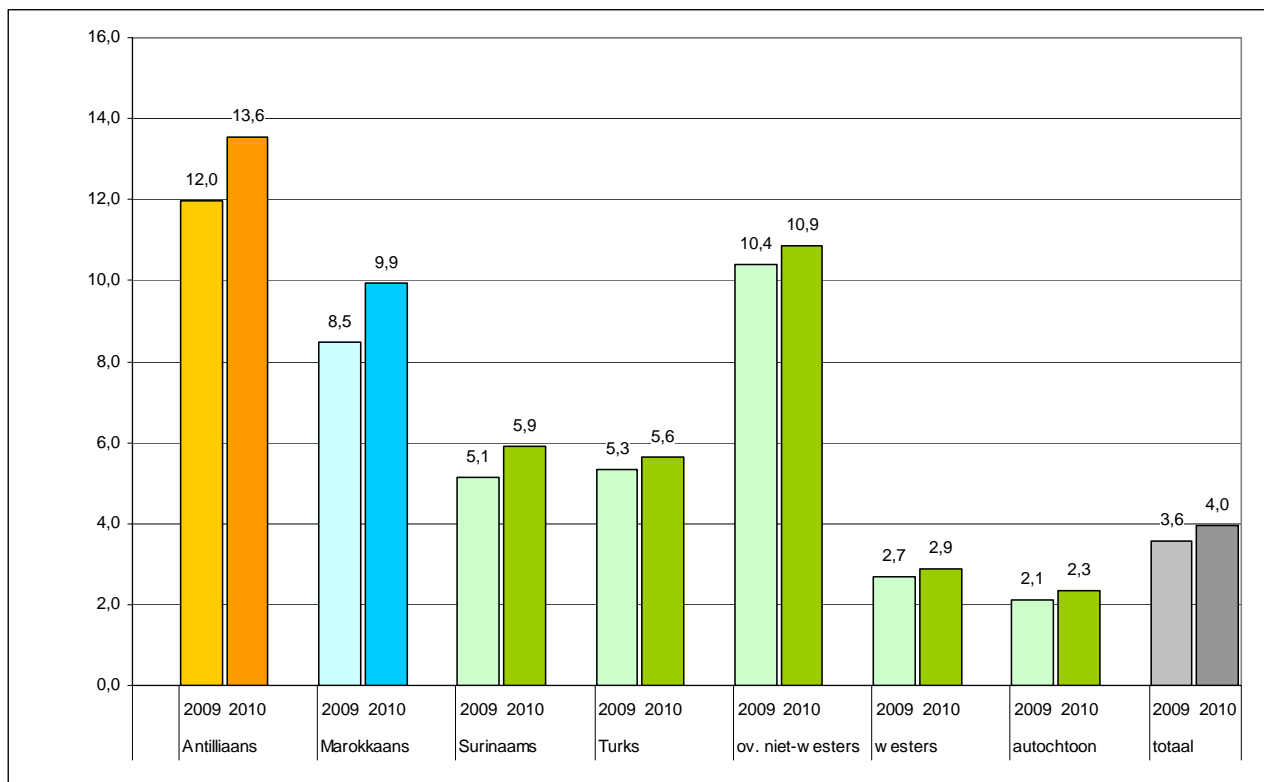
De Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden zijn in het algemeen lager opgeleid dan de gemiddelde werkzoekende in Schiedam (42,6 procent tegenover 31,2 procent gemiddeld). Ook zoeken ze veel vaker werk op een elementair beroepsniveau dan de gemiddelde werkzoekende in Schiedam (40,7 procent tegenover 31,9 procent gemiddeld). De verdeling naar opleidings- en beroepsniveau onder Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden komt enigszins overeen met die van de totale groep werkzoekenden in Schiedam.

4.4 Uitkeringen

In deze paragraaf staan personen die afhankelijk zijn van een uitkering centraal. Van de 51.549 inwoners in Schiedam in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar zijn er 2.038 (4,0 procent) afhankelijk van een uitkering in het kader van de WWB, WIJ of de IOA (zie figuur 4.3a en tabel 4.3). In 2009 was 3,6 procent van de 15 t/m 64-jarigen afhankelijk van een uitkering. Het aandeel personen dat afhankelijk is van een uitkering is dus gestegen ten opzichte van 2009.

Van de 1.224 Antilliaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar ontvangen er 166 (13,6 procent) een uitkering. Het aandeel uitkeringsafhankelijke Antilliaanse Nederlanders is hoger dan in 2009. Toen was 12 procent van de 15-64-jarige Antilliaanse Nederlanders afhankelijk van een uitkering.

Van de 1.359 Marokkaanse Nederlanders krijgen er 135 (9,9 procent) een uitkering. De uitkeringsafhankelijkheid van Marokkaanse Nederlanders is gestegen ten opzichte van 2009, toen 8,5 procent afhankelijk was van een uitkering.

Figuur 4.3a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders dat afhankelijk is van een uitkering is groter dan van de totale bevolking van Schiedam. Een doelstelling van het beleid is om deze oververtegenwoordiging te verminderen. De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders met een uitkering afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel uitkeringsontvangers in de totale groep en de groep van Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹³ In tabel 4.3 is per herkomstgroep het aantal en aandeel uitkeringsontvangers onder 15 t/m 64-jarigen en de oververtegenwoordiging weergegeven. In 2010 is van alle 15 t/m 64-jarigen 4,0 procent afhankelijk van een uitkering. Onder Antilliaanse Nederlanders in deze leeftijdscategorie is de uitkeringsafhankelijkheid 13,6 procent. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers bedraagt 243 procent.¹⁴ In 2009 was de oververtegenwoordiging 7 procentpunt lager dan in 2010, namelijk 236 procent. Bij de Antilliaanse Nederlanders met een uitkering gaat het om een toename van 22 personen, onder de totale groep om een toename van 214 personen.

In 2010 ontvangt 9,9 procent van de 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders een uitkering. De oververtegenwoordiging komt in 2010 uit op 151 procent, dat is 13 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 138 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers gaat het om een toename van 23 personen.

Tabel 4.3: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 15 t/m 64 jaar	1.201	1.224		1.319	1.359		51.167	51.549	
uitkeringen (N)	144	166	22	112	135	23	1.824	2.038	214
uitkeringen (%)	12,0	13,6	1,6	8,5	9,9	1,4	3,6	4,0	0,4
oververtegenwoordiging (%)	236	243	7	138	151	13	nvt	nvt	nvt

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

¹³ Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64 jarigen in de gemeente 6% afhankelijk is van een uitkering en van de 15-64 jarigen in de herkomstgroep 12% dan is de oververtegenwoordiging: $((12-6)/6)*100=100\%$

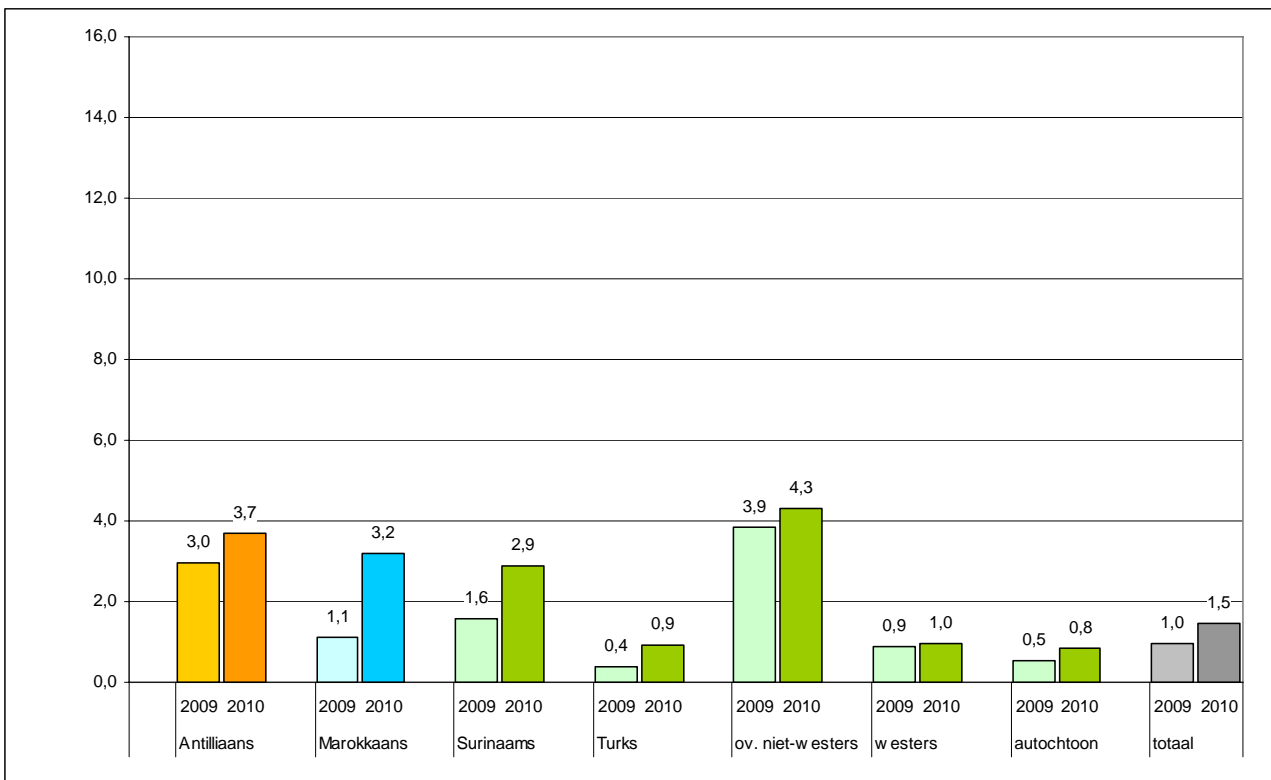
¹⁴ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar de mate van uitkeringsafhankelijkheid van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met de uitkeringsafhankelijkheid van alle jongeren in Schiedam.

Als we figuur 4.3b vergelijken met figuur 4.3a, blijkt dat de uitkeringsafhankelijkheid van 15 t/m 24 jarige jongeren veel kleiner is dan van 15 t/m 64 jarigen. Er zijn in Schiedam 9.097 jongeren. Daarvan ontvangen er 134 (1,5 procent) een uitkering. Dit betekent een toename in vergelijking met 2009 toen 1 procent van de jongeren een uitkering ontving.

Van de 326 Antilliaans-Nederlandse jongeren zijn 12 (3,7 procent) afhankelijk van een uitkering. Dat was in 2009 3 procent. Van de 374 Marokkaans-Nederlandse jongeren krijgen 12 (3,2 procent) een uitkering. We zien dat het percentage Marokkaans-Nederlandse jongeren ten opzichte van 2009 toegenomen is. Toen ontving 1,1 procent van de Marokkaans-Nederlandse jongeren een uitkering.

Figuur 4.3b: Personen (15-24 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.4 is het aantal en aandeel uitkeringsontvangers en het oververtegenwoordigingpercentage onder 15 t/m 24-jarigen weergegeven. De oververtegenwoordiging van de 15 t/m 24-jarige Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers komt voor 2010 uit op 150 procent. Dat is 52 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 202 procent in 2009. Onder de jonge Antilliaanse Nederlanders met een uitkering gaat het om een toename van 3 personen, onder de totale groep jongeren om een toename van 46 personen.

Voor de 15 t/m 24-jarige Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is de oververtegenwoordiging 118 procent, dat is 103 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 15 procent in 2009. Onder jonge Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers gaat het om een toename van 8 personen.

Tabel 4.4: Personen (15-24 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

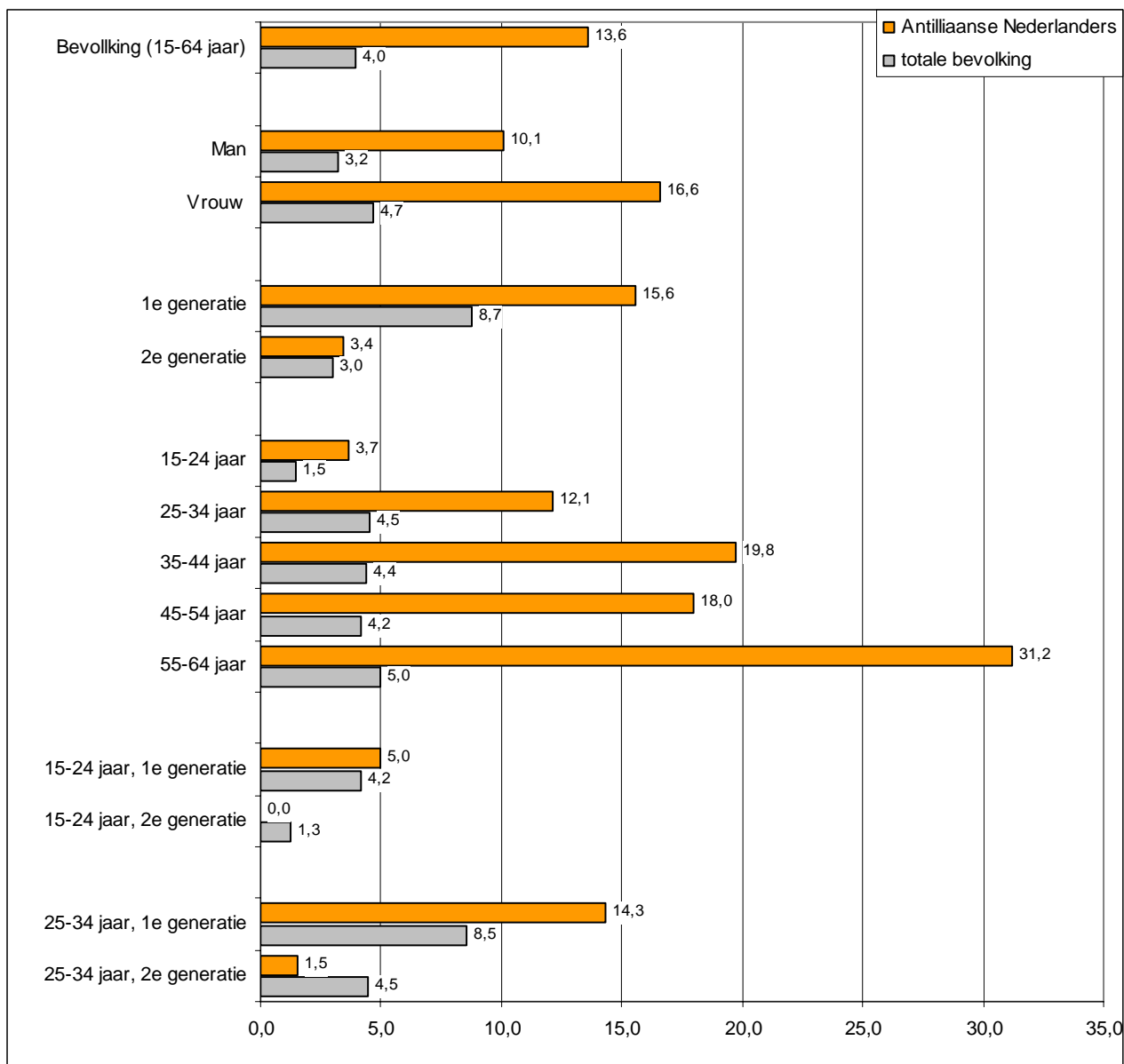
	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 15 t/m 24 jaar	304	326		355	374		8.983	9.097	
uitkeringen (N)	9	12	3	4	12	8	88	134	46
uitkeringen (%)	3,0	3,7	0,7	1,1	3,2	2,1	1,0	1,5	0,5
oververtegenwoordiging (%)	202	150	-52	15	118	103	nvt	nvt	nvt

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

In de tabellen b4.7 en b4.8 in de bijlage wordt het aantal en het percentage uitkeringsontvangers en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

4.4.1 **Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers naar achtergrondkenmerken**

In figuur 4.4a zien we dat Antilliaans-Nederlandse vrouwen vaker afhankelijk zijn van een uitkering dan Antilliaans-Nederlandse mannen en dat de uitkeringsafhankelijkheid onder ouderen groter is dan onder jongeren. Van de Antilliaans-Nederlandse vrouwen heeft 16,6 procent een uitkering. Gemiddeld heeft 4,7 procent van de vrouwen in Schiedam een uitkering. Het percentage onder Antilliaans-Nederlandse vrouwen is dus ruim drie keer zo hoog. Hetzelfde geldt voor het aandeel Antilliaans-Nederlandse mannen dat een uitkering heeft (10,1 procent tegenover 3,2 procent gemiddeld). Voor elke onderscheiden leeftijdsgroep geldt dat het percentage Antilliaanse Nederlanders met een uitkering hoger is dan gemiddeld. Vooral binnen de categorie 55 t/m 64 jaar is het verschil groot. Van de Antilliaans-Nederlandse mannen is 31,2 procent afhankelijk van een uitkering. Gemiddeld in Schiedam is dit 5,0 procent. Verder zien we dat de tweede generatie veel minder vaak afhankelijk is van een uitkering dan de eerste generatie (zie figuur 4.4a). Dit kan deels het gevolg zijn van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie Antilliaanse Nederlanders. De tweede generatie is gemiddeld genomen veel jonger en het aandeel uitkeringsontvangers onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. We corrigeren hiervoor door generaties te vergelijken binnen leeftijdsgroepen 15-24 jaar en 25 t/m 34 jaar. Na de correctie blijkt dat het aandeel uitkeringsontvangers onder Antilliaanse Nederlanders afkomstig van de eerste generatie nog steeds groter is dan Antilliaanse Nederlanders van de tweede generatie.

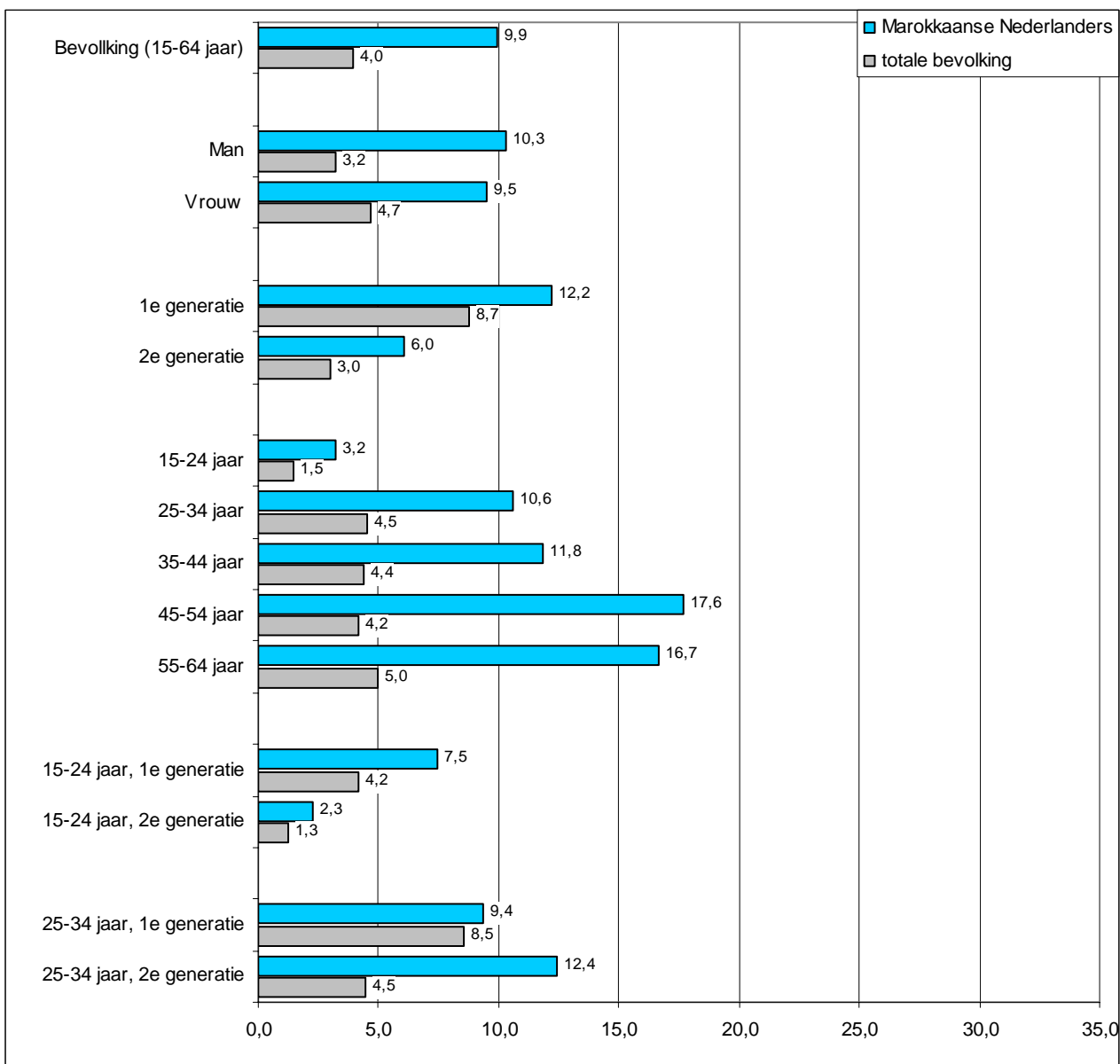

Figuur 4.4a: Aandeel Antilliaanse Nederlanders (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstaties

Uit figuur 4.4b blijkt dat Marokkaans-Nederlandse mannen iets vaker afhankelijk zijn van een uitkering dan Marokkaans-Nederlandse vrouwen (respectievelijk 10,3 en 9,5 procent).

Evenals bij alle andere bevolkingsgroepen is de uitkeringsafhankelijkheid onder Marokkaans-Nederlandse ouderen groter dan onder Marokkaans-Nederlandse jongeren. Verder is de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders uit Schiedam veel minder vaak afhankelijk van een uitkering dan de eerste generatie. Dit kan deels het gevolg zijn van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. We corrigeren hiervoor door generaties te vergelijken binnen leeftijdsgroepen 15-24 jaar en 25 t/m 34 jaar. In de leeftijdsgroep 15-24 jaar is het aandeel uitkeringsontvangers onder de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders nog steeds groter dan onder de tweede generatie (respectievelijk 7,5 en 2,3 procent). In de daaropvolgende leeftijdsgroep is het aandeel Marokkaanse Nederlanders met een uitkering hoger onder personen afkomstig uit de tweede generatie dan uit de eerste generatie (respectievelijk 12,4 en 9,4 procent).

Figuur 4.4b: Aandeel Marokkaanse Nederlanders (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties

Kenmerken van uitkeringsontvangers

In tabel b4.4 in de bijlage worden cijfers gepresenteerd over de uitkeringsduur. We zien daar dat van de verdeling naar uitkeringsduur onder Antilliaanse Nederlanders ongeveer gelijk is aan die van de totale populatie uitkeringsontvangers in Schiedam. Van de Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is 42,4 procent 5 jaar of langer afhankelijk van een uitkering. Gemiddeld is dit 40,4 procent. Onder Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers ligt dit percentage relatief laag (29,5 procent).

5.1 Inleiding

Het huidige beleid richt zich tevens op het verminderen van criminaliteit. In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de omvang en aard van criminaliteit onder de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking in Schiedam. Daarbij wordt een vergelijking gemaakt met het aandeel verdachten onder andere grote herkomstgroepen en onder de totale bevolking van Schiedam. In paragraaf 5.2 wordt kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. In paragraaf 5.3 wordt aandacht geschonken aan de omvang van de criminaliteit onder de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking in het jaar 2010. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse verdachten en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. Vervolgens gaan we in op de achtergrondkenmerken en de oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse verdachten in de bevolking van Schiedam. In paragraaf 5.4 worden verdachtencijfers gepresenteerd voor de periode 2006-2010. Het gaat hier om welk deel van de per 1 januari 2010 in Schiedam ingeschreven bevolking op enig moment in de periode 2006-2010 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van betrokkenheid bij een misdrijf. Vervolgens komt in paragraaf 5.5 de pleegcarrière aan de orde en wordt in paragraaf 5.6 ingegaan op het type misdrijven waar Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders van verdacht worden.

5.2 Gebruikte begrippen en databron

Verdachten, antecedenten en misdrijven

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. We maken onderscheid tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Er wordt eerst gerapporteerd over (het percentage) verdachten. Een persoon staat als verdachte geregistreerd indien tegen hem proces-verbaal is opgemaakt ter

zake van één of meer misdrijven/delicten. Zo'n proces-verbaal wordt een antecedent genoemd. In een proces-verbaal of antecedent kunnen meerdere misdrijven worden geregistreerd. Men kan hierbij denken aan een winkeldiefstal waarbij ook mishandeling heeft plaatsgevonden. Indien van deze gebeurtenis proces-verbaal wordt opgemaakt, zullen hierin meerdere wetsartikelen worden vermeld. Uiteraard komt het ook voor dat in een bepaald jaar een persoon meer dan één keer met de politie in aanraking komt op verdenking van een misdrijf. Van een persoon die in een bepaald jaar drie keer is opgepakt door de politie voor een misdrijf en waartegen evenzoveel keer proces-verbaal is opgemaakt staan dan drie antecedenten geregistreerd. Het totaal aantal geregistreerde antecedenten en misdrijven in een bepaalde periode is dus bijna per definitie groter dan het totaal aantal geregistreerde verdachten. In paragraaf 5.5 wordt nagegaan of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Hiervoor wordt de term pleegcarrière gebruikt. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Voor verdere uitleg zie paragraaf 5.5 en de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Databron

Voor dit hoofdstuk maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden.

Cijfers 2010

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2010) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2012) pas definitief. De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mogelijk mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving). De invoering van dit systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen opgevoerd waardoor in sommige regio's ook de registratie in HKS onder tijdsdruk kwam te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. In de technische toelichting is hier nader op ingegaan. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van percentages wel mogelijk is.

Koppeling

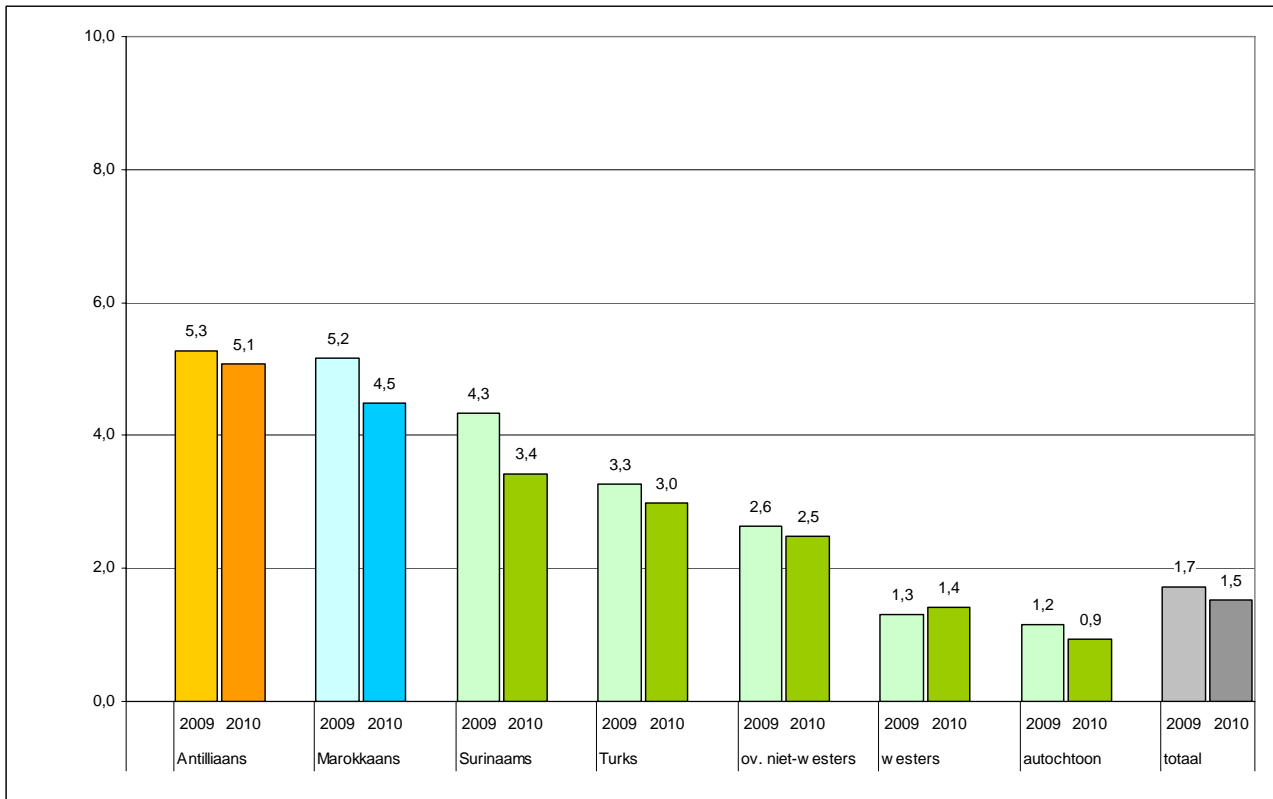
Geregistreerde verdachten in 2010 zijn op basis van het versleutelde persoonsnummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Indien het persoonsnummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide persoonsnummer zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De gepresenteerde verdachtenpercentages en aantallen kunnen daardoor verschillen van de door de Dienst IPOL gepresenteerde cijfers. Voor meer informatie over het HKS verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

5.3 Verdachten 2010

In deze paragraaf gaan we in op verdachten van 12 jaar en ouder. Per 1 januari 2010 telt Schiedam 65.526 inwoners van 12 jaar of ouder. In het jaar 2010 komen er hiervan 996 (1,5 procent) in aanraking met de politie op verdenking van een misdrijf en worden als verdachte in het HKS geregistreerd (zie figuur 5.1a en tabel 5.1). Het percentage verdachten is ten opzichte van 2009 (1,7 procent) gedaald.

Van de 1.342 Antilliaanse Nederlanders van 12 jaar of ouder worden er 68 (5,1 procent) verdacht van een misdrijf. Dit is minder dan in 2009. Toen werd 5,3 procent verdacht van een misdrijf.

Van de 1.518 Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder worden 68 (4,5 procent) personen verdacht. Het percentage verdachten onder Marokkaanse Nederlanders is lager dan in 2009, toen 5,2 procent werd verdacht van een misdrijf.

Figuur 5.1a: Verdachten (12 jaar en ouder), in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

De oververtegenwoordiging geeft aan in welke mate het verdachtenpercentage van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders afwijkt van dat van de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel verdachten in de totale groep en het aandeel Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlandse verdachten te delen door het aandeel verdachten in de totale groep.¹⁵ In tabel 5.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten van 12 jaar en ouder en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle personen van 12 jaar en ouder staat 1,5 procent geregistreerd als verdachte. Van de Antilliaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder is 5,1 procent verdacht. De oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder komt uit op 233 procent.¹⁶ Dat is 27 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging in 2009 die toen 206 procent bedroeg. Onder de Antilliaans-Nederlandse verdachten gaat het om een afname van 2 personen, onder de totale groep om een afname van 129 personen.

¹⁵ Een rekenvoorbeeld: als van alle personen van 12 jaar en ouder in de gemeente 3% wordt verdacht en van de personen van 12 jaar en ouder in de herkomstgroep 6% dan is de oververtegenwoordiging: $((6-3)/3)*100=100\%$

¹⁶ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Van Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder staat 4,5 procent geregistreerd als verdachte. De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder is 195 procent, dat is 4 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 199 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse verdachten gaat het om een afname van 8 personen.

Tabel 5.1: Personen (12 jaar en ouder) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking 12 jaar en ouder	1.325	1.342		1.474	1.518		65.163	65.526	
verdacht (N)	70	68	-2	76	68	-8	1.125	996	-129
verdacht (%)	5,3	5,1	-0,2	5,2	4,5	-0,7	1,7	1,5	-0,2
oververtegenwoordiging (%)	206	233	27	199	195	-4	nvt	nvt	nvt

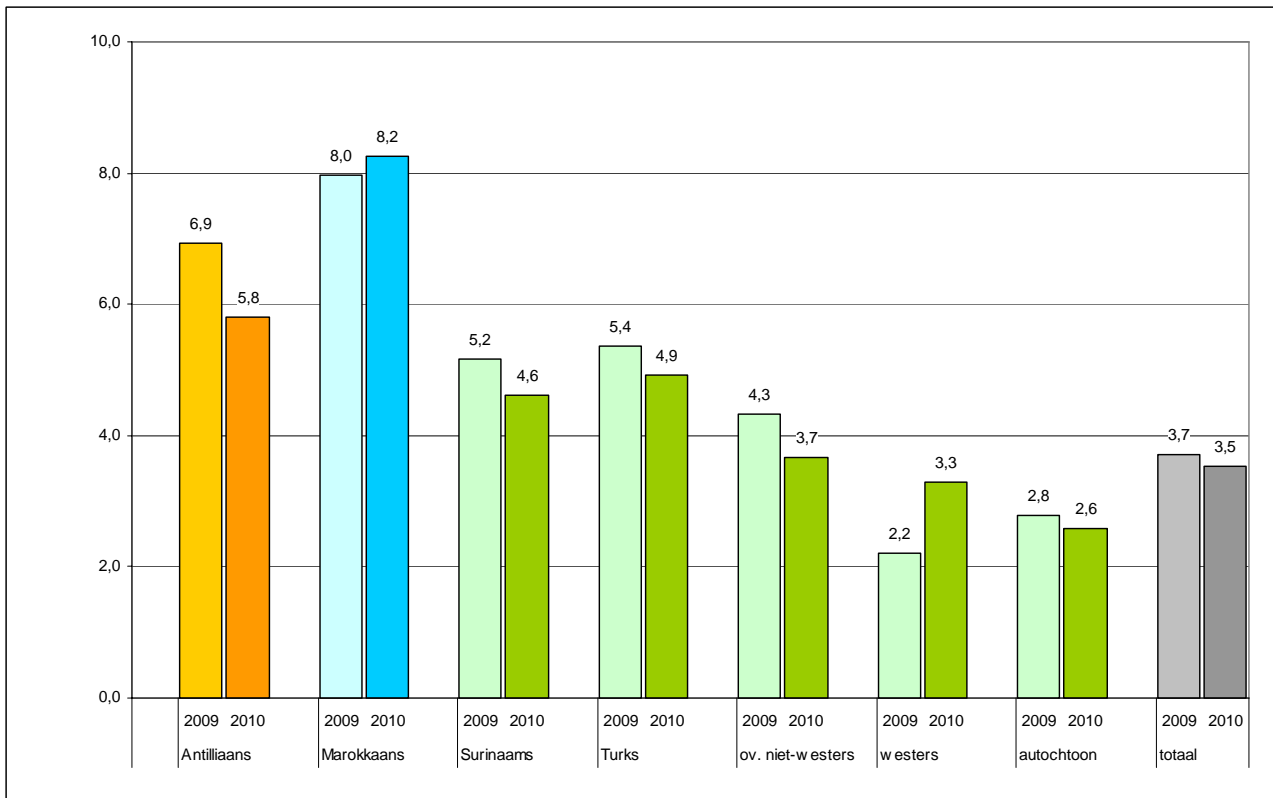
Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Jongeren

In figuur 5.1b is het percentage verdachten onder jongeren opgenomen. Als we deze figuur vergelijken met figuur 5.1a zien we dat het percentage verdachten onder jongeren in het algemeen groter is dan onder ouderen. Er wonen in Schiedam 11.545 jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar (zie ook tabel 5.2). In 2010 worden er daarvan 407 verdacht, dat is 3,5 procent. Het aandeel verdachte jongeren is kleiner dan in 2009. Toen werd 3,7 procent van alle 12 t/m 24-jarige jongeren verdacht van een misdrijf.

Van de 414 Antilliaans-Nederlandse 12 t/m 24-jarige jongeren worden er 24 (5,8 procent) verdacht. Dat is minder dan de 6,9 procent in 2009.

Van de 473 Marokkaans-Nederlandse jongeren worden er 39 (8,2 procent) verdacht. Dat is meer dan het percentage in 2009 (8 procent).

Figuur 5.1b: Verdachten (12-24 jaar), in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

In tabel 5.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten onder 12 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen twee jaar. De oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 t/m 24 jaar komt uit op 64 procent. Dat is 23 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 87 procent in 2009. Onder de jonge Antilliaans-Nederlandse verdachten gaat het om een afname van 4 personen, onder de totale groep jongeren om een afname van 21 personen.

De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 t/m 24 jaar bedraagt 134 procent. Dat is 20 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 114 procent in 2009. Onder jonge Marokkaans-Nederlandse verdachten gaat het om een toename van 3 personen.

Tabel 5.2: Personen (12-24 jaar) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren 12 t/m 24 jaar	404	414		452	473		11.525	11.545	
verdacht (N)	28	24	-4	36	39	3	428	407	-21
verdacht (%)	6,9	5,8	-1,1	8,0	8,2	0,2	3,7	3,5	-0,2
oververtegenwoordiging (%)	87	64	-23	114	134	20	nvt	nvt	nvt

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In de tabellen b5.4 en b5.5 in de bijlage wordt ook het aantal en het percentage verdachten en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

5.3.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse verdachten naar achtergrondkenmerken

In de figuren 5.2a en 5.2b wordt het aandeel verdachten uitgesplitst naar subgroepen.

Verdachten naar geslacht

Mannen worden veel vaker verdacht dan vrouwen. Dit geldt voor zowel Antilliaanse als voor de Marokkaanse Nederlanders. Van alle vrouwen van 12 jaar en ouder in Schiedam wordt in 2010 0,5 procent verdacht. Van de mannen wordt 7,4 procent verdacht van een misdrijf. We zien dat Antilliaans-Nederlandse vrouwen relatief vaak worden verdacht. In 2010 wordt 3,1 procent van de Antilliaans-Nederlandse vrouwen verdacht van een misdrijf. Dit percentage ligt ruim zes keer hoger dan bij de totale vrouwelijke bevolking van

Schiedam. Van de Marokkaans-Nederlandse vrouwen wordt in 2010 1,9 procent verdacht van een misdrijf. Ook Marokkaans-Nederlandse vrouwen worden dus relatief vaak van misdrijven.

Verdachten naar leeftijd en generatie

Van de minderjarige Antilliaanse Nederlanders wordt 6,9 procent verdacht, van de jongvolwassenen 5,0 procent en van de 25 t/m 44-jarigen 5,4 procent. Het aandeel verdachten onder de 25 t/m 44-jarige Antilliaanse Nederlanders is iets lager dan onder Antilliaans-Nederlandse minderjarigen (zie figuur 5.2a). De criminaliteit onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking heeft een iets andere opbouw. Van de Marokkaans-Nederlandse minderjarigen wordt 8,9 procent verdacht, van de jongvolwassenen 7,8 procent. Van de groep 25 t/m 44-jarige Marokkaanse Nederlanders 3,7 procent (zie figuur 5.2b).

Onder Antilliaanse Nederlanders van de eerste generatie is het aandeel verdachten met 5,2 procent iets hoger dan onder de tweede generatie (4,6 procent). Het verschil is echter relatief klein.

Onder Marokkaanse Nederlanders lijkt het verschil tussen de eerste en tweede generatie in het percentage verdachten op het eerste gezicht veel groter. Van de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders is 2,7 procent verdacht, van de tweede generatie 7,3 procent. Een en ander hangt echter sterk samen met het verschil in leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. De tweede generatie is gemiddeld genomen veel jonger en, zoals eerder werd aangegeven, het aandeel verdachten onder jongeren is in het algemeen groter dan onder ouderen. Om te voorkomen dat verschillen in verdachtenpercentages tussen generaties onterecht worden toegeschreven aan een generatie-effect, terwijl er eigenlijk sprake is van een leeftijdseffect, is in figuur 5.2b de analyse nogmaals gemaakt voor Marokkaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar. We zien dat er vrijwel geen verschil tussen de generaties na de correctie voor leeftijd is. Het aanvankelijk verschil tussen de generaties leek bepaald te worden door het verschil in leeftijdsopbouw.

Verdachten naar onderwijsniveau en voortijdig schoolverlaten

Schoolgaande jongeren die onderwijs volgen op een laag niveau, hebben een grotere kans om in aanraking te komen met de politie op verdenking van een misdrijf dan jongeren die onderwijs volgen op een hoog niveau.¹⁷ Deze

¹⁷ De opleidingen zijn gecodeerd in drie onderwijsniveaus. Praktijkonderwijs, vmbo bb, vmbo kb, mbo 1 en mbo 2 zijn gecategoriseerd als laag niveau; onderbouw vo, vmbo-tl, vmbo gl, mbo 3 en mbo 4 als middelbaar niveau; havo, vwo, hbo en wo als hoog niveau.

samenhang zien we zowel bij de totale groep als bij Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar.

Van de Antilliaans-Nederlandse niet voortijdig schoolverlaters wordt 6,3 procent verdacht en van de Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters wordt 7,7 procent verdacht. Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters komen iets vaker in aanraking met de politie dan Antilliaans-Nederlandse jongeren die de school niet voortijdig hebben verlaten. Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters komen veel vaker in aanraking met de politie dan Marokkaans-Nederlandse jongeren die de school niet voortijdig hebben verlaten. Van de Marokkaans-Nederlandse niet voortijdig schoolverlaters wordt 8,5 procent verdacht, van de Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters 13,3 procent (zie tabel b5.1 in de bijlage).

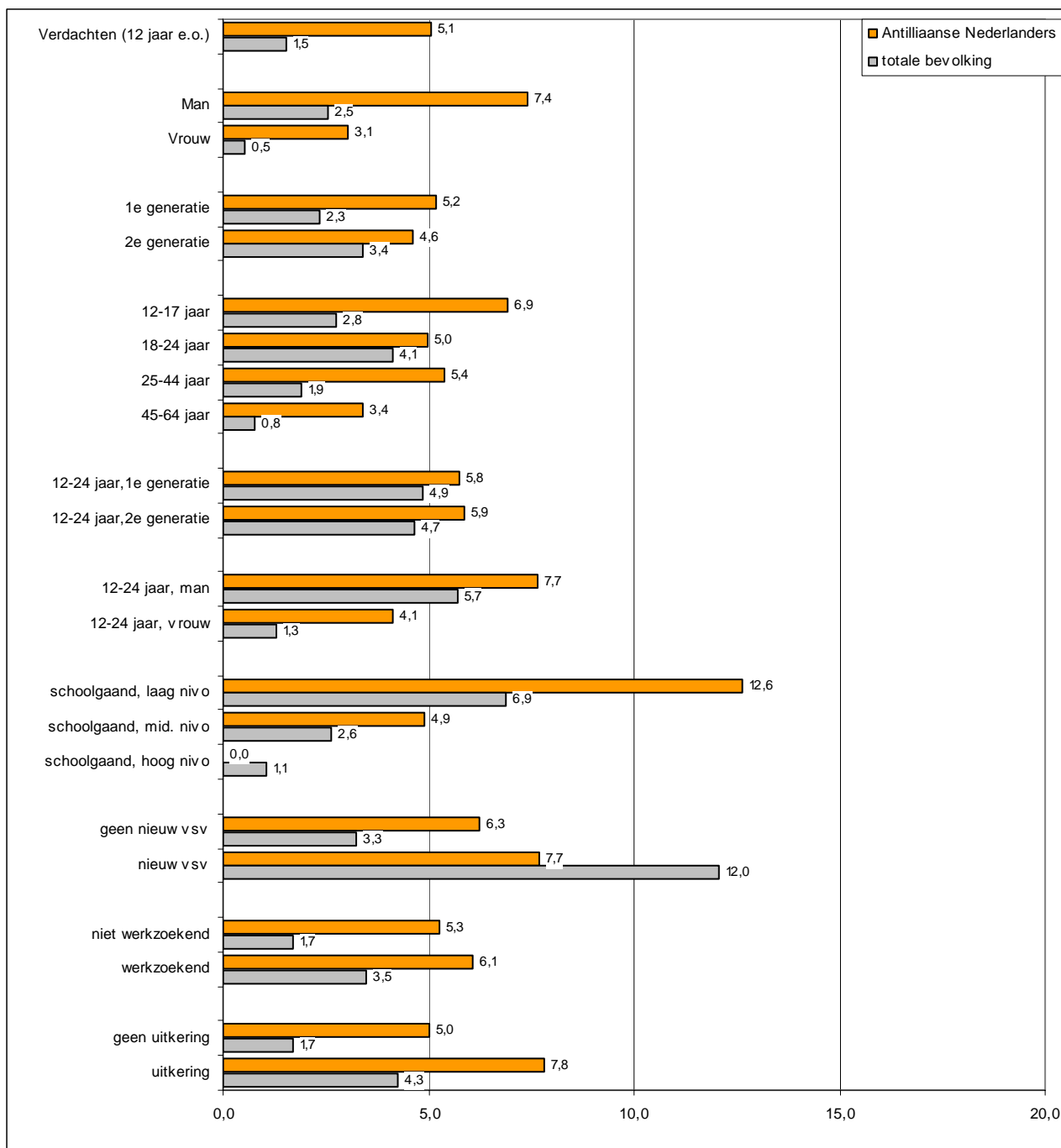
Verdachten naar werk en uitkeringsafhankelijkheid

Onder de totale bevolking in Schiedam zien we dat werkzoekenden vaker worden verdacht dan niet werkzoekenden. Bij de Antilliaanse Nederlanders is het verschil kleiner Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden is 6,1 procent verdacht, van de Antilliaans-Nederlandse niet werkzoekenden 5,3 procent. Bij Marokkaanse Nederlanders ligt het percentage verdachten niet werkzoekenden ligt op 4,3 procent. Onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden is het percentage verdachten met 4,4 procent vergelijkbaar.

Personen met een uitkering worden vaker verdacht dan personen zonder uitkering. Dit beeld zien we zowel bij de Antilliaans-Nederlandse bevolking, de Marokkaans-Nederlandse bevolking als de totale bevolking. Van de Antilliaanse Nederlanders met een uitkering wordt 7,8 procent verdacht. Van de Antilliaanse Nederlanders zonder uitkering wordt 5,0 procent verdacht.

Van de Marokkaanse Nederlanders met een uitkering wordt 5,9 procent verdacht, van de Marokkaanse Nederlanders zonder uitkering 4,2 procent.

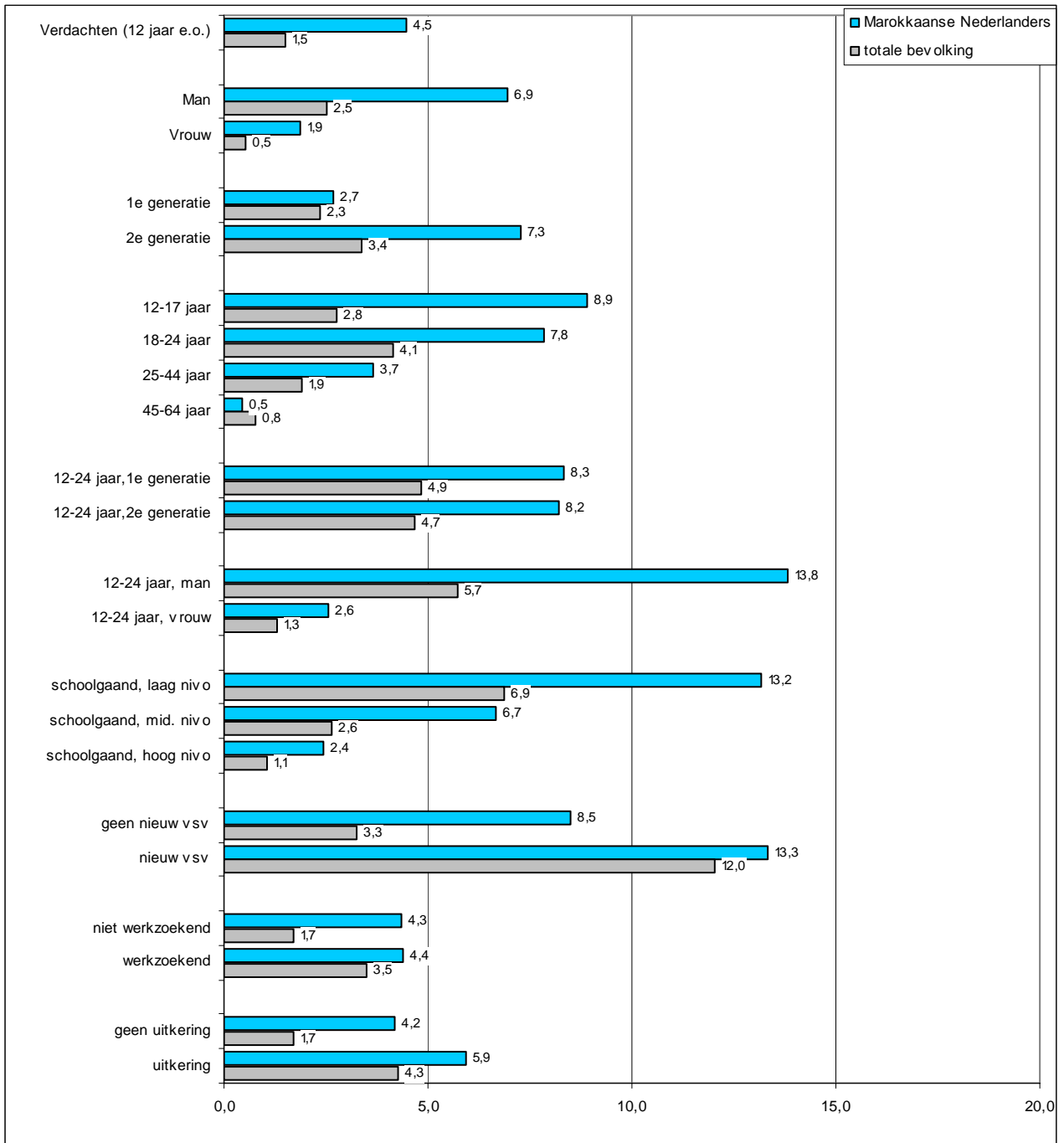
Hoofdstuk 5

Figuur 5.2a: Aandeel Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Criminaliteit

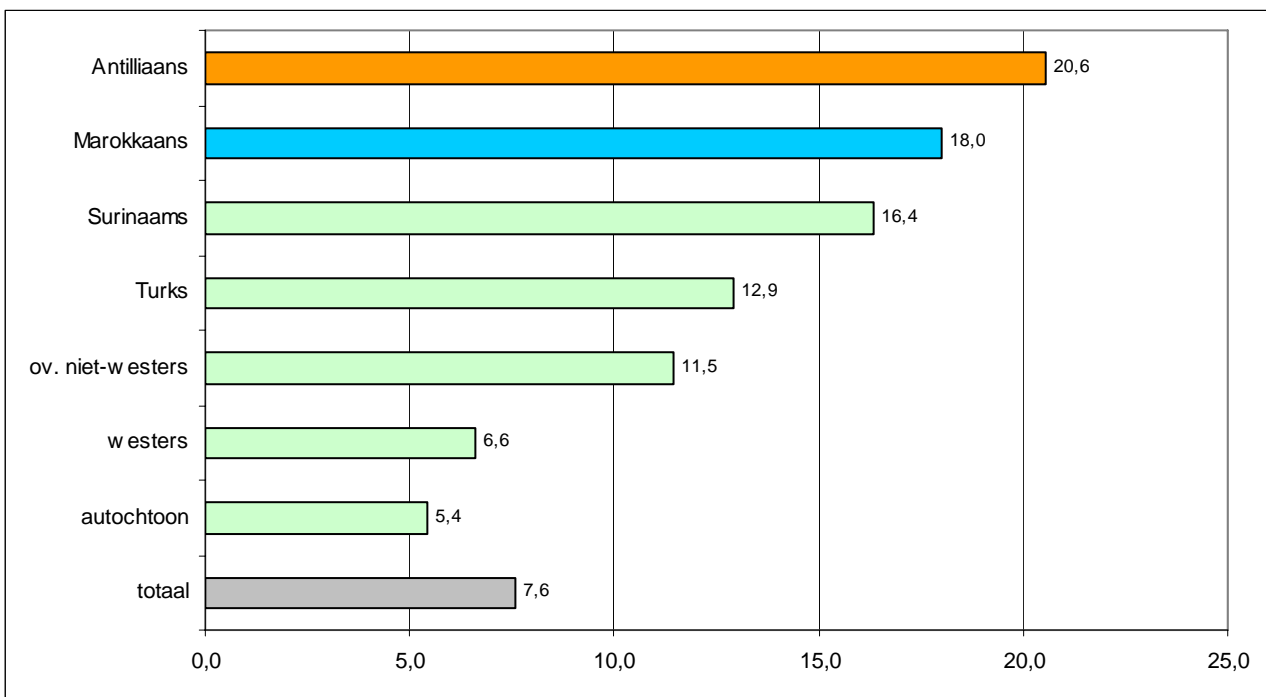

Figuur 5.2b: Aandeel Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

5.4 Verdachten 2006-2010

Tot op heden is ingegaan op de betrokkenheid bij criminaliteit in een specifiek onderzoeksjaar. Er is dus gekeken naar welk deel van de bevolking van Schiedam in 2010 werd verdacht van een delict. In deze paragraaf gaan we na welk deel van de per 1 januari 2010 ingeschreven bevolking op enig moment in de gehele periode 2006-2010 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van een misdrijf.

Figuur 5.3: Verdachten 12 jaar en ouder in de periode 2006-2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari 2010)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In figuur 5.3 zien we dat van de gehele bevolking van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2010 in Schiedam woont in de periode 2006-2010 7,6 procent minimaal één keer in aanraking is gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf.

Dit percentage ligt onder de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders veel hoger dan het gemiddelde. Van de Antilliaanse Nederlanders van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2010 in Schiedam wonen, is in de periode 2006-2010 20,6 procent minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf. Van de Marokkaanse Nederlanders van twaalf jaar

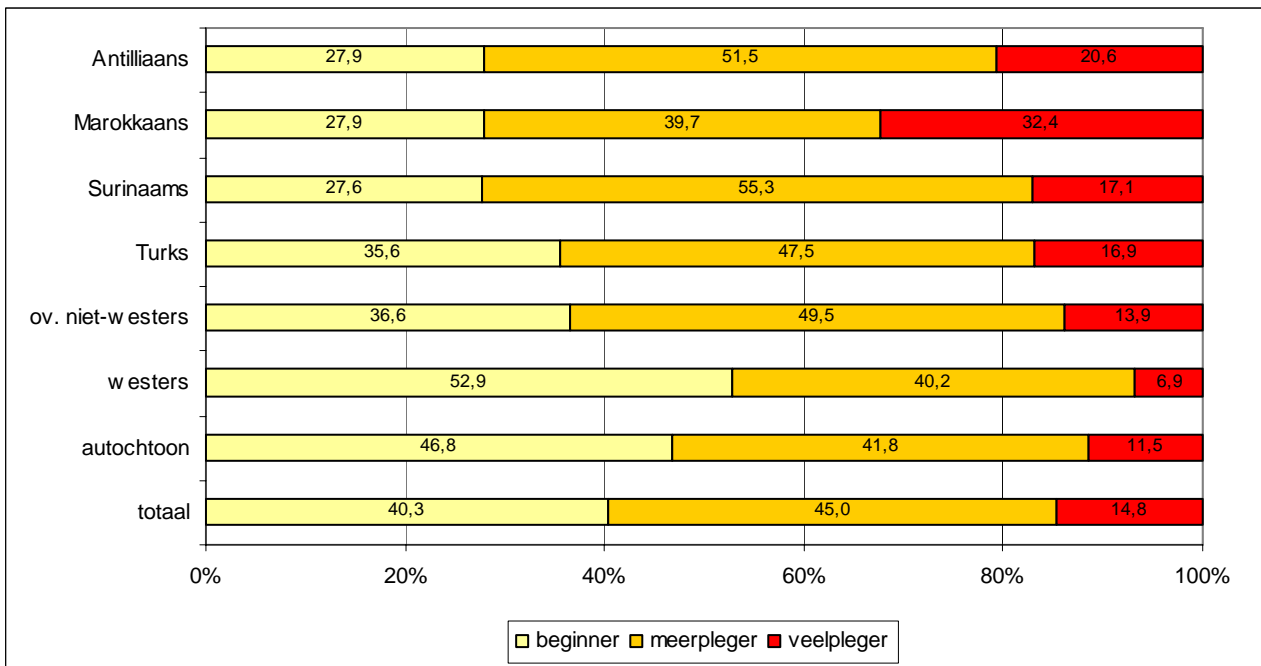
en ouder is 18,0 procent in de afgelopen vijf jaar minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie (zie figuur 5.3).

Uitsplitsing van dit gegeven naar leeftijd en geslacht laat zien dat voor bepaalde subgroepen dit cijfer nog aanzienlijk hoger ligt (zie tabel b5.2 in de bijlage). Zo is bijvoorbeeld van de 12 t/m 24-jarige Antilliaans-Nederlandse mannen in de periode 2006-2010 31,1 procent één keer of meer in aanraking gekomen met de politie. Voor de Marokkaans-Nederlandse mannen in deze leeftijdsgroep ligt dit met 43,5 procent nog hoger. Van alle 12-24 jarige mannen in Schiedam is in de periode 2006-2010 21,1 procent in aanraking gekomen met de politie.

5.5 Pleegcarrière

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de pleegcarrière van verdachten. Hierbij gaat het erom of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Het indelen van verdachten in deze categorieën gebeurt aan de hand van het aantal processen-verbaal van aanhouding dat tegen hen is opgemaakt. Een beginner is een verdachte tegen wie niet eerder een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.¹⁸ Een meerpleger is een verdachte tegen wie 2-5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of 2-10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt en een veelpleger is een verdachte tegen wie meer dan 5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of meer dan 10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt.

¹⁸ Wanneer iemand in een bepaald kalenderjaar voor het eerst als verdachte wordt aangehouden en in hetzelfde jaar nogmaals, dan wordt hij in de jaarcijfers als meerpleger gecategoriseerd.

Figuur 5.4: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

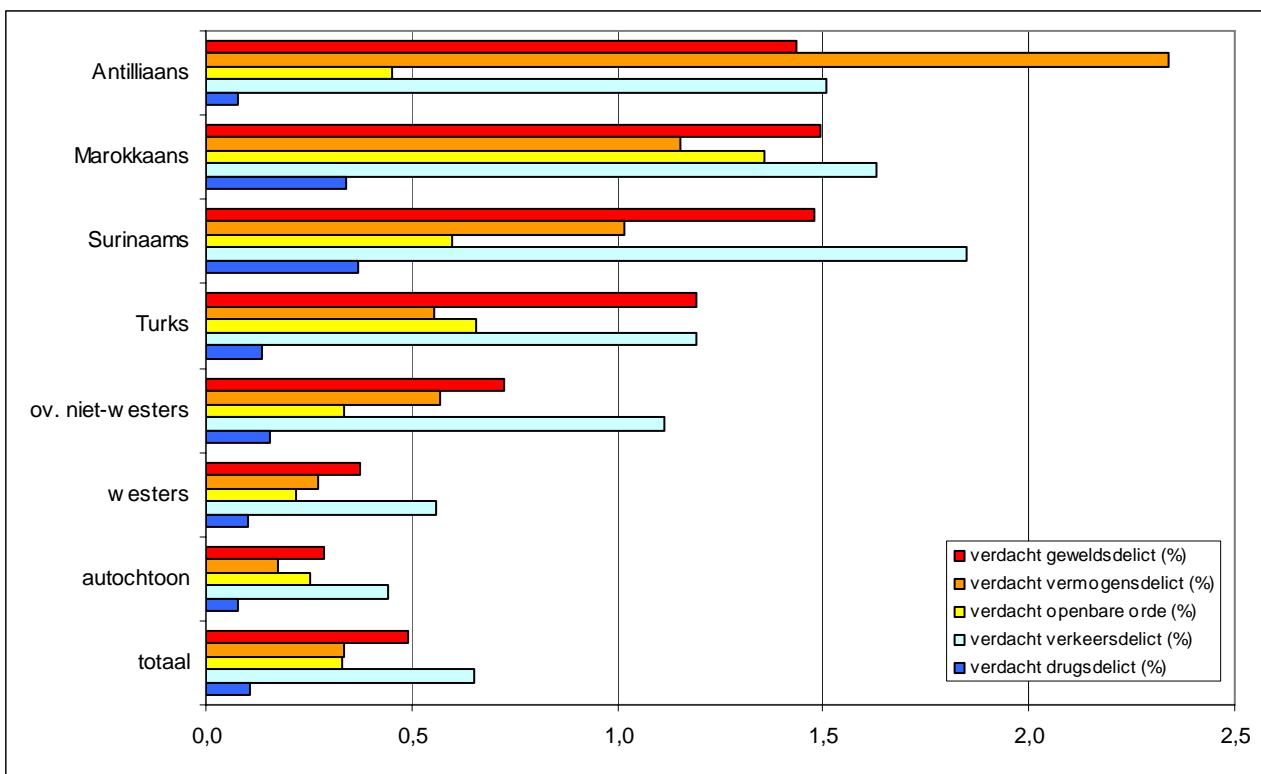
Wanneer we in figuur 5.4 de pleegcarrière van alle verdachten uit Schiedam bekijken zien we dat ongeveer 4 op de tien beginner is (40,3 procent), de 45,0 procent meerpleger en 14,8 procent veelpleger is. Voor de Antilliaans-Nederlandse verdachten valt op dat een relatief kleiner deel beginner (27,9 procent) en een groter deel, ongeveer de helft (51,5 procent) meerpleger is. Ongeveer één op de vijf van de Antilliaans-Nederlandse verdachten is veelpleger (20,6 procent).

Van de Marokkaans-Nederlandse verdachten is ongeveer een derde veelpleger (32,4 procent). Dit percentage is veel hoger dan onder de totale groep verdachten uit Schiedam. Het aandeel beginners is Marokkaanse Nederlanders met 27,9 procent lager dan gemiddeld.

5.6 Aard van de criminaliteit

Tot op heden is ingegaan op de vraag of en in welke mate personen worden verdacht van criminaliteit. In paragraaf 5.1 is het verschil uitgelegd tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Het gegeven dat van één verdachte meerdere misdrijven kunnen worden geregistreerd, maakt de analyse en de interpretatie van de aard van de criminaliteit aanzienlijk complexer dan de analyse van de omvang van de criminaliteit. Er zijn verschillende mogelijkheden

om de aard van de criminaliteit in kaart te brengen. Vaak wordt dit gedaan op het niveau van het delict. Daarbij wordt de omvang van een bepaald type delict gerelateerd aan het totale aantal gepleegde delicten. Omdat een dergelijke analyse op het niveau van het delict uitsluitend ingaat op de door de verdachten gepleegde delicten raakt de relatie met de relatieve omvang van de criminaliteit uit beeld. We presenteren daarom een analyse van de aard van de criminaliteit waarin ook deze relatieve omvang van de criminaliteit is verdisconteerd. In deze analyse wordt het aantal verdachten van een bepaald type delict gerelateerd aan de bevolking. Daarbij wordt een uitsplitsing gemaakt naar herkomstgroep. In figuur 5.5 is deze analyse grafisch weergegeven. Ten opzichte van de totale bevolking zijn Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders oververtegenwoordigd op nagenoeg elke onderscheiden delictcategorie. In vergelijking met de andere groepen komen onder de Antilliaans-Nederlandse bevolking vermogensdelicten opvallend veel voor. Onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking komen geweldsdelicten en drugsdelicten relatief vaak voor.

Figuur 5.5: Verdachten (12 jaar e.o.) en delicttype, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 2

Tabel b2.1: Demografische kerncijfers bevolking, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en absolute aantallen)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Bevolkingsomvang (N)	1.727		2.029		2.626		7.431		5.219		7.010		49.634		75.676	
Aandeel in de bevolking (%)		2,3		2,7		3,5		9,8		6,9		9,3		65,6		100,0
Geslacht																
Man	796	46,1	1.040	51,3	1.249	47,6	3.804	51,2	2.639	50,6	3.434	49,0	24.233	48,8	37.195	49,2
Vrouw	931	53,9	989	48,7	1.377	52,4	3.627	48,8	2.580	49,4	3.576	51,0	25.401	51,2	38.481	50,8
Generatie																
1e generatie	1.177	68,2	937	46,2	1.417	54,0	3.607	48,5	3.304	63,3	3.626	51,7	-	-	14.068	54,0
2e generatie	550	31,8	1.092	53,8	1.209	46,0	3.824	51,5	1.915	36,7	3.384	48,3	-	-	11.974	46,0
Leeftijd																
0-11 jaar	385	22,3	511	25,2	401	15,3	1.487	20,0	1.152	22,1	834	11,9	5.380	10,8	10.150	13,4
12-17 jaar	173	10,0	180	8,9	248	9,4	812	10,9	455	8,7	347	5,0	2.922	5,9	5.137	6,8
18-24 jaar	241	14,0	293	14,4	316	12,0	871	11,7	583	11,2	563	8,0	3.541	7,1	6.408	8,5
25-44 jaar	632	36,6	766	37,8	967	36,8	2.874	38,7	2.061	39,5	2.501	35,7	12.011	24,2	21.812	28,8
45-64 jaar	266	15,4	219	10,8	604	23,0	1.035	13,9	864	16,6	1.928	27,5	15.724	31,7	20.640	27,3
65 jaar e.o.	30	1,7	60	3,0	90	3,4	352	4,7	104	2,0	837	11,9	10.056	20,3	11.529	15,2
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	74	19,2	9	1,8	23	5,7	37	2,5	84	7,3	197	23,6	-	-	424	8,9
0-11 jaar, 2e generatie	311	80,8	502	98,2	378	94,3	1.450	97,5	1.068	92,7	637	76,4	-	-	4.346	91,1
12-17 jaar, 1e generatie	116	67,1	10	5,6	30	12,1	42	5,2	149	32,7	135	38,9	-	-	482	21,8
12-17 jaar, 2e generatie	57	32,9	170	94,4	218	87,9	770	94,8	306	67,3	212	61,1	-	-	1.733	78,2
18-24 jaar, 1e generatie	179	74,3	62	21,2	77	24,4	137	15,7	370	63,5	301	53,5	-	-	1.126	39,3
18-24 jaar, 2e generatie	62	25,7	231	78,8	239	75,6	734	84,3	213	36,5	262	46,5	-	-	1.741	60,7
25-44 jaar, 1e generatie	529	83,7	577	75,3	628	64,9	2.004	69,7	1.751	85,0	1.501	60,0	-	-	6.990	71,3
25-44 jaar, 2e generatie	103	16,3	189	24,7	339	35,1	870	30,3	310	15,0	1.000	40,0	-	-	2.811	28,7
45-64 jaar, 1e generatie	250	94,0	219	100,0	575	95,2	1.035	100,0	846	97,9	998	51,8	-	-	3.923	79,8
45-64 jaar, 2e generatie	16	6,0	0	0,0	29	4,8	0	0,0	18	2,1	930	48,2	-	-	993	20,2
65 jaar e.o., 1e generatie	29	96,7	60	100,0	84	93,3	352	100,0	104	100,0	494	59,0	-	-	1.123	76,2
65 jaar e.o., 2e generatie	1	3,3	0	0,0	6	6,7	0	0,0	0	0,0	343	41,0	-	-	350	23,8
Burgerlijke staat																
Ongehuwd	887	72,5	544	39,1	1.105	53,3	1.428	26,5	1.996	53,1	2.514	42,4	13.624	32,1	22.098	35,6
Gehuwd	215	17,6	700	50,4	609	29,4	3.333	61,8	1.300	34,6	2.459	41,4	20.658	48,7	29.274	47,1
Gescheiden	115	9,4	123	8,8	333	16,1	531	9,8	407	10,8	652	11,0	4.131	9,7	6.292	10,1
Weduwstaat	6	0,5	23	1,7	26	1,3	101	1,9	53	1,4	310	5,2	3.967	9,4	4.486	7,2

Bron: GBA, bewerking Risbo

Tabel b2.1a: Demografische kerncijfers bevolking, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Aandeel in de bevolking (%)	2,3	2,3	2,6	2,7	3,4	3,5	9,7	9,8	6,6	6,9	8,8	9,3	66,5	65,6	100,0	100,0
Geslacht																
Man	45,6	46,1	51,2	51,3	48,0	47,6	51,0	51,2	50,8	50,6	48,7	49,0	48,8	48,8	49,1	49,2
Vrouw	54,4	53,9	48,8	48,7	52,0	52,4	49,0	48,8	49,2	49,4	51,3	51,0	51,2	51,2	50,9	50,8
Generatie																
1e generatie	69,0	68,2	47,2	46,2	54,7	54,0	48,8	48,5	63,7	63,3	50,0	51,7	0,0	-	53,9	54,0
2e generatie	31,0	31,8	52,8	53,8	45,3	46,0	51,2	51,5	36,3	36,7	50,0	48,3	0,0	-	46,1	46,0
Leeftijd																
0-11 jaar	22,3	22,3	25,6	25,2	16,0	15,3	21,0	20,0	22,8	22,1	11,2	11,9	10,8	10,8	13,5	13,4
12-17 jaar	10,7	10,0	9,3	8,9	9,3	9,4	11,1	10,9	8,1	8,7	5,0	5,0	6,0	5,9	6,9	6,8
18-24 jaar	13,0	14,0	13,5	14,4	12,5	12,0	12,0	11,7	11,8	11,2	8,0	8,0	7,0	7,1	8,4	8,5
25-44 jaar	38,5	36,6	38,6	37,8	36,9	36,8	38,4	38,7	39,3	39,5	36,1	35,7	24,8	24,2	29,2	28,8
45-64 jaar	14,1	15,4	10,1	10,8	22,1	23,0	13,0	13,9	16,1	16,6	27,5	27,5	31,2	31,7	26,8	27,3
65 jaar e.o.	1,4	1,7	2,9	3,0	3,2	3,4	4,4	4,7	1,9	2,0	12,2	11,9	20,1	20,3	15,2	15,2
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	20,5	19,2	2,0	1,8	5,3	5,7	2,4	2,5	7,5	7,3	20,7	23,6	-	-	8,2	8,9
0-11 jaar, 2e generatie	79,5	80,8	98,0	98,2	94,7	94,3	97,6	97,5	92,5	92,7	79,3	76,4	-	-	91,8	91,1
12-17 jaar, 1e generatie	70,9	67,1	7,0	5,6	12,9	12,1	5,0	5,2	34,7	32,7	36,0	38,9	-	-	22,0	21,8
12-17 jaar, 2e generatie	29,1	32,9	93,0	94,4	87,1	87,9	95,0	94,8	65,3	67,3	64,0	61,1	-	-	78,0	78,2
18-24 jaar, 1e generatie	77,5	74,3	25,8	21,2	27,6	24,4	21,2	15,7	65,2	63,5	49,4	53,5	-	-	41,4	39,3
18-24 jaar, 2e generatie	22,5	25,7	74,2	78,8	72,4	75,6	78,8	84,3	34,8	36,5	50,6	46,5	-	-	58,6	60,7
25-44 jaar, 1e generatie	83,2	83,7	76,6	75,3	67,8	64,9	72,2	69,7	86,0	85,0	56,6	60,0	-	-	71,8	71,3
25-44 jaar, 2e generatie	16,8	16,3	23,4	24,7	32,2	35,1	27,8	30,3	14,0	15,0	43,4	40,0	-	-	28,2	28,7
45-64 jaar, 1e generatie	95,0	94,0	100,0	100,0	95,8	95,2	100,0	100,0	97,9	97,9	51,6	51,8	-	-	79,6	79,8
45-64 jaar, 2e generatie	5,0	6,0	0,0	0,0	4,2	4,8	0,0	0,0	2,1	2,1	48,4	48,2	-	-	20,4	20,2
65 jaar e.o., 1e generatie	95,8	96,7	100,0	100,0	92,8	93,3	100,0	100,0	100,0	100,0	60,0	59,0	-	-	76,2	76,2
65 jaar e.o., 2e generatie	4,2	3,3	0,0	0,0	7,2	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	41,0	-	-	23,8	23,8
Burgerlijke staat																
Ongehuwd	72,1	72,5	38,0	39,1	53,1	53,3	26,6	26,5	52,5	53,1	40,7	42,4	31,9	32,1	35,0	35,6
Gehuwd	18,0	17,6	52,1	50,4	29,2	29,4	62,5	61,8	35,6	34,6	42,6	41,4	49,0	48,7	47,6	47,1
Gescheiden	9,2	9,4	8,4	8,8	16,2	16,1	9,2	9,8	10,6	10,8	11,3	11,0	9,6	9,7	10,0	10,1
Weduwstaats	0,7	0,5	1,5	1,7	1,4	1,3	1,7	1,9	1,4	1,4	5,4	5,2	9,5	9,4	7,4	7,2

Bron: GBA, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 3

Tabel b3.1: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Schoolsoort																
vo	127	47,2	138	47,1	182	51,9	618	55,3	372	60,6	268	56,1	2.383	58,0	4.088	56,5
mbo	117	43,5	114	38,9	110	31,3	361	32,3	147	23,9	104	21,8	988	24,0	1.941	26,8
ho	25	9,3	41	14,0	59	16,8	139	12,4	95	15,5	106	22,2	741	18,0	1.206	16,7
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	18	14,2	7	5,1	9	4,9	29	4,7	15	4,0	11	4,1	51	2,1	140	3,4
vo leerjaar 1-2, alg, lj 3	54	42,5	70	50,7	73	40,1	260	42,1	152	40,9	99	36,9	893	37,5	1.601	39,2
vmbo bb, leerjaar 3-4	24	18,9	15	10,9	12	6,6	62	10,0	37	9,9	29	10,8	106	4,4	285	7,0
vmbo kb, leerjaar 3-4	7	5,5	4	2,9	12	6,6	52	8,4	15	4,0	18	6,7	155	6,5	263	6,4
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	10	7,9	9	6,5	23	12,6	67	10,8	35	9,4	14	5,2	250	10,5	408	10,0
havo, leerjaar 3-5	7	5,5	14	10,1	27	14,8	74	12,0	55	14,8	30	11,2	395	16,6	602	14,7
vwo, leerjaar 3-6	5	3,9	14	10,1	19	10,4	55	8,9	45	12,1	54	20,1	480	20,1	672	16,4
overig vo	2	1,6	5	3,6	7	3,8	19	3,1	18	4,8	13	4,9	53	2,2	117	2,9
Middelbaar beroeps onderwijs																
mbo niveau 1	15	12,8	7	6,1	5	4,5	33	9,1	15	10,2	8	7,7	36	3,6	119	6,1
mbo niveau 2	39	33,3	43	37,7	23	20,9	114	31,6	54	36,7	29	27,9	246	24,9	548	28,2
mbo niveau 3	34	29,1	22	19,3	35	31,8	86	23,8	31	21,1	27	26,0	293	29,7	528	27,2
mbo niveau 4	29	24,8	42	36,8	47	42,7	128	35,5	47	32,0	40	38,5	413	41,8	746	38,4
Hoger onderwijs																
hbo	15	60,0	31	75,6	49	83,1	108	77,7	65	68,4	71	67,0	501	67,6	840	69,7
wo	10	40,0	10	24,4	10	16,9	31	22,3	30	31,6	35	33,0	240	32,4	366	30,3

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.1a: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Schoolsoort																
vo	48,3	47,2	49,7	47,1	53,3	51,9	58,3	55,3	62,8	60,6	55,7	56,1	59,2	58,0	58,1	56,5
mbo	43,2	43,5	35,3	38,9	30,8	31,3	30,4	32,3	22,4	23,9	24,0	21,8	24,5	24,0	26,7	26,8
ho	8,5	9,3	15,0	14,0	15,9	16,8	11,3	12,4	14,8	15,5	20,3	22,2	16,2	18,0	15,3	16,7
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	14,4	14,2	4,9	5,1	3,2	4,9	7,0	4,7	4,5	4,0	2,0	4,1	2,0	2,1	3,5	3,4
vo leerjaar 1-2, alg, lj 3	52,0	42,5	46,5	50,7	36,8	40,1	40,9	42,1	36,3	40,9	40,7	36,9	37,6	37,5	38,9	39,2
vmbo bb, leerjaar 3-4	12,0	18,9	10,6	10,9	7,0	6,6	11,2	10,0	11,0	9,9	7,5	10,8	5,4	4,4	7,3	7,0
vmbo kb, leerjaar 3-4	5,6	5,5	5,6	2,9	8,6	6,6	7,6	8,4	6,0	4,0	4,0	6,7	6,0	6,5	6,2	6,4
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	6,4	7,9	9,9	6,5	17,3	12,6	11,1	10,8	11,0	9,4	5,9	5,2	10,0	10,5	10,2	10,0
havo, leerjaar 3-5	6,4	5,5	9,2	10,1	13,5	14,8	11,5	12,0	13,1	14,8	12,6	11,2	15,4	16,6	13,9	14,7
vwo, leerjaar 3-5	2,4	3,9	10,6	10,1	10,8	10,4	8,0	8,9	14,3	12,1	23,3	20,1	22,0	20,1	17,8	16,4
overig vo	0,8	1,6	2,8	3,6	2,7	3,8	2,7	3,1	3,9	4,8	4,0	4,9	1,6	2,2	2,2	2,9
Mbo																
mbo niveau 1	15,2	12,8	8,9	6,1	2,8	4,5	6,0	9,1	9,2	10,2	9,2	7,7	3,0	3,6	5,3	6,1
mbo niveau 2	37,5	33,3	32,7	37,7	27,1	20,9	36,8	31,6	34,2	36,7	24,8	27,9	27,6	24,9	30,3	28,2
mbo niveau 3	24,1	29,1	12,9	19,3	28,0	31,8	25,7	23,8	21,7	21,1	20,2	26,0	28,8	29,7	26,1	27,2
mbo niveau 4	23,2	24,8	45,5	36,8	42,1	42,7	31,4	35,5	35,0	32,0	45,9	38,5	40,6	41,8	38,3	38,4
Hoger onderwijs																
hbo	77,3	60,0	74,4	75,6	74,5	83,1	72,6	77,7	65,8	68,4	68,5	67,0	70,3	67,6	70,6	69,7
wo	22,7	40,0	25,6	24,4	25,5	16,9	27,4	22,3	34,2	31,6	31,5	33,0	29,7	32,4	29,4	30,3

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.2: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	vsv	09/10	pop.	vsv	09/10	pop.	vsv	09/10	pop.	vsv	09/10	pop.	vsv	09/10	pop.	vsv	09/10	pop.	vsv	09/10	pop.	vsv	09/10
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Leerlingen vo/mbo	225	13	5,8	247	15	6,1	282	11	3,9	940	37	3,9	501	34	6,8	360	21	5,8	3311	118	3,6	5866	249	4,2
Geslacht																								
Man	109	6	5,5	125	10	8,0	137	8	5,8	455	25	5,5	249	26	10,4	186	17	9,1	1659	67	4,0	2920	159	5,4
Vrouw	116	7	6,0	122	5	4,1	145	3	2,1	485	12	2,5	252	8	3,2	174	4	2,3	1652	51	3,1	2946	90	3,1
Generatie																								
1e generatie	152	11	7,2	24	1	4,2	39	1	2,6	51	7	13,7	191	13	6,8	118	9	7,6	-	-	-	575	42	7,3
2e generatie	73	2	2,7	223	14	6,3	243	10	4,1	889	30	3,4	310	21	6,8	242	12	5,0	-	-	-	1980	89	4,5
Leeftijd																								
12-16 jaar	97	1	1,0	129	2	1,6	155	0	0,0	551	8	1,5	305	7	2,3	228	5	2,2	2050	17	0,8	3515	40	1,1
17-19 jaar	72	8	11,1	86	8	9,3	91	9	9,9	290	23	7,9	140	19	13,6	103	15	14,6	1011	76	7,5	1793	158	8,8
20-22 jaar	56	4	7,1	32	5	15,6	36	2	5,6	99	6	6,1	56	8	14,3	29	1	3,4	250	25	10,0	558	51	9,1
Schoolsoort																								
vo	109	2	1,8	131	1	0,8	173	1	0,6	589	6	1,0	357	6	1,7	257	6	2,3	2332	27	1,2	3948	49	1,2
mbo	116	11	9,5	114	12	10,5	109	10	9,2	347	27	7,8	144	28	19,4	102	14	13,7	973	85	8,7	1905	187	9,8

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.2a: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	percentage vsv	08/09	percentage vsv	08/09	percentage vsv	08/09	percentage vsv	08/09	percentage vsv	08/09	percentage vsv	08/09	percentage vsv	08/09	percentage vsv	08/09
	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10
Leerlingen vo/mbo	5,5	5,8	6,9	6,1	6,6	3,9	4,1	3,9	5,6	6,8	5,6	5,8	3,9	3,6	4,5	4,2
Geslacht																
Man	6,4	5,5	9,8	8,0	5,7	5,8	5,1	5,5	4,3	10,4	5,5	9,1	4,0	4,0	4,7	5,4
Vrouw	4,8	6,0	3,6	4,1	7,5	2,1	3,2	2,5	7,0	3,2	5,7	2,3	3,8	3,1	4,3	3,1
Generatie																
1e generatie	6,9	7,2	18,5	4,2	10,9	2,6	6,3	13,7	7,3	6,8	7,7	7,6	.	.	7,9	7,3
2e generatie	1,7	2,7	5,3	6,3	5,8	4,1	4,0	3,4	4,3	6,8	4,6	5,0	.	.	4,4	4,5
Leeftijd																
12-16 jaar	1,8	1,0	1,7	1,6	1,7	0,0	1,1	1,5	1,8	2,3	0,5	2,2	1,2	0,8	1,3	1,1
17-19 jaar	7,5	11,1	10,5	9,3	15,0	9,9	6,9	7,9	11,0	13,6	11,6	14,6	8,6	7,5	9,0	8,8
20-22 jaar	11,9	7,1	17,9	15,6	11,4	5,6	12,5	6,1	12,7	14,3	18,8	3,4	8,3	10,0	11,1	9,1
Schoolsoort																
vo	1,9	1,8	1,5	0,8	1,7	0,6	0,7	1,0	1,9	1,7	0,8	2,3	1,6	1,2	1,4	1,2
mbo	8,9	9,5	13,4	10,5	13,2	9,2	9,3	7,8	12,6	19,4	15,2	13,7	9,1	8,7	10,2	9,8

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 t/m 22 jaar						
	totaal			Antilliaans			
	populatie	voortijdig schoolverlaters		populatie	voortijdig schoolverlaters		ovvt
N	N	%	N	N	%	%	
Rotterdam	43.607	2.371	5,4	2.533	232	9,2	68
Amsterdam	45.362	2.391	5,3	1.001	78	7,8	48
Den Haag	32.867	1.415	4,3	1.165	76	6,5	52
Almere	18.076	788	4,4	578	40	6,9	59
Tilburg	14.704	605	4,1	508	44	8,7	111
Groningen	10.524	413	3,9	380	22	5,8	48
Dordrecht	9.746	487	5,0	396	39	9,8	97
Zoetermeer	10.734	481	4,5	340	23	6,8	51
Eindhoven	14.155	637	4,5	259	22	8,5	89
Breda	12.673	439	3,5	261	21	8,0	132
Nijmegen	10.396	416	4,0	219	10	4,6	14
Capelle a/d IJssel	5.395	200	3,7	266	20	7,5	103
Spijkenisse	6.041	269	4,5	230	17	7,4	66
Lelystad	5.915	308	5,2	232	15	6,5	24
Schiedam	5.866	249	4,2	225	13	5,8	36
Amersfoort	11.630	403	3,5	220	15	6,8	97
Zwolle	9.240	323	3,5	185	22	11,9	240
Vlaardingen	5.416	195	3,6	141	8	5,7	58
Den Helder	4.453	183	4,1	147	10	6,8	66
Leeuwarden	7.219	307	4,3	106	10	9,4	122
Vlissingen	3.411	116	3,4	104	5	4,8	41
Hellevoetsluis	3.282	128	3,9	89	4	4,5	15
Totaal 22 AG	290.712	13.124	4,5	9.585	746	7,8	72

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 t/m 22 jaar						
	totaal		Antilliaans		oververtegenwoordiging		
	2008/2009	2009/2010	08/09	09/10	08/09	09/10	verschil
Rotterdam	5,8	5,4	9,1	9,2	58	68	10
Amsterdam	4,7	5,3	7,0	7,8	47	48	1
Den Haag	4,8	4,3	7,8	6,5	61	52	-9
Almere	4,6	4,4	5,6	6,9	23	59	36
Tilburg	5,1	4,1	9,6	8,7	90	111	21
Groningen	3,8	3,9	3,6	5,8	-7	48	55
Dordrecht	5,2	5,0	8,6	9,8	65	97	32
Zoetermeer	3,6	4,5	5,6	6,8	54	51	-3
Eindhoven	4,0	4,5	5,8	8,5	44	89	45
Breda	4,1	3,5	8,0	8,0	92	132	40
Nijmegen	4,1	4,0	8,3	4,6	102	14	-88
Capelle a/d IJssel	4,1	3,7	9,3	7,5	126	103	-23
Spijkenisse	4,6	4,5	8,3	7,4	80	66	-14
Lelystad	5,1	5,2	7,8	6,5	53	24	-29
Schiedam	4,5	4,2	5,5	5,8	23	36	13
Amersfoort	3,4	3,5	4,7	6,8	40	97	57
Zwolle	3,3	3,5	6,3	11,9	91	240	149
Vlaardingen	3,8	3,6	9,4	5,7	149	58	-91
Den Helder	4,8	4,1	7,3	6,8	53	66	13
Leeuwarden	3,7	4,3	8,7	9,4	137	122	-15
Vlissingen	4,3	3,4	10,6	4,8	146	41	-105
Hellevoetsluis	3,9	3,9	5,7	4,5	47	15	-32
Totaal 22 AG	4,6	4,5	7,7	7,8	68	72	4

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.4: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, in schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 t/m 22 jaar						
	totaal			Marokkaans			
	populatie	voortijdig schoolverlaters		populatie	voortijdig schoolverlaters		ovvt
N	N	%	N	N	%	%	
Amsterdam	45.362	2.391	5,3	8.738	528	6,0	15
Rotterdam	43.607	2.371	5,4	5.036	307	6,1	12
Utrecht	16.565	722	4,4	3.241	214	6,6	51
Den Haag	32.867	1.415	4,3	3.303	178	5,4	25
Gouda	5.925	216	3,6	791	58	7,3	101
Eindhoven	14.155	637	4,5	668	50	7,5	66
Tilburg	14.704	605	4,1	639	38	5,9	45
Leiden	7.319	305	4,2	623	38	6,1	46
's-Hertogenbosch	10.122	392	3,9	542	38	7,0	81
Amersfoort	11.630	403	3,5	479	25	5,2	51
Roosendaal	6.242	200	3,2	462	29	6,3	96
Helmond	6.729	292	4,3	375	20	5,3	23
Nijmegen	10.396	416	4,0	455	24	5,3	32
Zeist	4.447	155	3,5	391	24	6,1	76
Veenendaal	5.514	164	3,0	405	14	3,5	16
Ede	9.611	295	3,1	341	20	5,9	91
Lelystad	5.915	308	5,2	255	15	5,9	13
Schiedam	5.866	249	4,2	247	15	6,1	43
Culemborg	2.527	79	3,1	255	16	6,3	101
Gorinchem	2.794	104	3,7	222	20	9,0	142
Oosterhout	4.461	130	2,9	182	9	4,9	70
Maassluis	2.505	86	3,4	210	9	4,3	25
Totaal 22 MG	269.263	11.935	4,4	27.860	1.689	6,1	37

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.4a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 t/m 22 jaar						
	totaal		Marokkaans		oververtegenwoordiging		
	2008/2009	2009/2010	08/09	09/10	08/09	09/10	verschil
Amsterdam	4,7	5,3	5,0	6,0	6	15	9
Rotterdam	5,8	5,4	6,4	6,1	11	12	1
Utrecht	4,9	4,4	6,8	6,6	40	51	11
Den Haag	4,8	4,3	5,4	5,4	12	25	13
Gouda	3,5	3,6	6,0	7,3	73	101	28
Eindhoven	4,0	4,5	6,8	7,5	70	66	-4
Tilburg	5,1	4,1	5,8	5,9	15	45	30
Leiden	4,5	4,2	4,4	6,1	-2	46	48
's-Hertogenbosch	4,5	3,9	9,2	7,0	105	81	-24
Amersfoort	3,4	3,5	6,7	5,2	99	51	-48
Roosendaal	3,9	3,2	6,1	6,3	56	96	40
Helmond	4,2	4,3	4,4	5,3	5	23	18
Nijmegen	4,1	4,0	7,6	5,3	84	32	-52
Zeist	3,9	3,5	8,7	6,1	123	76	-47
Veenendaal	3,5	3,0	4,2	3,5	20	16	-4
Ede	3,4	3,1	7,5	5,9	118	91	-27
Lelystad	5,1	5,2	5,3	5,9	4	13	9
Schiedam	4,5	4,2	6,9	6,1	54	43	-11
Culemborg	3,4	3,1	5,6	6,3	64	101	37
Gorinchem	4,0	3,7	3,7	9,0	-8	142	150
Oosterhout	3,9	2,9	6,9	4,9	75	70	-5
Maassluis	3,3	3,4	2,4	4,3	-28	25	53
Totaal 22 MG	4,6	4,4	5,8	6,1	27	37	10

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 4

Tabel b4.1: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en als werkzoekende staan geregistreerd (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Totale bevolking (15-64)	1224	197	16,1	1359	183	13,5	2020	172	8,5	5194	544	10,5	3737	502	13,4	5164	300	5,8	32851	1319	4,0	51549	3217	6,2
Geslacht																								
Man	566	83	14,7	687	98	14,3	962	77	8,0	2645	268	10,1	1882	248	13,2	2550	148	5,8	16763	637	3,8	26055	1559	6,0
Vrouw	658	114	17,3	672	85	12,6	1058	95	9,0	2549	276	10,8	1855	254	13,7	2614	152	5,8	16088	682	4,2	25494	1658	6,5
Generatie																								
1e generatie	1021	184	18,0	863	150	17,4	1294	130	10,0	3194	442	13,8	3060	463	15,1	2864	192	6,7	-	-	-	12296	1561	12,7
2e generatie	203	13	6,4	496	33	6,7	726	42	5,8	2000	102	5,1	677	39	5,8	2300	108	4,7	-	-	-	6402	337	5,3
Leeftijd																								
15-24 jaar	326	23	7,1	374	13	3,5	449	16	3,6	1285	42	3,3	812	40	4,9	735	23	3,1	5116	97	1,9	9097	254	2,8
25-34 jaar	379	55	14,5	444	67	15,1	492	46	9,3	1457	130	8,9	1130	165	14,6	1221	55	4,5	5067	176	3,5	10190	694	6,8
35-44 jaar	253	46	18,2	322	54	16,8	475	45	9,5	1417	195	13,8	931	146	15,7	1280	92	7,2	6944	273	3,9	11622	851	7,3
45-54 jaar	189	51	27,0	153	38	24,8	397	43	10,8	696	126	18,1	595	110	18,5	1073	61	5,7	8117	357	4,4	11220	786	7,0
55-64 jaar	77	22	28,6	66	11	16,7	207	22	10,6	339	51	15,0	269	41	15,2	855	69	8,1	7607	416	5,5	9420	632	6,7
Leeftijd, generatie																								
15-24 jaar, 1e generatie	242	21	8,7	67	4	6,0	91	5	5,5	155	8	5,2	463	29	6,3	365	13	3,6	-	-	-	1383	80	5,8
15-24 jaar, 2e generatie	84	2	2,4	307	9	2,9	358	11	3,1	1130	34	3,0	349	11	3,2	370	10	2,7	-	-	-	2598	77	3,0
25-34 jaar, 1e generatie	314	50	15,9	267	44	16,5	219	23	10,5	730	75	10,3	869	139	16,0	806	39	4,8	-	-	-	3205	370	11,5
25-34 jaar, 2e generatie	65	5	7,7	177	23	13,0	273	23	8,4	727	55	7,6	261	26	10,0	415	16	3,9	-	-	-	1918	148	7,7
35-44 jaar, 1e generatie	215	44	20,5	310	53	17,1	409	40	9,8	1274	182	14,3	882	145	16,4	695	55	7,9	-	-	-	3785	519	13,7
35-44 jaar, 2e generatie	38	2	5,3	12	1	8,3	66	5	7,6	143	13	9,1	49	1	2,0	585	37	6,3	-	-	-	893	59	6,6

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.1a: Personen (15-64 jaar) die als werkzoekende staan geregistreerd, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale bevolking (15-64)	11,3	16,1	9,4	13,5	6,5	8,5	7,7	10,5	10,6	13,4	3,7	5,8	2,7	4,0	4,3	6,2
Geslacht																
Man	9,1	14,7	9,6	14,3	6,0	8,0	7,2	10,1	10,2	13,2	3,1	5,8	2,4	3,8	4,0	6,0
Vrouw	13,2	17,3	9,2	12,6	7,0	9,0	8,2	10,8	11,0	13,7	4,2	5,8	2,9	4,2	4,7	6,5
Generatie																
1e generatie	12,7	18,0	12,7	17,4	7,6	10,0	10,3	13,8	12,4	15,1	4,6	6,7	.	.	9,6	12,7
2e generatie	4,1	6,4	3,1	6,7	4,3	5,8	3,3	5,1	2,1	5,8	2,6	4,7	.	.	3,1	5,3
Leeftijd																
15-24 jaar	3,3	7,1	3,9	3,5	3,6	3,6	1,5	3,3	3,3	4,9	0,7	3,1	0,9	1,9	1,5	2,8
25-34 jaar	11,5	14,5	8,1	15,1	4,6	9,3	6,4	8,9	10,6	14,6	2,6	4,5	1,6	3,5	4,2	6,8
35-44 jaar	12,1	18,2	12,7	16,8	7,1	9,5	11,7	13,8	14,3	15,7	3,8	7,2	2,4	3,9	5,2	7,3
45-54 jaar	18,1	27,0	17,5	24,8	10,9	10,8	14,0	18,1	13,6	18,5	5,1	5,7	3,0	4,4	5,0	7,0
55-64 jaar	24,7	28,6	16,1	16,7	7,5	10,6	9,7	15,0	13,1	15,2	5,7	8,1	4,6	5,5	5,4	6,7
Leeftijd, generatie																
15-24 jaar, 1e generatie	4,3	8,7	11,4	6,0	5,7	5,5	2,4	5,2	5,2	6,3	1,3	3,6	.	.	4,1	5,8
15-24 jaar, 2e generatie	0,0	2,4	1,8	2,9	2,9	3,1	1,3	3,0	0,6	3,2	0,3	2,7	.	.	1,3	3,0
25-34 jaar, 1e generatie	12,3	15,9	9,7	16,5	4,7	10,5	7,0	10,3	12,4	16,0	3,1	4,8	.	.	8,1	11,5
25-34 jaar, 2e generatie	7,4	7,7	5,3	13,0	4,5	8,4	5,7	7,6	4,3	10,0	1,8	3,9	.	.	4,5	7,7
35-44 jaar, 1e generatie	13,7	20,5	13,1	17,1	6,8	9,8	11,9	14,3	15,1	16,4	4,7	7,9	.	.	11,1	13,7
35-44 jaar, 2e generatie	4,8	5,3	0,0	8,3	9,4	7,6	9,3	9,1	0,0	2,0	2,8	6,3	.	.	4,0	6,6

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.2: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen met een WWB, WIJ of IOA uitkering (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering	
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Totale bevolking (15-64)	1224	166	13,6	1359	135	9,9	2020	119	5,9	5194	293	5,6	3737	406	10,9	5164	149	2,9	32851	770	2,3	51549	2038	4,0
Geslacht																								
Man	566	57	10,1	687	71	10,3	962	46	4,8	2645	125	4,7	1882	204	10,8	2550	59	2,3	16763	282	1,7	26055	844	3,2
Vrouw	658	109	16,6	672	64	9,5	1058	73	6,9	2549	168	6,6	1855	202	10,9	2614	90	3,4	16088	488	3,0	25494	1194	4,7
Generatie																								
1e generatie	1021	159	15,6	863	105	12,2	1294	89	6,9	3194	251	7,9	3060	384	12,5	2864	87	3,0	-	-	-	12296	1075	8,7
2e generatie	203	7	3,4	496	30	6,0	726	30	4,1	2000	42	2,1	677	22	3,2	2300	62	2,7	-	-	-	6402	193	3,0
Leeftijd																								
15-24 jaar	326	12	3,7	374	12	3,2	449	13	2,9	1285	12	0,9	812	35	4,3	735	7	1,0	5116	43	0,8	9097	134	1,5
25-34 jaar	379	46	12,1	444	47	10,6	492	35	7,1	1457	64	4,4	1130	141	12,5	1221	27	2,2	5067	99	2,0	10190	459	4,5
35-44 jaar	253	50	19,8	322	38	11,8	475	26	5,5	1417	107	7,6	931	100	10,7	1280	40	3,1	6944	147	2,1	11622	508	4,4
45-54 jaar	189	34	18,0	153	27	17,6	397	30	7,6	696	65	9,3	595	90	15,1	1073	25	2,3	8117	199	2,5	11220	470	4,2
55-64 jaar	77	24	31,2	66	11	16,7	207	15	7,2	339	45	13,3	269	40	14,9	855	50	5,8	7607	282	3,7	9420	467	5,0
Leeftijd, generatie																								
15-24 jaar,1e generatie	242	12	5,0	67	5	7,5	91	4	4,4	155	2	1,3	463	29	6,3	365	6	1,6	-	-	-	1383	58	4,2
15-24 jaar,2e generatie	84	0	0,0	307	7	2,3	358	9	2,5	1130	10	0,9	349	6	1,7	370	1	0,3	-	-	-	2598	33	1,3
25-34 jaar,1e generatie	314	45	14,3	267	25	9,4	219	16	7,3	730	42	5,8	869	130	15,0	806	16	2,0	-	-	-	3205	274	8,5
25-34 jaar,2e generatie	65	1	1,5	177	22	12,4	273	19	7,0	727	22	3,0	261	11	4,2	415	11	2,7	-	-	-	1918	86	4,5
35-44 jaar,1e generatie	215	46	21,4	310	37	11,9	409	25	6,1	1274	97	7,6	882	97	11,0	695	20	2,9	-	-	-	3785	322	8,5
35-44 jaar,2e generatie	38	4	10,5	12	1	8,3	66	1	1,5	143	10	7,0	49	3	6,1	585	20	3,4	-	-	-	893	39	4,4

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.2a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans uitkering (%)		Marokkaans uitkering (%)		Surinaams uitkering (%)		Turks uitkering (%)		ov. niet-westers uitkering (%)		westers uitkering (%)		autochtoon uitkering (%)		totaal uitkering (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale bevolking (15-64)	12,0	13,6	8,5	9,9	5,1	5,9	5,3	5,6	10,4	10,9	2,7	2,9	2,1	2,3	3,6	4,0
Geslacht																
Man	6,1	10,1	7,8	10,3	3,6	4,8	4,1	4,7	9,6	10,8	2,0	2,3	1,4	1,7	2,7	3,2
Vrouw	16,8	16,6	9,2	9,5	6,5	6,9	6,6	6,6	11,2	10,9	3,3	3,4	2,8	3,0	4,5	4,7
Generatie																
1e generatie	13,7	15,6	11,6	12,2	6,6	6,9	7,4	7,9	12,0	12,5	2,6	3,0	.	.	8,2	8,7
2e generatie	3,1	3,4	2,6	6,0	2,4	4,1	1,7	2,1	2,5	3,2	2,7	2,7	.	.	2,4	3,0
Leeftijd																
15-24 jaar	3,0	3,7	1,1	3,2	1,6	2,9	0,4	0,9	3,9	4,3	0,9	1,0	0,5	0,8	1,0	1,5
25-34 jaar	11,0	12,1	8,3	10,6	4,6	7,1	4,5	4,4	11,9	12,5	1,7	2,2	1,4	2,0	3,8	4,5
35-44 jaar	14,6	19,8	11,1	11,8	5,9	5,5	7,5	7,6	11,1	10,7	3,3	3,1	1,7	2,1	4,0	4,4
45-54 jaar	16,3	18,0	19,0	17,6	6,6	7,6	8,9	9,3	14,2	15,1	2,7	2,3	2,4	2,5	3,9	4,2
55-64 jaar	34,6	31,2	16,1	16,7	10,4	7,2	12,3	13,3	13,5	14,9	4,6	5,8	3,7	3,7	4,8	5,0
Leeftijd, generatie																
15-24 jaar, 1e generatie	3,9	5,0	3,8	7,5	3,8	4,4	0,5	1,3	5,8	6,3	0,9	1,6	.	.	3,3	4,2
15-24 jaar, 2e generatie	0,0	0,0	0,4	2,3	0,9	2,5	0,4	0,9	1,0	1,7	0,8	0,3	.	.	0,6	1,3
25-34 jaar, 1e generatie	12,9	14,3	9,4	9,4	4,7	7,3	5,5	5,8	14,2	15,0	1,5	2,0	.	.	7,9	8,5
25-34 jaar, 2e generatie	1,5	1,5	6,5	12,4	4,5	7,0	3,4	3,0	3,5	4,2	2,1	2,7	.	.	3,4	4,5
35-44 jaar, 1e generatie	16,1	21,4	11,4	11,9	6,3	6,1	7,7	7,6	11,3	11,0	2,8	2,9	.	.	8,3	8,5
35-44 jaar, 2e generatie	7,1	10,5	0,0	8,3	3,1	1,5	5,2	7,0	6,8	6,1	3,8	3,4	.	.	4,2	4,4

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.3: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2010 (absolute aantallen en procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	81	41,1	63	34,4	73	42,4	210	38,6	188	37,5	140	46,7	521	39,5	1.276	39,7
7-12 maanden	38	19,3	24	13,1	27	15,7	73	13,4	70	13,9	44	14,7	207	15,7	483	15,0
1-2 jaar	29	14,7	20	10,9	24	14,0	85	15,6	95	18,9	32	10,7	168	12,7	453	14,1
2-5 jaar	36	18,3	41	22,4	30	17,4	106	19,5	94	18,7	49	16,3	219	16,6	575	17,9
meer dan 5 jaar	13	6,6	35	19,1	18	10,5	70	12,9	55	11,0	35	11,7	204	15,5	430	13,4
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	54	27,4	78	42,6	31	18,0	270	49,7	234	46,6	89	29,7	248	18,8	1.004	31,2
vmbo	86	43,7	51	27,9	66	38,4	144	26,5	129	25,7	70	23,3	466	35,3	1.012	31,5
havo/vwo/mbo	52	26,4	50	27,3	64	37,2	106	19,5	111	22,1	99	33,0	470	35,6	952	29,6
hbo/wo	5	2,5	4	2,2	11	6,4	23	4,2	28	5,6	42	14,0	135	10,2	248	7,7
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	75	38,3	74	40,7	49	29,3	221	40,9	265	53,1	80	26,8	256	19,5	1.020	31,9
Lager	70	35,7	75	41,2	66	39,5	218	40,4	140	28,1	99	33,2	506	38,6	1.174	36,8
Middelbaar	41	20,9	32	17,6	37	22,2	75	13,9	73	14,6	84	28,2	404	30,8	746	23,4
Hoger/wetenschappelijk	10	5,1	1	0,5	15	9,0	26	4,8	21	4,2	35	11,7	146	11,1	254	8,0

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.3a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	34,6	41,1	35,5	34,4	45,3	42,4	37,3	38,6	36,4	37,5	35,6	46,7	32,5	39,5	35,3	39,7
7-12 maanden	16,9	19,3	12,9	13,1	9,4	15,7	11,3	13,4	19,7	13,9	11,1	14,7	12,5	15,7	13,5	15,0
1-2 jaar	15,4	14,7	19,4	10,9	17,2	14,0	14,1	15,6	13,0	18,9	14,4	10,7	12,8	12,7	14,0	14,1
2-5 jaar	18,4	18,3	13,7	22,4	11,7	17,4	22,0	19,5	18,6	18,7	22,8	16,3	17,9	16,6	18,6	17,9
meer dan 5 jaar	14,7	6,6	18,5	19,1	16,4	10,5	15,3	12,9	12,2	11,0	16,1	11,7	24,3	15,5	18,6	13,4
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	27,2	27,4	46,8	42,6	18,0	18,0	47,2	49,7	51,9	46,6	29,4	29,7	17,5	18,8	31,8	31,2
vmbo	44,1	43,7	31,5	27,9	32,0	38,4	28,2	26,5	26,9	25,7	23,9	23,3	41,8	35,3	34,4	31,5
havo/vwo/mbo	25,7	26,4	19,4	27,3	43,0	37,2	20,0	19,5	16,8	22,1	32,2	33,0	32,0	35,6	26,9	29,6
hbo/wo	2,9	2,5	2,4	2,2	7,0	6,4	4,6	4,2	4,5	5,6	14,4	14,0	8,7	10,2	6,9	7,7
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	42,6	38,3	44,7	40,7	25,8	29,3	41,3	40,9	57,5	53,1	25,0	26,8	21,6	19,5	34,2	31,9
Lager	32,4	35,7	41,5	41,2	42,2	39,5	41,1	40,4	23,5	28,1	41,1	33,2	40,2	38,6	37,3	36,8
Middelbaar	20,6	20,9	9,8	17,6	25,0	22,2	13,4	13,9	15,5	14,6	24,4	28,2	26,8	30,8	20,9	23,4
Hoger/wetenschappelijk	4,4	5,1	4,1	0,5	7,0	9,0	4,1	4,8	3,5	4,2	9,4	11,7	11,5	11,1	7,6	8,0

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.4: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2010 (absolute aantallen en procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	42	25,3	32	23,7	30	25,2	46	15,7	76	18,7	24	16,1	125	16,2	375	18,4
7-12 maanden	19	11,4	16	11,9	16	13,4	27	9,2	32	7,9	20	13,4	69	9,0	199	9,8
1-2 jaar	26	15,7	21	15,6	22	18,5	50	17,1	78	19,2	14	9,4	98	12,7	309	15,2
2-5 jaar	31	18,7	32	23,7	25	21,0	71	24,2	118	29,1	35	23,5	126	16,4	438	21,5
meer dan 5 jaar	48	28,9	34	25,2	26	21,8	99	33,8	102	25,1	56	37,6	352	45,7	717	35,2

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.4a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	13,2	25,3	9,8	23,7	15,8	25,2	14,4	15,7	12,5	18,7	8,4	16,1	7,9	16,2	10,8	18,4
7-12 maanden	10,4	11,4	13,4	11,9	10,9	13,4	9,3	9,2	12,8	7,9	7,6	13,4	10,2	9,0	10,6	9,8
1-2 jaar	17,4	15,7	18,8	15,6	16,8	18,5	12,2	17,1	23,1	19,2	14,5	9,4	11,3	12,7	15,3	15,2
2-5 jaar	16,7	18,7	28,6	23,7	22,8	21,0	30,0	24,2	25,8	29,1	26,7	23,5	18,2	16,4	22,9	21,5
meer dan 5 jaar	42,4	28,9	29,5	25,2	33,7	21,8	34,1	33,8	25,8	25,1	42,7	37,6	52,4	45,7	40,4	35,2

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.5: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar							
	totaal			Antilliaans				ovvt	totaal			Antilliaans			
	populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend		populatie		werkzoekend		populatie	werkzoekend		ovvt	
	N	N	%	N	N	%	%		N	N	%	N	N	%	%
Rotterdam	410.714	32.636	7,9	15.249	1.970	12,9	63	82.198	2.416	2,9	4.608	234	5,1	73	
Amsterdam	561.854	41.084	7,3	9.059	831	9,2	25	98.963	2.478	2,5	2.058	109	5,3	112	
Den Haag	339.986	17.962	5,3	8.667	824	9,5	80	60.553	1.632	2,7	2.502	105	4,2	56	
Almere	133.298	7.015	5,3	3.379	364	10,8	105	25.747	852	3,3	917	63	6,9	108	
Tilburg	143.257	6.697	4,7	3.138	328	10,5	124	30.832	918	3,0	913	62	6,8	128	
Groningen	142.694	8.318	5,8	2.482	363	14,6	151	43.501	676	1,6	812	42	5,2	233	
Dordrecht	79.863	3.105	3,9	2.150	234	10,9	180	14.499	352	2,4	617	39	6,3	160	
Zoetermeer	84.852	3.931	4,6	1.815	172	9,5	105	16.382	418	2,6	493	27	5,5	115	
Eindhoven	147.249	9.013	6,1	1.913	208	10,9	78	28.205	676	2,4	544	41	7,5	214	
Breda	117.073	5.967	5,1	1.563	167	10,7	110	23.056	446	1,9	447	19	4,3	120	
Nijmegen	117.667	8.464	7,2	1.510	215	14,2	98	28.278	916	3,2	454	32	7,0	118	
Capelle a/d IJssel	44.475	1.782	4,0	1.444	116	8,0	100	7.985	127	1,6	437	14	3,2	101	
Spijkenisse	50.751	2.236	4,4	1.258	135	10,7	144	9.434	260	2,8	345	13	3,8	37	
Lelystad	51.745	2.875	5,6	1.182	162	13,7	147	8.943	266	3,0	345	25	7,2	144	
Schiedam	51.549	3.217	6,2	1.224	197	16,1	158	9.097	254	2,8	326	23	7,1	153	
Amersfoort	97.575	3.613	3,7	1.228	107	8,7	135	16.299	287	1,8	333	19	5,7	224	
Zwolle	81.597	3.657	4,5	1.023	139	13,6	203	15.945	328	2,1	336	19	5,7	175	
Vlaardingen	46.151	2.594	5,6	884	146	16,5	194	8.205	182	2,2	215	17	7,9	256	
Den Helder	38.998	1.627	4,2	875	112	12,8	207	6.909	170	2,5	239	11	4,6	87	
Leeuwarden	65.544	4.257	6,5	681	129	18,9	192	15.464	408	2,6	248	14	5,6	114	
Vlissingen	29.531	1.263	4,3	503	46	9,1	114	5.160	119	2,3	155	9	5,8	152	
Hellevoetsluis	27.657	814	2,9	425	27	6,4	116	4.632	94	2,0	132	5	3,8	87	
Totaal 22 AG	2.864.080	172.127	6,0	61.652	6.992	11,3	89	560.287	14.275	2,5	17.476	942	5,4	112	

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.5a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar							
	totaal		Antilliaans					oververtegenwoordiging	totaal		Antilliaans				
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009		2010	2009	2010	2009	2010	verschil	
Rotterdam	7,2	7,9	11,3	12,9	58	63	5	1,7	2,9	3,4	5,1	96	73	-23	
Amsterdam	6,9	7,3	8,4	9,2	22	25	3	2,4	2,5	4,5	5,3	88	112	24	
Den Haag	4,6	5,3	8,4	9,5	85	80	-5	1,8	2,7	3,6	4,2	98	56	-42	
Almere	4,8	5,3	9,1	10,8	89	105	16	2,7	3,3	5,1	6,9	87	108	21	
Tilburg	3,6	4,7	7,7	10,5	111	124	13	1,9	3,0	4,1	6,8	122	128	6	
Groningen	5,4	5,8	14,4	14,6	164	151	-13	1,2	1,6	4,8	5,2	320	233	-87	
Dordrecht	3,1	3,9	8,9	10,9	191	180	-11	1,4	2,4	4,1	6,3	194	160	-34	
Zoetermeer	3,5	4,6	7,3	9,5	108	105	-3	1,4	2,6	3,9	5,5	182	115	-67	
Eindhoven	4,1	6,1	5,8	10,9	42	78	36	1,2	2,4	2,4	7,5	100	214	114	
Breda	4,0	5,1	9,7	10,7	146	110	-36	1,3	1,9	2,7	4,3	115	120	5	
Nijmegen	6,1	7,2	12,6	14,2	104	98	-6	1,8	3,2	5,4	7,0	206	118	-88	
Capelle a/d IJssel	3,3	4,0	7,7	8,0	137	100	-37	0,9	1,6	3,2	3,2	272	101	-171	
Spijkenisse	2,8	4,4	5,5	10,7	97	144	47	1,0	2,8	2,0	3,8	108	37	-71	
Lelystad	4,3	5,6	9,3	13,7	115	147	32	1,9	3,0	2,8	7,2	51	144	93	
Schiedam	4,3	6,2	11,3	16,1	161	158	-3	1,5	2,8	3,3	7,1	116	153	37	
Amersfoort	3,4	3,7	7,8	8,7	132	135	3	1,3	1,8	2,8	5,7	112	224	112	
Zwolle	3,5	4,5	10,7	13,6	208	203	-5	1,3	2,1	5,2	5,7	296	175	-121	
Vlaardingen	4,7	5,6	12,1	16,5	157	194	37	1,6	2,2	5,8	7,9	273	256	-17	
Den Helder	3,9	4,2	12,5	12,8	217	207	-10	2,2	2,5	6,1	4,6	182	87	-95	
Leeuwarden	5,5	6,5	13,9	18,9	153	192	39	1,8	2,6	5,0	5,6	174	114	-60	
Vlissingen	3,8	4,3	7,5	9,1	95	114	19	1,8	2,3	4,0	5,8	130	152	22	
Hellevoetsluis	2,2	2,9	5,2	6,4	134	116	-18	0,9	2,0	0,8	3,8	-12	87	99	
Totaal 22 AG	5,2	6,0	9,6	11,3	84	89	5	1,7	2,5	3,8	5,4	120	112	-8	

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.6: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt	populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt		
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	561.854	41.084	7,3	45.489	6.648	14,6	100	98.963	2.478	2,5	12.268	503	4,1	64
Rotterdam	410.714	32.636	7,9	24.773	3.946	15,9	100	82.198	2.416	2,9	6.930	313	4,5	54
Utrecht	225.209	9.326	4,1	16.701	1.726	10,3	150	51.354	654	1,3	4.482	152	3,4	166
Den Haag	339.986	17.962	5,3	17.391	1.826	10,5	99	60.553	1.632	2,7	4.801	225	4,7	74
Gouda	47.436	2.275	4,8	4.144	599	14,5	201	8.720	136	1,6	1.165	36	3,1	98
Eindhoven	147.249	9.013	6,1	3.502	450	12,8	110	28.205	676	2,4	894	34	3,8	59
Tilburg	143.257	6.697	4,7	3.455	362	10,5	124	30.832	918	3,0	880	58	6,6	121
Leiden	85.375	4.018	4,7	3.242	536	16,5	251	18.922	324	1,7	822	42	5,1	198
's-Hertogenbosch	96.628	4.430	4,6	2.979	327	11,0	139	16.390	347	2,1	815	39	4,8	126
Amersfoort	97.575	3.613	3,7	2.771	247	8,9	141	16.299	287	1,8	702	27	3,8	118
Roosendaal	51.374	2.047	4,0	2.302	222	9,6	142	8.883	159	1,8	660	16	2,4	35
Helmond	59.495	4.315	7,3	2.225	355	16,0	120	9.742	423	4,3	544	28	5,1	19
Nijmegen	117.667	8.464	7,2	2.250	443	19,7	174	28.278	916	3,2	618	54	8,7	170
Zeist	38.677	1.230	3,2	2.159	156	7,2	127	7.143	80	1,1	647	12	1,9	66
Veenendaal	40.768	1.668	4,1	1.921	239	12,4	204	7.848	185	2,4	532	29	5,5	131
Ede	70.418	2.191	3,1	1.450	206	14,2	357	14.722	194	1,3	452	23	5,1	286
Lelystad	51.745	2.875	5,6	1.419	162	11,4	105	8.943	266	3,0	352	13	3,7	24
Schiedam	51.549	3.217	6,2	1.359	183	13,5	116	9.097	254	2,8	374	13	3,5	24
Culemborg	18.388	835	4,5	1.134	200	17,6	288	3.204	59	1,8	286	9	3,1	71
Gorinchem	23.020	910	4,0	1.080	88	8,1	106	3.933	91	2,3	329	14	4,3	84
Oosterhout	35.946	1.516	4,2	778	76	9,8	132	5.984	142	2,4	210	10	4,8	101
Maassluis	20.972	879	4,2	799	105	13,1	214	3.573	68	1,9	252	12	4,8	150
Totaal 22 MG	2.735.302	161.201	5,9	143.323	19.102	13,3	126	523.786	12.705	2,4	39.015	1.662	4,3	76

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.6a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
	2009	2010	oververtegenwoordiging					2009	2010	oververtegenwoordiging				
			2009	2010	verschil	2009	2010			verschil				
Amsterdam	6,9	7,3	14,8	14,6	115	100	-15	2,4	2,5	3,8	4,1	61	64	3
Rotterdam	7,2	7,9	15,9	15,9	122	100	-22	1,7	2,9	2,6	4,5	54	54	0
Utrecht	3,3	4,1	9,3	10,3	179	150	-29	1,0	1,3	2,6	3,4	177	166	-11
Den Haag	4,6	5,3	10,0	10,5	119	99	-20	1,8	2,7	3,6	4,7	97	74	-23
Gouda	4,4	4,8	14,7	14,5	235	201	-34	1,1	1,6	2,5	3,1	119	98	-21
Eindhoven	4,1	6,1	10,1	12,8	146	110	-36	1,2	2,4	2,1	3,8	82	59	-23
Tilburg	3,6	4,7	9,0	10,5	147	124	-23	1,9	3,0	4,2	6,6	126	121	-5
Leiden	4,0	4,7	15,6	16,5	286	251	-35	1,0	1,7	3,7	5,1	263	198	-65
's-Hertogenbosch	3,6	4,6	9,6	11,0	167	139	-28	1,4	2,1	2,5	4,8	85	126	41
Amersfoort	3,4	3,7	10,4	8,9	208	141	-67	1,3	1,8	2,8	3,8	113	118	5
Roosendaal	2,9	4,0	7,1	9,6	145	142	-3	1,0	1,8	1,6	2,4	62	35	-27
Helmond	5,9	7,3	14,7	16,0	151	120	-31	2,9	4,3	5,6	5,1	95	19	-76
Nijmegen	6,1	7,2	16,6	19,7	170	174	4	1,8	3,2	6,0	8,7	241	170	-71
Zeist	2,6	3,2	7,8	7,2	201	127	-74	0,7	1,1	1,6	1,9	112	66	-46
Veenendaal	-	4,1	-	12,4	-	204	-	-	2,4	-	5,5	-	131	-
Ede	2,6	3,1	12,6	14,2	378	357	-21	0,9	1,3	2,9	5,1	209	286	77
Lelystad	4,3	5,6	8,6	11,4	100	105	5	1,9	3,0	0,8	3,7	-57	24	81
Schiedam	4,3	6,2	9,4	13,5	117	116	-1	1,5	2,8	3,9	3,5	159	24	-135
Culemborg	3,6	4,5	16,3	17,6	346	288	-58	0,6	1,8	0,7	3,1	27	71	44
Gorinchem	3,2	4,0	6,6	8,1	104	106	2	1,3	2,3	2,1	4,3	63	84	21
Oosterhout	2,9	4,2	7,0	9,8	142	132	-10	1,1	2,4	1,6	4,8	49	101	52
Maassluis	2,9	4,2	10,1	13,1	244	214	-30	0,8	1,9	1,5	4,8	95	150	55
Totaal 22 MG	5,1	5,9	12,8	13,3	152	126	-26	1,6	2,4	3,2	4,3	95	76	-19

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.7: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Antilliaans				totaal			Antilliaans			
	populatie	uitkering		populatie	uitkering		ovvt	populatie	uitkering		populatie	uitkering		ovvt
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Rotterdam	410.714	34.464	8,4	15.249	2.571	16,9	101	82.198	1.808	2,2	4.608	248	5,4	145
Amsterdam	561.854	36.343	6,5	9.059	1.037	11,4	77	98.963	786	0,8	2.058	27	1,3	65
Den Haag	339.986	18.047	5,3	8.667	948	10,9	106	60.553	1.199	2,0	2.502	89	3,6	80
Almere	133.298	4.136	3,1	3.379	261	7,7	149	25.747	332	1,3	917	31	3,4	162
Tilburg	143.257	5.141	3,6	3.138	363	11,6	222	30.832	491	1,6	913	45	4,9	210
Groningen	142.694	8.538	6,0	2.482	485	19,5	227	43.501	612	1,4	812	54	6,7	373
Dordrecht	79.863	2.965	3,7	2.150	280	13,0	251	14.499	154	1,1	617	21	3,4	220
Zoetermeer	84.852	2.147	2,5	1.815	121	6,7	163	16.382	194	1,2	493	16	3,2	174
Eindhoven	147.249	5.472	3,7	1.913	181	9,5	155	28.205	336	1,2	544	24	4,4	270
Breda	117.073	3.446	2,9	1.563	130	8,3	183	23.056	243	1,1	447	13	2,9	176
Nijmegen	117.667	5.026	4,3	1.510	145	9,6	125	28.278	288	1,0	454	10	2,2	116
Capelle a/d IJssel	44.475	1.833	4,1	1.444	200	13,9	236	7.985	141	1,8	437	25	5,7	224
Spijkensisse	50.751	1.577	3,1	1.258	111	8,8	184	9.434	100	1,1	345	12	3,5	228
Lelystad	51.745	1.553	3,0	1.182	100	8,5	182	8.943	147	1,6	345	17	4,9	200
Schiedam	51.549	2.038	4,0	1.224	166	13,6	243	9.097	134	1,5	326	12	3,7	150
Amersfoort	97.575	2.302	2,4	1.228	107	8,7	269	16.299	144	0,9	333	13	3,9	342
Zwolle	81.597	2.511	3,1	1.023	126	12,3	300	15.945	172	1,1	336	17	5,1	369
Vlaardingen	46.151	1.545	3,3	884	99	11,2	235	8.205	81	1,0	215	8	3,7	277
Den Helder	38.998	1.260	3,2	875	138	15,8	388	6.909	58	0,8	239	6	2,5	199
Leeuwarden	65.544	3.469	5,3	681	127	18,6	252	15.464	380	2,5	248	16	6,5	163
Vlissingen	29.531	1.341	4,5	503	63	12,5	176	5.160	123	2,4	155	6	3,9	62
Hellevoetsluis	27.657	613	2,2	425	31	7,3	229	4.632	26	0,6	132	2	1,5	170
Totaal 22 AG	2.864.080	145.767	5,1	61.652	7.790	12,6	148	560.287	7.949	1,4	17.476	712	4,1	187

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.7a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Antilliaans					totaal		Antilliaans				
			oververtegenwoordiging							oververtegenwoordiging				
			2009	2010	2009	2010	verschil			2009	2010	2009	2010	verschil
Rotterdam	7,2	8,4	15,9	16,9	122	101	-21	1,4	2,2	3,7	5,4	158	145	-13
Amsterdam	6,3	6,5	10,9	11,4	73	77	4	0,7	0,8	1,4	1,3	91	65	-26
Den Haag	4,8	5,3	9,5	10,9	98	106	8	1,5	2,0	2,8	3,6	84	80	-4
Almere	2,6	3,1	6,6	7,7	157	149	-8	1,0	1,3	2,9	3,4	197	162	-35
Tilburg	3,1	3,6	9,6	11,6	207	222	15	1,3	1,6	3,8	4,9	195	210	15
Groningen	5,9	6,0	18,9	19,5	221	227	6	1,1	1,4	6,5	6,7	482	373	-109
Dordrecht	-	3,7	-	13,0	-	251	-	-	1,1	-	3,4	-	220	-
Zoetermeer	3,0	2,5	9,0	6,7	200	163	-37	1,9	1,2	5,9	3,2	213	174	-39
Eindhoven	3,4	3,7	8,6	9,5	153	155	2	1,4	1,2	4,2	4,4	207	270	63
Breda	2,8	2,9	8,8	8,3	215	183	-32	0,9	1,1	2,1	2,9	133	176	43
Nijmegen	4,2	4,3	9,9	9,6	133	125	-8	0,9	1,0	2,5	2,2	175	116	-59
Capelle a/d IJssel	3,3	4,1	10,7	13,9	221	236	15	1,1	1,8	4,5	5,7	295	224	-71
Spijkensisse	2,7	3,1	7,5	8,8	176	184	8	0,8	1,1	1,5	3,5	92	228	136
Lelystad	2,4	3,0	6,0	8,5	146	182	36	0,9	1,6	2,2	4,9	151	200	49
Schiedam	3,6	4,0	12,0	13,6	236	243	7	1,0	1,5	3,0	3,7	202	150	-52
Amersfoort	2,4	2,4	7,5	8,7	212	269	57	0,8	0,9	1,8	3,9	138	342	204
Zwolle	2,8	3,1	11,5	12,3	314	300	-14	0,8	1,1	5,2	5,1	518	369	-149
Vlaardingen	4,2	3,3	16,1	11,2	282	235	-47	1,8	1,0	5,8	3,7	227	277	50
Den Helder	3,2	3,2	15,8	15,8	389	388	-1	1,3	0,8	4,8	2,5	273	199	-74
Leeuwarden	4,5	5,3	12,5	18,6	177	252	75	1,6	2,5	2,9	6,5	84	163	79
Vlissingen	3,9	4,5	9,3	12,5	140	176	36	1,8	2,4	2,7	3,9	48	62	14
Hellevoetsluis	2,0	2,2	9,0	7,3	353	229	-124	0,6	0,6	0,8	1,5	34	170	136
Totaal 22 AG	4,7	5,1	11,7	12,6	147	148	1	1,1	1,4	3,3	4,1	186	187	1

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.8: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	uitkering		populatie	uitkering		ovvt	populatie	uitkering		populatie	uitkering		ovvt
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	561.854	36.343	6,5	45.489	5.730	12,6	95	98.963	786	0,8	12.268	131	1,1	34
Rotterdam	410.714	34.464	8,4	24.773	5.012	20,2	141	82.198	1.808	2,2	6.930	279	4,0	83
Utrecht	225.209	7.735	3,4	16.701	1.855	11,1	223	51.354	481	0,9	4.482	111	2,5	164
Den Haag	339.986	18.047	5,3	17.391	1.875	10,8	103	60.553	1.199	2,0	4.801	183	3,8	93
Gouda	47.436	1.359	2,9	4.144	447	10,8	277	8.720	50	0,6	1.165	14	1,2	110
Eindhoven	147.249	5.472	3,7	3.502	346	9,9	166	28.205	336	1,2	894	13	1,5	22
Tilburg	143.257	5.141	3,6	3.455	336	9,7	171	30.832	491	1,6	880	32	3,6	128
Leiden	85.375	2.888	3,4	3.242	416	12,8	279	18.922	133	0,7	822	21	2,6	263
's-Hertogenbosch	96.628	2.864	3,0	2.979	264	8,9	199	16.390	167	1,0	815	17	2,1	105
Amersfoort	97.575	2.302	2,4	2.771	193	7,0	195	16.299	144	0,9	702	11	1,6	77
Roosendaal	51.374	1.167	2,3	2.302	179	7,8	242	8.883	72	0,8	660	8	1,2	50
Helmond	59.495	2.167	3,6	2.225	208	9,3	157	9.742	231	2,4	544	24	4,4	86
Nijmegen	117.667	5.026	4,3	2.250	291	12,9	203	28.278	288	1,0	618	24	3,9	281
Zeist	38.677	886	2,3	2.159	163	7,5	230	7.143	45	0,6	647	14	2,2	243
Veenendaal	40.768	1.241	3,0	1.921	248	12,9	324	7.848	101	1,3	532	32	6,0	367
Ede	70.418	1.258	1,8	1.450	144	9,9	456	14.722	96	0,7	452	11	2,4	273
Lelystad	51.745	1.553	3,0	1.419	91	6,4	114	8.943	147	1,6	352	4	1,1	-31
Schiedam	51.549	2.038	4,0	1.359	135	9,9	151	9.097	134	1,5	374	12	3,2	118
Culemborg	18.388	418	2,3	1.134	118	10,4	358	3.204	27	0,8	286	8	2,8	232
Gorinchem	23.020	550	2,4	1.080	60	5,6	133	3.933	38	1,0	329	6	1,8	89
Oosterhout	35.946	546	1,5	778	51	6,6	332	5.984	22	0,4	210	0	0,0	-100
Maassluis	20.972	647	3,1	799	82	10,3	233	3.573	45	1,3	252	8	3,2	152
Totaal 22 MG	2.735.302	134.112	4,9	143.323	18.244	12,7	160	523.786	6.841	1,3	39.015	963	2,5	89

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.8a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
	2009	2010	oververtegenwoordiging				verschil	2009	2010	oververtegenwoordiging				verschil
			2009	2010	2009	2010				2009	2010	2009	2010	
Amsterdam	6,3	6,5	12,4	12,6	97	95	-2	0,7	0,8	1,1	1,1	53	34	-19
Rotterdam	7,2	8,4	14,3	20,2	99	141	42	1,4	2,2	2,3	4,0	65	83	18
Utrecht	2,8	3,4	7,9	11,1	185	223	38	0,8	0,9	1,7	2,5	129	164	35
Den Haag	4,8	5,3	9,8	10,8	102	103	1	1,5	2,0	2,5	3,8	68	93	25
Gouda	2,3	2,9	7,6	10,8	226	277	51	0,4	0,6	0,4	1,2	-2	110	112
Eindhoven	3,4	3,7	9,5	9,9	181	166	-15	1,4	1,2	2,7	1,5	99	22	-77
Tilburg	3,1	3,6	7,5	9,7	139	171	32	1,3	1,6	1,1	3,6	-12	128	140
Leiden	3,4	3,4	12,1	12,8	256	279	23	0,6	0,7	1,3	2,6	108	263	155
's-Hertogenbosch	3,1	3,0	10,8	8,9	249	199	-50	0,8	1,0	1,1	2,1	40	105	65
Amersfoort	2,4	2,4	7,8	7,0	226	195	-31	0,8	0,9	1,2	1,6	51	77	26
Roosendaal	1,6	2,3	5,0	7,8	214	242	28	0,3	0,8	0,8	1,2	125	50	-75
Helmond	3,2	3,6	8,2	9,3	154	157	3	1,4	2,4	3,9	4,4	174	86	-88
Nijmegen	4,2	4,3	11,3	12,9	168	203	35	0,9	1,0	2,4	3,9	163	281	118
Zeist	1,8	2,3	6,0	7,5	234	230	-4	0,3	0,6	0,5	2,2	38	243	205
Veenendaal	2,2	3,0	8,9	12,9	300	324	24	0,8	1,3	2,8	6,0	259	367	108
Ede	1,6	1,8	9,0	9,9	452	456	4	0,5	0,7	1,5	2,4	193	273	80
Lelystad	2,4	3,0	5,4	6,4	122	114	-8	0,9	1,6	0,8	1,1	-10	-31	-21
Schiedam	3,6	4,0	8,5	9,9	138	151	13	1,0	1,5	1,1	3,2	15	118	103
Culemborg	2,1	2,3	10,3	10,4	379	358	-21	0,7	0,8	1,8	2,8	173	232	59
Gorinchem	2,0	2,4	3,8	5,6	89	133	44	0,5	1,0	0,6	1,8	16	89	73
Oosterhout	1,6	1,5	6,3	6,6	307	332	25	0,4	0,4	0,0	0,0	-100	-100	0
Maassluis	2,7	3,1	9,6	10,3	261	233	-28	0,8	1,3	1,9	3,2	127	152	25
Totaal 22 MG	4,5	4,9	10,8	12,7	143	160	17	1,0	1,3	1,7	2,5	66	89	23

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 5

Tabel b5.1: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie per 1 januari)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	1342	68	5,1	1518	68	4,5	2225	76	3,4	5944	177	3,0	4067	101	2,5	6176	87	1,4	44254	419	0,9	65526	996	1,5
Geslacht																								
Man	621	46	7,4	777	54	6,9	1051	64	6,1	3051	155	5,1	2051	85	4,1	3000	70	2,3	21573	341	1,6	32124	815	2,5
Vrouw	721	22	3,1	741	14	1,9	1174	12	1,0	2893	22	0,8	2016	16	0,8	3176	17	0,5	22681	78	0,3	33402	181	0,5
Generatie																								
1e generatie	1103	57	5,2	928	25	2,7	1394	38	2,7	3570	72	2,0	3220	75	2,3	3429	52	1,5	-	-	-	13644	319	2,3
2e generatie	239	11	4,6	590	43	7,3	831	38	4,6	2374	105	4,4	847	26	3,1	2747	35	1,3	-	-	-	7628	258	3,4
Leeftijd																								
12-17 jaar	173	12	6,9	180	16	8,9	248	10	4,0	812	34	4,2	455	6	1,3	347	9	2,6	2922	55	1,9	5137	142	2,8
18-24 jaar	241	12	5,0	293	23	7,8	316	16	5,1	871	49	5,6	583	32	5,5	563	21	3,7	3541	112	3,2	6408	265	4,1
25-44 jaar	632	34	5,4	766	28	3,7	967	38	3,9	2874	77	2,7	2061	49	2,4	2501	44	1,8	12011	147	1,2	21812	417	1,9
45-64 jaar	266	9	3,4	219	1	0,5	604	12	2,0	1035	17	1,6	864	14	1,6	1928	10	0,5	15724	93	0,6	20640	156	0,8
65 jaar e.o.	30	-	-	60	-	-	90	-	-	352	-	-	104	-	-	837	-	-	10056	12	0,1	11529	16	0,1
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	295	17	5,8	72	6	8,3	107	5	4,7	179	10	5,6	519	23	4,4	436	17	3,9	-	-	-	1608	78	4,9
12-24 jaar, 2e generatie	119	7	5,9	401	33	8,2	457	21	4,6	1504	73	4,9	519	15	2,9	474	13	2,7	-	-	-	3474	162	4,7
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	196	15	7,7	239	33	13,8	260	21	8,1	836	72	8,6	527	32	6,1	450	27	6,0	3315	133	4,0	5823	333	5,7
12-24 jaar, vrouw	218	9	4,1	234	6	2,6	304	5	1,6	847	11	1,3	511	6	1,2	460	3	0,7	3148	34	1,1	5722	74	1,3
Schoolsoort																								
schoolgaand, laag nivo	103	13	12,6	76	10	13,2	61	7	11,5	290	16	5,5	136	10	7,4	95	8	8,4	594	29	4,9	1355	93	6,9
schoolgaand, mid. nivo	122	6	4,9	135	9	6,7	163	2	1,2	525	18	3,4	247	8	3,2	162	3	1,9	1635	33	2,0	2989	79	2,6
schoolgaand, hoog nivo	44	0	0,0	82	2	2,4	127	1	0,8	303	7	2,3	231	0	0,0	221	5	2,3	1883	16	0,8	2891	31	1,1
Nieuw vsv																								
geen nieuw vsv	336	21	6,3	365	31	8,5	451	19	4,2	1437	66	4,6	781	20	2,6	710	22	3,1	5358	128	2,4	9438	307	3,3
nieuw vsv	13	1	7,7	15	2	13,3	11	0	0,0	37	4	10,8	34	9	26,5	21	2	9,5	118	12	10,2	249	30	12,0
Werk																								
niet werkzoekend	1027	54	5,3	1176	51	4,3	1848	62	3,4	4650	142	3,1	3235	80	2,5	4864	70	1,4	31532	364	1,2	48332	823	1,7
werkzoekend	197	12	6,1	183	8	4,4	172	12	7,0	544	20	3,7	502	19	3,8	300	10	3,3	1319	31	2,4	3217	112	3,5
Uitkering																								
geen uitkering	1058	53	5,0	1224	51	4,2	1901	65	3,4	4901	148	3,0	3331	87	2,6	5015	75	1,5	32081	369	1,2	49511	848	1,7
uitkering	166	13	7,8	135	8	5,9	119	9	7,6	293	14	4,8	406	12	3,0	149	5	3,4	770	26	3,4	2038	87	4,3

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.1a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie per 1 januari 2009 respectievelijk 2010)

	Antilliaans verdacht (%)		Marokkaans verdacht (%)		Surinaams verdacht (%)		Turks verdacht (%)		ov. niet-westers verdacht (%)		westers verdacht (%)		autochtoon verdacht (%)		totaal verdacht (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Bevolking (12 jr eo)	5,3	5,1	5,2	4,5	4,3	3,4	3,3	3,0	2,6	2,5	1,3	1,4	1,2	0,9	1,7	1,5
Geslacht																
Man	7,5	7,4	8,7	6,9	7,3	6,1	5,7	5,1	4,4	4,1	2,1	2,3	1,9	1,6	2,9	2,5
Vrouw	3,5	3,1	1,4	1,9	1,7	1,0	0,7	0,8	0,8	0,8	0,6	0,5	0,4	0,3	0,6	0,5
Generatie																
1e generatie	5,5	5,2	3,1	2,7	4,2	2,7	2,6	2,0	2,6	2,3	1,2	1,5	.	.	2,7	2,3
2e generatie	4,4	4,6	8,6	7,3	4,6	4,6	4,3	4,4	3,0	3,1	1,4	1,3	.	.	3,4	3,4
Leeftijd																
12-17 jaar	6,0	6,9	8,1	8,9	3,3	4,0	3,3	4,2	2,2	1,3	1,8	2,6	2,4	1,9	2,9	2,8
18-24 jaar	7,7	5,0	7,9	7,8	6,5	5,1	7,3	5,6	5,8	5,5	2,5	3,7	3,1	3,2	4,4	4,1
25-44 jaar	5,6	5,4	5,2	3,7	5,0	3,9	3,2	2,7	2,2	2,4	2,0	1,8	1,6	1,2	2,3	1,9
45-64 jaar	2,1	3,4	0,0	0,5	3,0	2,0	0,9	1,6	1,9	1,6	0,5	0,5	0,8	0,6	0,9	0,8
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
Leeftijd, generatie																
12-24 jaar, 1e generatie	6,6	5,8	7,3	8,3	5,8	4,7	7,0	5,6	5,0	4,4	1,3	3,9	.	.	4,9	4,9
12-24 jaar, 2e generatie	7,8	5,9	8,1	8,2	5,0	4,6	5,1	4,9	3,6	2,9	2,9	2,7	.	.	5,0	4,7
Leeftijd, geslacht																
12-24 jaar, man	8,7	7,7	13,7	13,8	8,6	8,1	10,4	8,6	7,1	6,1	3,2	6,0	4,3	4,0	6,0	5,7
12-24 jaar, vrouw	5,5	4,1	1,8	2,6	2,0	1,6	0,6	1,3	1,4	1,2	1,2	0,7	1,2	1,1	1,3	1,3
Schoolsoort																
schoolgaand, laag nivo	14,1	12,6	9,7	13,2	6,0	11,5	4,9	5,5	5,6	7,4	0,0	8,4	5,9	4,9	6,2	6,9
schoolgaand, mid. nivo	2,5	4,9	5,4	6,7	4,3	1,2	4,2	3,4	3,4	3,2	2,4	1,9	1,6	2,0	2,6	2,6
schoolgaand, hoog nivo	0,0	0,0	3,5	2,4	3,4	0,8	1,0	2,3	1,5	0,0	1,9	2,3	1,0	0,8	1,2	1,1
Nieuw vsv																
geen nieuw vsv	6,3	6,3	7,6	8,5	5,0	4,2	5,3	4,6	4,0	2,6	2,5	3,1	2,5	2,4	3,5	3,3
nieuw vsv	16,7	7,7	31,3	13,3	5,3	0,0	5,3	10,8	12,0	26,5	5,0	9,5	9,0	10,2	9,9	12,0
Werk																
niet werkzoekend	5,1	5,3	5,5	4,3	4,7	3,4	3,6	3,1	2,7	2,5	1,5	1,4	1,4	1,2	2,0	1,7
werkzoekend	8,1	6,1	4,8	4,4	5,5	7,0	3,8	3,7	3,7	3,8	1,1	3,3	3,1	2,4	3,7	3,5
Uitkering																
geen uitkering	5,0	5,0	5,3	4,2	4,3	3,4	3,7	3,0	2,8	2,6	1,5	1,5	1,4	1,2	2,0	1,7
uitkering	8,3	7,8	7,1	5,9	12,9	7,6	2,2	4,8	3,3	3,0	0,8	3,4	3,3	3,4	4,1	4,3

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en in de periode 2006-2010 werden verdacht van een delict naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	1342	276	20,6	1518	273	18,0	2225	364	16,4	5944	767	12,9	4067	466	11,5	6176	409	6,6	44254	2404	5,4	65526	4959	7,6
Geslacht																								
Man	621	182	29,3	777	220	28,3	1051	278	26,5	3051	649	21,3	2051	352	17,2	3000	312	10,4	21573	1875	8,7	32124	3868	12,0
Vrouw	721	94	13,0	741	53	7,2	1174	86	7,3	2893	118	4,1	2016	114	5,7	3176	97	3,1	22681	529	2,3	33402	1091	3,3
Generatie																								
1e generatie	1103	229	20,8	928	123	13,3	1394	215	15,4	3570	365	10,2	3220	347	10,8	3429	214	6,2	-	-	-	13644	1493	10,9
2e generatie	239	47	19,7	590	150	25,4	831	149	17,9	2374	402	16,9	847	119	14,0	2747	195	7,1	-	-	-	7628	1062	13,9
Leeftijd																								
12-17 jaar	173	36	20,8	180	33	18,3	248	33	13,3	812	96	11,8	455	32	7,0	347	26	7,5	2922	202	6,9	5137	458	8,9
18-24 jaar	241	60	24,9	293	97	33,1	316	62	19,6	871	185	21,2	583	113	19,4	563	80	14,2	3541	542	15,3	6408	1139	17,8
25-44 jaar	632	141	22,3	766	123	16,1	967	197	20,4	2874	396	13,8	2061	244	11,8	2501	212	8,5	12011	880	7,3	21812	2193	10,1
45-64 jaar	266	36	13,5	219	19	8,7	604	70	11,6	1035	83	8,0	864	77	8,9	1928	78	4,0	15724	671	4,3	20640	1034	5,0
65 jaar e.o.	30	-	-	60	-	-	90	-	-	352	-	-	104	-	-	837	-	-	10056	109	1,1	11529	135	1,2
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	295	65	22,0	72	23	31,9	107	19	17,8	179	35	19,6	519	82	15,8	436	43	9,9	-	-	-	1608	267	16,6
12-24 jaar, 2e generatie	119	31	26,1	401	107	26,7	457	76	16,6	1504	246	16,4	519	63	12,1	474	63	13,3	-	-	-	3474	586	16,9
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	196	61	31,1	239	104	43,5	260	70	26,9	836	239	28,6	527	109	20,7	450	83	18,4	3315	560	16,9	5823	1226	21,1
12-24 jaar, vrouw	218	35	16,1	234	26	11,1	304	25	8,2	847	42	5,0	511	36	7,0	460	23	5,0	3148	184	5,8	5722	371	6,5
Schoolsoort																								
schoolgaand, laag nivo	103	40	38,8	76	27	35,5	61	20	32,8	290	71	24,5	136	31	22,8	95	22	23,2	594	141	23,7	1355	352	26,0
schoolgaand, mid. nivo	122	19	15,6	135	30	22,2	163	18	11,0	525	50	9,5	247	29	11,7	162	18	11,1	1635	137	8,4	2989	301	10,1
schoolgaand, hoog nivo	44	3	6,8	82	9	11,0	127	13	10,2	303	20	6,6	231	12	5,2	221	17	7,7	1883	74	3,9	2891	148	5,1
Nieuw vsv																								
geen nieuw vsv	336	81	24,1	365	99	27,1	451	69	15,3	1437	225	15,7	781	92	11,8	710	80	11,3	5358	564	10,5	9438	1210	12,8
nieuw vsv	13	3	23,1	15	7	46,7	11	6	54,5	37	16	43,2	34	17	50,0	21	5	23,8	118	42	35,6	249	96	38,6
Werk																								
niet werkzoekend	1027	220	21,4	1176	218	18,5	1848	305	16,5	4650	649	14,0	3235	380	11,7	4864	344	7,1	31532	2080	6,6	48332	4196	8,7
werkzoekend	197	48	24,4	183	41	22,4	172	51	29,7	544	84	15,4	502	76	15,1	300	45	15,0	1319	194	14,7	3217	539	16,8
Uitkering																								
geen uitkering	1058	216	20,4	1224	224	18,3	1901	318	16,7	4901	685	14,0	3331	390	11,7	5015	362	7,2	32081	2135	6,7	49511	4330	8,7
uitkering	166	52	31,3	135	35	25,9	119	38	31,9	293	48	16,4	406	66	16,3	149	27	18,1	770	139	18,1	2038	405	19,9

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2a: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en werden verdacht van een delict in de periode 2005-2009 en 2006-2010 naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans verdacht (%)		Marokkaans verdacht (%)		Surinaams verdacht (%)		Turks verdacht (%)		ov. niet-westers verdacht (%)		westers verdacht (%)		autochtoon verdacht (%)		totaal verdacht (%)	
	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10
Bevolking (12 jr eo)	21,7	20,6	18,0	18,0	17,4	16,4	13,4	12,9	11,9	11,5	6,9	6,6	5,7	5,4	7,9	7,6
Geslacht																
Man	31,9	29,3	28,4	28,3	27,5	26,5	22,5	21,3	17,6	17,2	10,8	10,4	9,1	8,7	12,5	12,0
Vrouw	13,3	13,0	7,0	7,2	8,2	7,3	3,9	4,1	6,1	5,7	3,2	3,1	2,5	2,3	3,4	3,3
Generatie																
1e generatie	22,0	20,8	13,6	13,3	16,2	15,4	11,0	10,2	11,3	10,8	6,2	6,2	.	-	11,6	10,9
2e generatie	20,4	19,7	25,3	25,4	19,5	17,9	17,1	16,9	14,5	14,0	7,8	7,1	.	-	14,3	13,9
Leeftijd																
12-17 jaar	22,0	20,8	23,8	18,3	12,9	13,3	11,8	11,8	11,3	7,0	7,2	7,5	8,4	6,9	10,3	8,9
18-24 jaar	26,6	24,9	27,3	33,1	25,2	19,6	22,0	21,2	17,8	19,4	15,9	14,2	15,6	15,3	18,1	17,8
25-44 jaar	24,7	22,3	17,1	16,1	20,9	20,4	14,4	13,8	12,0	11,8	8,7	8,5	7,6	7,3	10,4	10,1
45-64 jaar	10,4	13,5	8,5	8,7	11,1	11,6	7,8	8,0	9,1	8,9	4,1	4,0	4,4	4,3	5,0	5,0
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,2	1,2
Leeftijd, generatie																
12-24 jaar,1e generatie	23,9	22,0	29,3	31,9	25,0	17,8	17,5	19,6	16,8	15,8	10,0	9,9	-	-	17,8	16,6
12-24 jaar,2e generatie	26,2	26,1	25,1	26,7	18,6	16,6	17,0	16,4	13,4	12,1	14,6	13,3	-	-	17,5	16,9
Leeftijd, geslacht																
12-24 jaar, man	35,9	31,1	41,6	43,5	30,1	26,9	30,4	28,6	22,8	20,7	18,7	18,4	18,4	16,9	22,6	21,1
12-24 jaar, vrouw	15,0	16,1	9,1	11,1	10,8	8,2	4,4	5,0	7,2	7,0	6,1	5,0	5,8	5,8	6,5	6,5
Schoolsoort																
schoolgaand, laag nivo	44,4	38,8	36,1	35,5	26,9	32,8	21,4	24,5	24,2	22,8	16,9	23,2	23,3	23,7	25,0	26,0
schoolgaand, mid. nivo	14,0	15,6	20,2	22,2	14,8	11,0	12,0	9,5	12,2	11,7	13,5	11,1	8,6	8,4	10,8	10,1
schoolgaand, hoog nivo	12,8	6,8	14,1	11,0	10,2	10,2	6,9	6,6	7,3	5,2	7,0	7,7	4,9	3,9	6,1	5,1
Nieuw vsv																
geen nieuw vsv	23,3	24,1	25,5	27,1	17,1	15,3	16,5	15,7	14,8	11,8	11,7	11,3	11,6	10,5	13,8	12,8
nieuw vsv	50,0	23,1	56,3	46,7	31,6	54,5	39,5	43,2	24,0	50,0	40,0	23,8	23,3	35,6	30,8	38,6
Werk																
niet werkzoekend	22,3	21,4	19,5	18,5	18,2	16,5	14,6	14,0	12,5	11,7	7,7	7,1	7,0	6,6	9,2	8,7
werkzoekend	25,7	24,4	18,5	22,4	25,8	29,7	13,8	15,4	13,8	15,1	10,6	15,0	15,1	14,7	15,8	16,8
Uitkering																
geen uitkering	21,8	20,4	18,8	18,3	18,0	16,7	14,7	14,0	12,3	11,7	7,6	7,2	7,0	6,7	9,2	8,7
uitkering	29,2	31,3	25,9	25,9	31,7	31,9	12,6	16,4	15,8	16,3	14,5	18,1	16,0	18,1	17,9	19,9

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Verdachten (N)	68	100,0	68	100,0	76	100,0	177	100,0	101	100,0	87	100,0	419	100,0	996	100,0
Pleegcarrière																
beginner	19	27,9	19	27,9	21	27,6	63	35,6	37	36,6	46	52,9	196	46,8	401	40,3
meerpleger	35	51,5	27	39,7	42	55,3	84	47,5	50	49,5	35	40,2	175	41,8	448	45,0
veelpleger	14	20,6	22	32,4	13	17,1	30	16,9	14	13,9	6	6,9	48	11,5	147	14,8
Antecedenten 2010	84		101		84		215		119		102		535		1.240	
Delicten 2010	100	100,0	114	100,0	93	100,0	228	100,0	129	100,0	116	100,0	595	100,0	1.375	100,0
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	17	17,0	27	23,7	31	33,3	61	26,8	31	24,0	16	13,8	102	17,1	285	20,7
vermogensdelicten	36	36,0	36	31,6	11	11,8	38	16,7	28	21,7	29	25,0	111	18,7	289	21,0
openbare orde	17	17,0	16	14,0	12	12,9	25	11,0	19	14,7	10	8,6	117	19,7	216	15,7
verkeer	22	22,0	24	21,1	25	26,9	75	32,9	44	34,1	47	40,5	191	32,1	428	31,1
drugs	3	3,0	1	0,9	9	9,7	14	6,1	3	2,3	5	4,3	33	5,5	68	4,9
overig	5	5,0	10	8,8	5	5,4	15	6,6	4	3,1	9	7,8	41	6,9	89	6,5
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)	5,1		4,5		3,4		3,0		2,5		1,4		0,9		1,5	
verdacht gewelddelict (%)	0,9		1,3		1,0		0,9		0,7		0,2		0,2		0,4	
verdacht vermogensdelict (%)	1,9		1,4		0,5		0,5		0,6		0,4		0,2		0,3	
verdacht openbare orde (%)	1,1		0,9		0,5		0,4		0,4		0,1		0,2		0,3	
verdacht verkeersdelict (%)	1,5		1,3		1,0		1,0		1,0		0,6		0,4		0,6	
verdacht drugsdelict (%)	0,2		0,1		0,4		0,2		0,1		0,1		0,1		0,1	
verdacht overig delict (%)	0,4		0,6		0,2		0,2		0,1		0,1		0,1		0,1	

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Verdachten (N)																
Pleegcarrière																
beginner	22,9	27,9	17,1	27,9	24,5	27,6	24,3	35,6	36,3	36,6	40,3	52,9	32,8	46,8	29,8	40,3
meerpleger	64,3	51,5	57,9	39,7	54,3	55,3	59,3	47,5	54,9	49,5	50,6	40,2	55,2	41,8	56,2	45,0
veelpleger	12,9	20,6	25,0	32,4	21,3	17,1	16,4	16,9	8,8	13,9	9,1	6,9	12,0	11,5	14,0	14,8
Antecedenten 2010																
Delicten 2010	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	20,2	17,0	22,0	23,7	24,9	33,3	28,5	26,8	25,0	24,0	25,4	13,8	20,9	17,1	23,3	20,7
vermogensdelicten	40,3	36,0	25,5	31,6	14,1	11,8	14,0	16,7	17,6	21,7	15,1	25,0	13,2	18,7	16,5	21,0
openbare orde	6,2	17,0	17,0	14,0	9,2	12,9	13,2	11,0	8,0	14,7	12,7	8,6	15,2	19,7	13,0	15,7
verkeer	30,2	22,0	30,5	21,1	46,5	26,9	38,4	32,9	42,0	34,1	38,9	40,5	41,5	32,1	39,8	31,1
drugs	0,8	3,0	3,5	0,9	4,3	9,7	2,7	6,1	5,1	2,3	5,6	4,3	4,9	5,5	4,2	4,9
overig	2,3	5,0	1,4	8,8	1,1	5,4	3,3	6,6	2,3	3,1	2,4	7,8	4,3	6,9	3,2	6,5
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)	5,3	5,1	5,2	4,5	4,3	3,4	3,3	3,0	2,6	2,5	1,3	1,4	1,2	0,9	1,7	1,5
verdacht gewelddelict (%)	1,4	0,9	1,5	1,3	1,5	1,0	1,2	0,9	0,7	0,7	0,4	0,2	0,3	0,2	0,5	0,4
verdacht vermogensdelict (%)	2,3	1,9	1,2	1,4	1,0	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6	0,3	0,4	0,2	0,2	0,3	0,3
verdacht openbare orde (%)	0,5	1,1	1,4	0,9	0,6	0,5	0,7	0,4	0,3	0,4	0,2	0,1	0,3	0,2	0,3	0,3
verdacht verkeersdelict (%)	1,5	1,5	1,6	1,3	1,8	1,0	1,2	1,0	1,1	1,0	0,6	0,6	0,4	0,4	0,7	0,6
verdacht drugsdelict (%)	0,1	0,2	0,3	0,1	0,4	0,4	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
verdacht overig delict (%)	0,2	0,4	0,1	0,6	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 jaar en ouder						12 t/m 24 jaar							
	totaal			Antilliaans			totaal			Antilliaans				
	populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt	populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt		
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	%	
Rotterdam	513.563	9.357	1,8	16.869	995	5,9	224	100.591	3.702	3,7	5.654	412	7,3	98
Amsterdam	667.339	10.775	1,6	10.081	501	5,0	208	119.008	4.259	3,6	2.491	183	7,3	105
Den Haag	419.148	9.704	2,3	9.545	619	6,5	180	75.705	3.445	4,6	2.975	262	8,8	94
Almere	155.494	2.568	1,7	3.709	190	5,1	210	33.577	1.113	3,3	1.138	77	6,8	104
Tilburg	177.735	1.950	1,1	3.438	143	4,2	279	37.235	882	2,4	1.109	58	5,2	121
Groningen	168.011	2.473	1,5	2.698	241	8,9	507	47.738	1.039	2,2	956	101	10,6	385
Dordrecht	101.935	1.822	1,8	2.412	197	8,2	357	18.653	680	3,6	782	77	9,8	170
Zoetermeer	104.625	1.447	1,4	2.052	96	4,7	238	20.853	656	3,1	628	47	7,5	138
Eindhoven	187.025	2.202	1,2	2.100	96	4,6	288	34.255	824	2,4	657	42	6,4	166
Breda	149.621	1.908	1,3	1.737	101	5,8	356	28.717	752	2,6	559	43	7,7	194
Nijmegen	144.033	2.083	1,4	1.692	98	5,8	300	32.927	776	2,4	549	41	7,5	217
Capelle a/d IJssel	56.497	714	1,3	1.609	91	5,7	348	10.342	299	2,9	546	44	8,1	179
Spijkenisse	63.005	735	1,2	1.445	74	5,1	339	11.955	325	2,7	458	36	7,9	189
Lelystad	62.483	1.084	1,7	1.348	76	5,6	225	11.601	471	4,1	449	33	7,3	81
Schiedam	65.526	996	1,5	1.342	68	5,1	233	11.545	407	3,5	414	24	5,8	64
Amersfoort	120.238	1.405	1,2	1.384	56	4,0	246	21.733	619	2,8	423	31	7,3	157
Zwolle	100.823	1.028	1,0	1.144	87	7,6	646	19.750	499	2,5	415	44	10,6	320
Vlaardingen	61.615	783	1,3	974	57	5,9	361	10.531	306	2,9	277	21	7,6	161
Den Helder	50.301	562	1,1	967	63	6,5	483	8.823	230	2,6	305	26	8,5	227
Leeuwarden	82.310	1.377	1,7	728	73	10,0	499	18.241	506	2,8	283	29	10,2	269
Vlissingen	39.318	709	1,8	565	59	10,4	479	6.608	321	4,9	199	26	13,1	169
Hellevoetsluis	34.419	407	1,2	488	28	5,7	385	6.059	180	3,0	174	15	8,6	190
Totaal 22 AG	3.525.064	56.089	1,6	68.327	4.009	5,9	269	686.447	22.291	3,2	21.441	1.672	7,8	140

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal		Antilliaans		oververtegenwoordiging			totaal		Antilliaans		oververtegenwoordiging		
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil
	Rotterdam	2,0	1,8	7,2	5,9	250	224	-26	4,2	3,7	8,8	7,3	110	98
Amsterdam	1,8	1,6	5,7	5,0	214	208	-6	4,0	3,6	7,9	7,3	97	105	8
Den Haag	2,5	2,3	6,6	6,5	169	180	11	5,0	4,6	8,6	8,8	70	94	24
Almere	1,8	1,7	6,0	5,1	225	210	-15	3,8	3,3	9,1	6,8	139	104	-35
Tilburg	1,4	1,1	4,8	4,2	255	279	24	2,9	2,4	7,3	5,2	153	121	-32
Groningen	1,6	1,5	9,3	8,9	462	507	45	2,6	2,2	12,3	10,6	381	385	4
Dordrecht	2,0	1,8	8,0	8,2	309	357	48	4,2	3,6	7,1	9,8	69	170	101
Zoetermeer	1,6	1,4	5,6	4,7	254	238	-16	3,8	3,1	8,8	7,5	131	138	7
Eindhoven	1,1	1,2	4,6	4,6	340	288	-52	2,3	2,4	7,1	6,4	214	166	-48
Breda	0,8	1,3	2,5	5,8	207	356	149	1,7	2,6	2,2	7,7	29	194	165
Nijmegen	1,3	1,4	4,9	5,8	267	300	33	2,4	2,4	6,9	7,5	194	217	23
Capelle a/d IJssel	1,4	1,3	6,0	5,7	318	348	30	3,3	2,9	7,2	8,1	118	179	61
Spijkenisse	1,3	1,2	4,6	5,1	239	339	100	3,2	2,7	7,1	7,9	124	189	65
Lelystad	1,8	1,7	6,5	5,6	256	225	-31	4,1	4,1	9,2	7,3	125	81	-44
Schiedam	1,7	1,5	5,3	5,1	206	233	27	3,7	3,5	6,9	5,8	87	64	-23
Amersfoort	1,5	1,2	7,0	4,0	352	246	-106	3,4	2,8	8,4	7,3	146	157	11
Zwolle	1,2	1,0	6,5	7,6	442	646	204	3,0	2,5	10,1	10,6	240	320	80
Vlaardingen	1,5	1,3	7,6	5,9	417	361	-56	3,3	2,9	10,6	7,6	221	161	-60
Den Helder	1,5	1,1	8,9	6,5	480	483	3	3,7	2,6	15,0	8,5	308	227	-81
Leeuwarden	1,6	1,7	8,5	10,0	444	499	55	2,8	2,8	8,7	10,2	211	269	58
Vlissingen	1,7	1,8	10,5	10,4	505	479	-26	4,7	4,9	10,2	13,1	118	169	51
Hellevoetsluis	1,3	1,2	6,8	5,7	424	385	-39	3,5	3,0	12,4	8,6	260	190	-70
Totaal 22 AG	1,7	1,6	6,4	5,9	272	269	-3	3,6	3,2	8,5	7,8	136	140	4

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.5: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2010
(absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt		populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt	
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	667.339	10.775	1,6	52.324	2.048	3,9	142	119.008	4.259	3,6	15.891	1.229	7,7	116
Rotterdam	513.563	9.357	1,8	28.481	1.221	4,3	135	100.591	3.702	3,7	9.196	714	7,8	111
Utrecht	263.180	3.869	1,5	19.735	1.044	5,3	260	58.850	1.620	2,8	5.895	625	10,6	285
Den Haag	419.148	9.704	2,3	19.837	1.148	5,8	150	75.705	3.445	4,6	6.251	653	10,4	130
Gouda	60.414	954	1,6	4.923	328	6,7	322	11.338	473	4,2	1.521	211	13,9	233
Eindhoven	187.025	2.202	1,2	4.073	135	3,3	182	34.255	824	2,4	1.167	81	6,9	189
Tilburg	177.735	1.950	1,1	4.009	183	4,6	316	37.235	882	2,4	1.183	121	10,2	332
Leiden	103.009	1.606	1,6	3.783	198	5,2	236	22.171	721	3,3	1.104	127	11,5	254
's-Hertogenbosch	120.630	1.713	1,4	3.400	228	6,7	372	20.874	719	3,4	1.060	136	12,8	272
Amersfoort	120.238	1.405	1,2	3.209	159	5,0	324	21.733	619	2,8	917	101	11,0	287
Roosendaal	67.240	682	1,0	2.697	106	3,9	287	11.701	317	2,7	884	64	7,2	167
Helmond	74.405	1.027	1,4	2.581	93	3,6	161	12.899	382	3,0	714	56	7,8	165
Nijmegen	144.033	2.083	1,4	2.579	147	5,7	294	32.927	776	2,4	790	92	11,6	394
Zeist	51.642	648	1,3	2.463	141	5,7	356	9.246	319	3,5	788	84	10,7	209
Veenendaal	51.734	474	0,9	2.262	97	4,3	368	10.341	228	2,2	695	66	9,5	331
Ede	90.848	1.015	1,1	1.710	111	6,5	481	19.032	500	2,6	588	79	13,4	411
Lelystad	62.483	1.084	1,7	1.625	79	4,9	180	11.601	471	4,1	464	35	7,5	86
Schiedam	65.526	996	1,5	1.518	68	4,5	195	11.545	407	3,5	473	39	8,2	134
Culemborg	23.080	281	1,2	1.384	56	4,0	232	4.344	124	2,9	413	35	8,5	197
Gorinchem	29.585	482	1,6	1.256	77	6,1	276	5.210	229	4,4	419	54	12,9	193
Oosterhout	46.924	634	1,4	930	53	5,7	322	7.990	286	3,6	306	34	11,1	210
Maassluis	27.391	329	1,2	926	47	5,1	323	4.642	150	3,2	344	38	11,0	242
Totaal 22 MG	3.367.172	53.270	1,6	165.705	7.767	4,7	196	643.238	21.453	3,3	51.063	4.674	9,2	174

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.5a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2009 en 2010
(in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil
Amsterdam	1,8	1,6	4,5	3,9	147	142	-5	4,0	3,6	8,6	7,7	114	116	2
Rotterdam	2,0	1,8	4,6	4,3	125	135	10	4,2	3,7	8,4	7,8	99	111	12
Utrecht	1,8	1,5	6,6	5,3	259	260	1	3,5	2,8	13,0	10,6	273	285	12
Den Haag	2,5	2,3	6,2	5,8	152	150	-2	5,0	4,6	10,6	10,4	110	130	20
Gouda	1,7	1,6	7,1	6,7	311	322	11	4,3	4,2	13,8	13,9	223	233	10
Eindhoven	1,1	1,2	3,1	3,3	193	182	-11	2,3	2,4	5,8	6,9	157	189	32
Tilburg	1,4	1,1	4,3	4,6	218	316	98	2,9	2,4	9,5	10,2	227	332	105
Leiden	1,7	1,6	5,6	5,2	237	236	-1	3,1	3,3	9,7	11,5	212	254	42
's-Hertogenbosch	1,2	1,4	5,1	6,7	327	372	45	2,6	3,4	9,4	12,8	261	272	11
Amersfoort	1,5	1,2	6,0	5,0	293	324	31	3,4	2,8	11,6	11,0	238	287	49
Roosendaal	1,1	1,0	4,5	3,9	308	287	-21	2,8	2,7	7,9	7,2	180	167	-13
Helmond	1,5	1,4	3,7	3,6	147	161	14	3,4	3,0	7,2	7,8	113	165	52
Nijmegen	1,3	1,4	5,2	5,7	283	294	11	2,4	2,4	9,2	11,6	288	394	106
Zeist	1,6	1,3	6,4	5,7	306	356	50	4,2	3,5	12,5	10,7	202	209	7
Veenendaal	1,2	0,9	4,9	4,3	294	368	74	2,7	2,2	10,1	9,5	273	331	58
Ede	1,1	1,1	6,7	6,5	520	481	-39	2,5	2,6	11,9	13,4	383	411	28
Lelystad	1,8	1,7	5,0	4,9	174	180	6	4,1	4,1	9,4	7,5	130	86	-44
Schiedam	1,7	1,5	5,2	4,5	199	195	-4	3,7	3,5	8,0	8,2	114	134	20
Culemborg	1,1	1,2	2,6	4,0	145	232	87	2,2	2,9	5,7	8,5	159	197	38
Gorinchem	1,6	1,6	6,1	6,1	283	276	-7	4,1	4,4	11,6	12,9	186	193	7
Oosterhout	1,4	1,4	5,5	5,7	294	322	28	4,1	3,6	13,5	11,1	229	210	-19
Maassluis	1,3	1,2	4,0	5,1	203	323	120	3,2	3,2	8,4	11,0	162	242	80
Totaal 22 MG	1,7	1,6	5,1	4,7	196	196	0	3,7	3,3	9,6	9,2	163	174	11

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Begrippenlijst

Allochtoon¹⁹

Een allochtoon is gedefinieerd als een persoon van wie ten minste één van de ouders in het buitenland geboren is. *Definitie conform CBS*

Antilliaanse Nederlander

Een op de Nederlandse Antillen of Aruba geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Autochtoon

Persoon van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren. *Definitie conform CBS*

Eerste generatie allochtoon

Persoon die in het buitenland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Beginner

Verdachte van een misdrijf tegen wie voor het eerst een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.

IOAW

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, van wie het recht op uitkering op grond van de Werkloosheidswet is geëindigd. *Bron: CBS*

¹⁹ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

IOAZ

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, van wie het inkomen duurzaam minder bedraagt dan het sociaal minimum en die als gevolg daarvan het bedrijf of beroep hebben beëindigd. *Bron: CBS*

Marokkaanse Nederlander

Een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader in Marokko is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Meerpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

Het mbo leidt op tot kwalificaties op vier niveaus. Mbo niveau 1 (assistent) ligt op een lager niveau dan de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo en lijkt qua inhoud op de meest eenvoudige opleidingen van het vroegere leerlingwezen. De assistentenopleiding kan sinds 2004/05 ook gevolgd worden door leerlingen van het vmbo die niet in staat zijn de normale basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo te volgen. Mbo niveaus 2-4 (basisberoepsbeoefenaar, zelfstandig beroepsbeoefenaar, middenkaderfunctionaris/specialist) komen overeen met de andere opleidingen van het leerlingwezen en het vroegere (k)mbo. *Bron: CBS*

Misdrijf

Strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar is gesteld in de strafwetten. Voor de indeling van misdrijven zie technische toelichting. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

NWW

Niet-werkende werkzoekende (NWW)

Een niet-werkende werkzoekende is een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum.

Niet-westerse allochtoon

Tot de niet-westerse allochtonen worden personen gerekend van wie ten minste één ouder is geboren in Turkije, Marokko, Suriname, de Nederlandse Antillen of Aruba, of in een ander land in Azië (m.u.v. Japan en Indonesië), Afrika of Latijns Amerika. Definitie conform CBS.

In deze monitor wordt onder andere gerapporteerd over de vier grote niet-westerse allochtone groepen in Nederland (Antilliaanse, Marokkaanse, Surinaamse en Turkse Nederlanders). Niet-westerse allochtonen uit andere herkomstlanden worden samengenomen tot een groep 'overige niet-westerse allochtonen' veelal afgekort als 'ov-niet westers'.

Nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers)

Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten.

Oververtegenwoordiging

Oververtegenwoordiging is een percentage dat wordt berekend door het verschil tussen het aandeel in de doelgroep en de totale groep te delen door het aandeel in de totale groep. Indien het gevonden percentage in de doelgroep kleiner is dan in de totale groep is er sprake van een negatieve uitkomst, dit wordt aangeduid met ondervertegenwoordiging. Het percentage oververtegenwoordiging wordt berekend op basis van de niet afgeronde percentages.

Potentiële beroepsbevolking

Het deel van de bevolking dat gelet op zijn leeftijd in aanmerking komt voor deelname aan het arbeidsproces. Iedereen van 15 t/m 64 jaar wordt tot de potentiële beroepsbevolking gerekend.

Startkwalificatie

Diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2.

Tweede generatie allochtoon²⁰

Persoon die in Nederland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Veelpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Verdachte

Persoon van 12 jaar of ouder tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt, omdat een redelijk vermoeden bestaat dat hij een strafbaar feit heeft gepleegd. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Vmbo-bb

De basisberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de laagste niveaus van het vbo en is bedoeld als vooropleiding voor de basisberoepsopleiding, niveau 2 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-kb

De kaderberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de hoogste niveaus van het vbo en is de minimale vooropleiding voor de vakopleiding en de middenkaderopleiding, respectievelijk op niveau 3 en 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-gl

De gemengde leerweg is te beschouwen als een tussenvorm van de theoretische leerweg en de beroepsgerichte leerwegen, heeft hetzelfde niveau als de theoretische leerweg, maar heeft ook een beroepsgericht vak. De gemengde leerweg geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

²⁰ Een tweede generatie allochtoon heeft als herkomstgroepering het geboorteland van de moeder, tenzij dat ook Nederland is. In dat geval is de herkomstgroepering bepaald door het geboorteland van de vader.

Vmbo-tl

De theoretische leerweg is te beschouwen als de opvolger van de mavo en geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. Het is na diplomering tevens mogelijk door te stromen naar het vierde leerjaar havo. *Bron: CBS*

Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo)

Voortzetting m.i.v. augustus 1999 van het mavo en vbo. Het bereidt voor op het middelbaar beroepsonderwijs, heeft een duur van vier jaar en kent vier leerwegen: de theoretische leerweg, de gemengde leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg en de basisberoepsgerichte leerweg. *Bron: CBS*

WIJ

Wet investeren in jongeren (WIJ).

Jongeren die vanaf 1 oktober 2009 naar het jongerenloket van het UWV WERKbedrijf gaan voor werk, kunnen geen uitkering aanvragen maar krijgen een werkleeraanbod. Dat is een opleiding of werk, of een combinatie daarvan. Op basis van het werkleeraanbod, beoordeelt de gemeente of iemand recht heeft op een (aanvullende) inkomensvoorziening op grond van de WIJ.

WWB

Wet werk en bijstand (WWB).

Wettelijke sociale voorziening die op 1 januari 2004 in werking is getreden ter vervanging van de Algemene bijstandswet (ABW), de Wet inschakeling werkzoekenden (WIW) en het Besluit In- en Doorstroombanen (ID-banen). *Bron: CBS*

Westerse allochtoon

Westerse allochtonen zijn gedefinieerd als personen van wie ten minste één van de ouders geboren is in één van de landen in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië of Japan. In de tabellen en grafieken is dit veelal afgekort als 'westers'. *Definitie conform CBS*

Technische toelichting

Het doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Antilliaanse en of Marokkaanse Nederlanders in de betrokken gemeenten om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren. De informatiebehoefte spitst zich toe op vier basisdimensies te weten: demografie, onderwijs, arbeidsparticipatie en criminaliteit.

Methodiek: koppeling van de diverse registraties

Bovenstaande informatie is niet in een enkele registratie beschikbaar en is afkomstig van verschillende bronnen. Om optimaal in de informatiebehoefte te kunnen voorzien is voor een systeem gekozen waarmee dwarsverbanden kunnen worden gemaakt tussen informatie die beschikbaar is in deze verschillende registratiesystemen. Deze verbanden kunnen alleen worden gemaakt door bestaande registraties op persoonsniveau aan elkaar te koppelen. Dit betekent dat informatie over de demografische en geografische factoren, data over voortijdig school verlaten, gegevens over verdachten en werkzoekenden en uitkeringsontvangers op persoonsniveau met behulp van een unieke versleutelde identificatiesleutel aan elkaar zijn gekoppeld.

Versleuteling

Met het oog op de privacy zijn de persoonsgebonden nummers aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1 in hoofdstuk 1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers zijn de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo.

Koppeling in 4 stappen

Stap 1 de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) als basis.

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum 1-1-2010. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont.

Stap 2 koppeling van onderwijsgegevens.

In stap 2 wordt informatie gekoppeld over leerlingen en voortijdig schoolverlaters uit de Basisregistratie Onderwijs (BRON). Alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd. De gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Leerlingen en nieuwe voortijdig schoolverlaters in schooljaar 2009/2010 zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is en jongeren die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten zijn komen wonen, komen in het onderzoeksbestand dus niet voor.

Stap 3 koppeling van niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers.

In stap 3 worden, wederom op basis van het versleutelde BSN, gegevens gekoppeld over werkzoekenden (UWV WERKbedrijf) en uitkeringsgerechtigden (gemeentelijke sociale dienst).

Stap 4 koppeling van verdachtenregistraties in HKS.

In stap 4 worden ten slotte gegevens over verdachten gekoppeld aan het GBA-bestand. In het HKS geregistreerde verdachten zijn op basis van het versleutelde GBA-nummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Dit GBA-nummer was in het HKS in het verleden niet altijd evengoed ingevuld maar in de laatste jaren is de vulling van het GBA-nummer in het HKS sterk verbeterd. Indien het GBA-nummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide GBA-nummer zijn in het onderzoeksbestand dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten is komen wonen, vallen buiten de analyse die voor dit rapport zijn gedaan.

Databronnen

Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum 1-1-2010. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont. In de GBA wordt een groot aantal

(demografische) kenmerken geregistreerd. In het onderzoeksbestand zijn naast het versleutelde GBA-nummer en het versleutelde burgerservicenummer de volgende kenmerken opgenomen: Geboortjaar, geboorteland, geslacht, geboorteland moeder, geboorteland vader, nationaliteit, jaar inschrijving in de gemeente, land vanwaar ingeschreven, jaar vestiging in Nederland, postcode (eerste vier posities), wijk, buurt, burgerlijke staat, positie in het gezin. Positie in het gezin is geen rubriek in de GBA registratie. Deze moet door de gemeenten worden geconstrueerd op basis van burgerlijke staat, het exacte adres en gegevens over kinderen. Dit is vaak lastig. Positie in het gezin is daardoor niet uniform voor alle gemeenten. Door een aantal gemeenten zijn geen gegevens over de positie in het gezin aangeleverd.

Basisregistratie Onderwijs (BRON)

In de Basisregistratie Onderwijs (BRON) staan alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs geregistreerd. Deze gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

Cijfers schooljaar 2009/2010

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. De voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2009-2010 zijn dus in maart 2011 bekend en worden in oktober 2011 definitief vastgesteld.

Informatie niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

Gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van het UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2009 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1-1-2010 als peildatum.

Het Herkenningsdienstsysteem (HKS)

Voor dit onderzoek maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. In het HKS worden alleen misdrijven en verdachten van misdrijven geregistreerd (voor indeling misdrijven zie onderstaande tabel). Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden. Overtredingen en verdachten van overtredingen worden hierin dus niet geregistreerd.²¹

Indeling delicten

Gewelddelicten	Bedreiging (SR285)	
	Moord en doodslag (poging) (SR287-SR292)	
	Moord en doodslag (voltooid) (SR287-SR292)	
	Mishandeling (SR300-SR306)	
	Diefstal met geweld (SR312)	
	Afpersing (SR317)	
	Verkrachting (SR242)	
	Aanranding (SR246)	
	Vermogensdelicten	Muntmisdrijven (SR208-SR211, SR213-SR214)
		Overige valsheid (SR216-SR232, SR234)
Eenvoudige diefstal (SR310)		
Diefstal verbreking (SR311.)		
Overige gekwalificeerde diefstal (ov. SR311.)		
Verduistering (SR321-SR323)		
Bedrog (SR326-SR337, SR339)		
Heling (SR416, SR417)		
Openbare orde		Tegen openbare orde (SR131-SR136, SR138-SR151A)
		Gemeenengevaarlijke misdrijven (SR157, SR158)
	Tegen openbaar gezag (SR177-SR206)	
	Overige vernieling (SR350-SR354)	
	Schennis eerbaarheid (SR239)	
Verkeersdelicten	Overige seksuele misdrijven (SR243-245, SR247-249)	
	Rijden onder invloed (WVV26, WV8)	
	Verlaten plaats ongeval (WVV30, WV7)	
	Rijden na ontzegging (WVV32, WV9)	
	Weigeren bloedproef (WV163, WVV)	
	Dood/letsel door schuld (WVV36, WV6, WV175)	
	Joyriding (WVV37, WV176.2, WV11)	
	Overig misdrijven WVV	
	Drugsdelicten	Middelenlijst I (harddrugs)
		Middelenlijst II (softdrugs)
Overige delicten	Overige opiumwet	
	Overige misdrijven SR	
	Wet Wapens & munitie	
	Misdrijven andere wetten	

²¹ Een misdrijf is daarbij gedefinieerd als een strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar gesteld in de wet (Bron: Landelijke Criminaliteitskaart, 2005).

*Cijfers 2010*²²

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2010) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2012) pas definitief. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van verdachtenpercentages wel mogelijk is.

De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving).

- Het BVH-systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen behoorlijk opgevoerd. In sommige regio's kwam daardoor ook de registratie in HKS onder tijdsdruk te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. Dit is gemeld door de korpsen IJsselland, Noord Holland Noord, Zaanstreek Waterland en Rotterdam Rijnmond.
- Door het korps van Rotterdam Rijnmond is gemeld dat er problemen zijn bij de geautomatiseerde export van BVH naar HKS. Hierdoor zijn verdachten ten onrechte niet in HKS opgenomen. Het zou kunnen dat dit bij meerdere korpsen aan de orde is. Als dit zo is zouden de HKSbeheerders bij zo'n korps zich daar wellicht niet bewust van zijn en dus ook geen registratieachterstanden in HKS melden. In hoeverre dit het geval is moet nog worden onderzocht.
- In nogal wat korpsen heeft de opsporing daadwerkelijk te lijden gehad onder de toename van administratieve druk (Dit wordt ondersteund door OMcijfers die ook een terugval laten zien). De teruggang die hierdoor is veroorzaakt is dus reëel in andere woorden: er zijn minder boeven gepakt.

Representativiteit en validiteit

Het HKS levert geen complete beschrijving van de criminaliteit in Nederland. SCP zegt daarover in het jaarrapport integratie 2007 het volgende:

*“Volgens de slachtofferenquête van het CBS zijn in 2003 4,8 miljoen delicten ondervonden door burgers van 15 jaar en ouder. Slechts 1,7 miljoen delicten zijn bij de politie gemeld. Dit leidde tot een aantal van bijna 215.000 in het HKS geregistreerde verdachten met in totaal bijna 400.000 delicten. Gemiddeld wordt naar schatting dus minder dan een kwart van de geregistreerde delicten opgehelderd. Delicten die onbekend blijven bij de politie of delicten waarvan geen proces-verbaal is opgemaakt, worden niet in het HKS geregistreerd.”*²³

²² Dit is gebaseerd op de toelichting bij de Gemeentetabellen over de Antilliaanse verdachtenpopulaties van 23 gemeenten (Van Tilburg en Beijersbergen van Henegouwen, 2011).

²³ SCP (2007). *Jaarrapport Integratie 2007*, p 230-231.

Ook is het HKS mogelijk enigszins selectief. SCP zegt daarover:

“Al met al mogen we concluderen dat er wellicht enige selectiviteit bestaat in het optreden van de politie, waardoor niet-westerse allochtonen enigszins oververtegenwoordigd zijn in het HKS. Overtuigend bewijs hiervoor ontbreekt echter.”²³